

311924 వ్ర తి ది న ము వ్ర క టి ం వ ర బ దు ను
Post Box No. 212. Telephone No. 2544.

Vol. 16 } డెన్స్ పట్టణము 1927-వ నంబర్ నెవ్వంబరు నెల 16-వ తేది శుక్ర వారము } No 140
చందా నంబర్ 1-1-24-0-0 } శ్రీ ప్రభవనామనంతర భారతదేశమున బహుళ పంచమి. } నంచిక ౧౪౦

అమృతంజనము అన్ని నొప్పులకు ముదిమందు

గొప్పగొప్పకారితో వేలవేలముల
జోగ్యతావక్త్రములు పొందియున్నది
వలకొప్పలమూపుడు, వాయుబోలు
కాపుడు, పార్శ్వపునొప్పుల కారకాలును
బొట్టబొట్టలును, జెబుకుల భేదించును,
కాపుల రూపుమూపుడు, దగ్గుడు తగ్గించును,
దురద్రుడు తొలగించును.
ఈ మందును దుగ్గగానే దెముట వల్లుట
వలన వేరేరవంతుల కుమ్మదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లో నూడ వాడుచున్నాడు.

అమృతంజనము అన్ని నొప్పులకు
నొప్పులకు నుదీరివలసింది.
వలకొప్పల చీట్ల చూచి కొనుక్క
నొనము గలగడు.
చక్కని డబ్బితో నలుపు నీసా 1-1-10-0
డబ్బా 1-1 రు 0-4-0 లు.
ప్రతియొకరు మాఖ్యముగా నుంచుకొనవలసింది
(అమృతంజనం డివి)
6, 7 తంబు శ్రీకృష్ణాపురము, మద్రాసు
తేక
249, ప్రభువంశు, భారత, బొంబే, ము.

జ్యోతిష విద్యా ప్రకాశిక.

3249

(3 వ భాగము భాషాపరిభాషాధ్యయము)

80, 40 ప్రాచీన జ్యోతిష గ్రంథములయొక్క అనుకరణ పాఠ్యమును దీనియందు చేర్చి ద్వైత భాషాపరిభాషాధ్యయములను సంపూర్ణముగా వ్రాసియున్నాము. దీనియందు తాత్పర్యముగా నుమారు 2 వేల శ్లోకములును 400 పేజీలును గలవు. ఇది పండితులను మెప్పించును. ఫలవిషయములో జ్యోతిష గ్రంథము దొరకుట దుర్లభము. దీనిని రూ 4 లు యీ గ్రంథము నచ్చని యెడల దీనికి 10 రెట్టిఖరీదు వాపసు చేయవలెను. 15 రెట్టిఖరీదు లావుగా యీ గ్రంథము తెలుగునందును. గణక ఈలోపుగా ముందుసామ్య పంపెను వారికి రు 8 లు లభించును. అటు పిమ్మట రు 4 లును తక్కువన దొరకడు. మాపాకాలము 3 వ నెల చందాపంపనివారు రు 2 లును, తొలివారు రు 3 లును, వెంటనే పంపినవో నీవు ప్రకము రెట్టిఖరీదు 15 వ తారీఖునకు తప్పక పంపవలెను. యీ గ్రంథము దీనినో ఫలవిషయములో ఏ యితర జ్యోతిష ప్రకమును దానిన సక్రమముగా రూపొందిన నమృతము.

గోపాలపురం,
కొత్తపేట పోస్టు,
తూర్పుగోదావరి జిల్లా.

ఆకెళ్ల వెంకటేశ్వరస్వామి,
జ్యోతిషకళాపాఠశాల.

మాను బంగారమునకు, నీనువెండికి, రత్నములకు పూచీ నిచ్చేదము.

మానవ జీవితములో తోలకము, దుష్టులు, శూన్యము, బంగారమువెండియును, ముఖ్యములు.
బంగారు మొదలగునవి తయారగు నున్నది. వివిధములకు ఈవిధముల వినియోగముల వ్రాయును.
పొత్తిబుట్టు: కాతుమాను లక్ష్మియుగ్మడరి, శివగపాటి కోటయ్య అందు బ్రకర్తు.
ది టం ద్ర జ్యోతిషములలో మాన్యుపాక్యరింగు కంపెనీ
మాన్యుపాక్యరింగు: 1249 (5) 1507 (కాంబి: 210 మైసూరుగోడవారి ముద్రా)

మన మందరము ఒకే జాతికి చేరినవారమా?

మనము ఒకరినుండి యొకరు చిలిపోయినను, లేక మనము శ్రమముల విడుదలమై అన్యధాలోనున్న ను మన మొకేజాతికి చేరినవారమా?
ది మద్రాసు సెన్సెస్ ఫ్యాక్టరీ.
పోస్టుబాక్సు నెం. ౧6, మద్రాసు.

ఆహా!! ఎంతమో గురు

శ్రీ గవర్న మెంటువారిచే సహాయము నొందుపూవును (State-aided) మా శ్రేష్ఠ శిక్షా తయారయినవారికి సిల్క్ బట్టలు ఇంకేముగా! ప్రతిమాతృమృతము 1913 సంవత్సరము నుండి అలాగా 13 సంవత్సరములనుండి అమృతమునునే పంపి అందరకు తెలిసిన విషయము.

1924 సంవత్సరములో గవర్నమెంటువారి ప్రోత్సాహము వల్ల లండనులో జరిగిన బ్రిటిషు ఎంపైరు ఎగ్జిబిషన్ మా సిల్క్ బట్టలు పంపించియున్నాము. సుదీర్ఘ బట్టలునులంపించునంతి వాకు ఒక మెడలున్నామిక సర్టిఫికేటును ముందుగా యిచ్చి యున్నాము. ఇందువల్ల మా బట్టలయొక్క నాణ్యమున్నా అందమున్నా మారే యుహించగలరు.

యిట్లెల్ల వారకు ప్రజలను మావల్లె తలపుతో నాణ్యములనుబట్టలు తినుచు సంతోషముతో అది ఎక్కువది మోసపుచ్చుచున్నాడు.

మాతలూకు ప్రతిబట్టయందును మా పేరువుండును. మా పేరుతో వున్న బట్టలూమా మాబట్టలను నమ్ములెను. కావల సినయెడల స్వాంతులను పంపిస్తూ ఇవల తెలియవచ్చును. ముప్పన స్థామరాజు అండ్ వీర్రాజు.

శ్రీ లక్ష్మీ సిల్క్ మేన్యుఫ్యాక్చరీంగును
ప్రాద్యుటర్సు, వెల్లె శివరము
బుల్డింగ్స్ అడ్డను "సిల్క్ ముద్ర" 3353

శ్రీ లక్ష్మీ సిల్క్ ముద్రామే
ఆదివారం 18-9-37 రు 100 లకు
తెలుగు మొదలగు కోట్లలో
అమృతంజనం నభ
మానవ జీవితములో తోలకము, దుష్టులు, శూన్యము, బంగారమువెండియును, ముఖ్యములు.
బంగారు మొదలగునవి తయారగు నున్నది. వివిధములకు ఈవిధముల వినియోగముల వ్రాయును.
పొత్తిబుట్టు: కాతుమాను లక్ష్మియుగ్మడరి, శివగపాటి కోటయ్య అందు బ్రకర్తు.
ది టం ద్ర జ్యోతిషములలో మాన్యుపాక్యరింగు కంపెనీ
మాన్యుపాక్యరింగు: 1249 (5) 1507 (కాంబి: 210 మైసూరుగోడవారి ముద్రా)

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

కేంద్రస్థాననిర్ణయవిచారణ

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమునకు బెజవాడ కేంద్రస్థానముగా చేయవలెనా, విశ్వవిద్యాలయభవన్ నిర్మాణము మొట్టమొదట అనువిషయములలో వైసువాస్వలరు గారికిని గవర్నరు మొట్టమొదట సెక్రటరీగారికిని జరిగిన యుత్తరప్రత్యుత్తరములకల్లు యందు ప్రకటించడమైనది.

1927 సెప్టెంబరు 7 తేదీ గురువారమునాడు గవర్నరు మొట్టమొదట సెక్రటరీ కార్యాలయమునందు సమావేశమైన సభావ్యవహారము లీ దిగువనగా ప్రకటించబడినవి.

సభ్యులవైనవారు :— (1) గవర్నరుగారు (2) గౌ. డా॥ పి. నుబ్బరావుగారు (3) ఆర్. లిటిల్ హేల్స్ గారు (4) డి॥ బి॥ టి. రాఘవయ్యగారు (5) వైసువాస్వలరుగారు చర్చించబడిన విషయములు.

(1) విశ్వవిద్యాలయ కార్యస్థానము. పూర్వమునెట్ల బెజవాడలోనే యుండవలెను. (2) విశ్వవిద్యాలయ భవననిర్మాణము. రాగల ఆగస్టు నెలలో శాసనసభా సమావేశమయి ఈ క్రిందనుదాహరించబడిన భవననిర్మాణమునకు 2 లక్షల 80 వేలు కాంక్షన చేయవలసినదిగా కోరవలయును.

కట్టవలసినధనము.

(ఎ) పట్టప్రదానసభాసమిందరము	రు
పరిపాలక కార్యాలయముల కొరకు	2,15,000
(బి) వైసువాస్వలరు నివాసగృహము	
ఉపభవనముల కొరకు	65,000
మొత్తము	2,80,000

(3) విశ్వవిద్యాలయ కేంద్రములు:— ఈ విషయములో విశ్వవిద్యాలయ కేంద్రములు మూడుకన్న ఎక్కువయింపరాదని అంగీకరించబడినది. కాబట్టి ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ చట్టమున ప్రకారము చేయుటకు గవర్నరు మొట్టమొదట శాసనసభలో వ్యవహారము కొనసాగించుటకు పూర్వము రాజమహేంద్రవర విశ్వవిద్యాలయ కేంద్రమును రద్దుచేసి ప్రత్యామ్నాయముగా బెజవాడను కేంద్రముగా నిర్ధారణచేయవలసినదని ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ సెక్రటరీగారు తీర్మానముచేయవలెను.

(4) రాజమండ్రిలోని గవర్నరు మొట్టమొదట ఆర్ట్స్ కళాశాల భవననిర్మాణము.

ఈ విషయమై ఆలోచించుటకు పూర్వమునెట్లైన (8) విషయమై ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ సెక్రటరీగారు తీర్మానించెదరా నీరీక్షించిచూడవలెను. నీటిసప్తవిషయమై యిప్పుడు చేయబడుచున్నదరిచూపు ఆసీచేయవలెను. ఎందువల్లననగా రాజమహేంద్రవరములో ఆసన్నతరగతులు నెలకొల్పబడినవి కళాశాలను సావధానముతో వద్దకు మార్చవలసిన యగత్యములేదు. క్రొత్తకళాశాల భవనములు నెలకొల్పబడియును సమీపములో నేయుండవచ్చును.

(5) ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమునకు ఆసన్న తరగతులను నెలకొల్పటము.

చట్టమునందులో విద్యాభివృద్ధి కనుగొన్న మైన పరిధి తులు ఏర్పడిన నేగాని ఆసంతృప్తములో ఆసన్నతరగతులు నెలకొల్పవలసిన అగత్యములేదు. రాజమహేంద్రవరములో విశ్వవిద్యాలయ కేంద్రము తీసివేయవలయుమై నిర్ధారణచేసినవరకు రాజమహేంద్రవరములో ఆసన్నతరగతులను స్థాపించరాదు.

మైక్లముగా గవర్నరు మొట్టమొదట నిర్ణయించిన పిమ్మట 11-4-27 తేదీన వైసువాస్వలరుగారు గవర్నరు మొట్టమొదట కీక్రిందియుత్తరమును వ్రాసిరి.

8-4-27 తేదీనకు తమయుత్తరము అందినది. గతసభావ్యవహార నివేదిక నాటచేరినది. 1, 2 విషయములలో నేను సంపూర్ణముగా సంతోషించుచున్నాను.

8 వ విషయములో నిర్ధారణచేయవలసిన భారము ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ సెక్రటరీగారిపై వున్నది. కాని, నే నొక్క విషయము చెప్పదలించినాను. మీరు కోరిక కార్యపర్యవసానము ఇంకొక విధముగా చూడవలసివచ్చును. విశ్వవిద్యాలయ కేంద్రములలోనుండి రాజమహేంద్రవరమును వివహరించవలసిన పనిలేదు. అసంతృప్తమునెట్లు ప్రత్యేక కేంద్రముగా భావించుచున్నారో అట్లే రా

జమహేంద్రవరమును కూడ భావించవలెను. ఇట్లు చేయుటవల్ల ప్రకృతిశాస్త్రము సాహిత్య విద్య ఆసన్న తరగతి శిక్షణము మున్నగునానికి ఎటువంటి కళాశాలలను విశ్వవిద్యాలయ కార్యస్థానమునందే నెలకొల్పి విశ్వవిద్యాలయాధికారుల యధికారమునందుండవచ్చును.

ఈ విధముగా చేయుటవల్ల ప్రకృతిశాస్త్రము ప్రాతిపదికలను లేకుండును. విశ్వవిద్యాలయ భవన్ నిర్మాణమునకు గల యవకాశములను నిరోధించుకుండిన వారముగురుము. ఇట్లు చేయుట వల్ల ఆసంతృప్తములో సమానముగా రాజమహేంద్రవరమును కూడ పరిగణించినవార మగుదుము. ఇప్పుడు విశ్వవిద్యాలయ కార్యస్థాన మెచటనున్నదో ఆ బెజవాడలోనే ఆసన్న తరగతులను కాస్త్రు పరిశోధనా గారములను నెలకొల్పి విశ్వవిద్యాలయాధికారుల యధికారమునకు ఒప్పించినయెడల విశ్వవిద్యాలయాధికారుల శక్తిసామర్థ్యములను గవర్నరు మొట్టమొదట పూర్తిగా వినియోగపరచినవారగుదురు. ఇట్టి పరిశోధనాగారములను ఇతరవిద్యా కేంద్రస్థానములందు నెలకొల్పటకు పూర్వము వానియొక్క సార్వకత్తి పరిక్షించుటకు సరియైనయవకాశము కలుగును. గవర్నరు మొట్టమొదట విశ్వవిద్యాలయమువారి యధీనములో నుండువిషయమై సభలో చర్చించబడినది నివేదికలో పొందుపరచబడిలేదు. ఈ విషయము విశ్వవిద్యాలయముయొక్క ధనసంపన్నత యధార్థముగా నుండుటకు తగిన గారంటి విషయమై నేను చెప్పియుంటిని. ఈ విషయమై యభిప్రాయములను విశేషముగా మున్ముందు తెలియజేసెదను.

8

తిరిగి వైసువాస్వలరుగారు 22-4-27 తేదీన గవర్నరు మొట్టమొదట సెక్రటరీగారికి వ్రాసిన లేఖనిషయములు:—

బెజవాడనుకూడా విశ్వవిద్యాలయ కేంద్రముగా చేయు విషయములో విద్యాలయ కేంద్రములు మూడేయుండవలయుననుటలో ఆ "మూడు" అను సంఖ్యకు యొకవిధమైన మహత్త్వము అపొందియున్నట్లుగా వాదించవచ్చు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ చట్టములో కేంద్రములు మూడేయుండవలయునని విధింపబడినంతమాత్రమున పుష్కలచట్టము శిలాక్షరముగా భావించవచ్చు. అట్లు భావించక, విశ్వవిద్యాలయ సెక్రటరీగారియొక్క అభిప్రాయము పాటించి బెజవాడను వేరొక నాల్గవ కేంద్రముగా నేర్పరచవలెను. విశ్వవిద్యాలయ పరిపాలకవర్గమువారి కార్యాలయములు గలవలె నొక విద్యాలయ కేంద్రస్థానముండవలయు ననుట నిర్వివాదాంశము. బెజవాడలో యదినవక విశ్వవిద్యాలయ గ్రంథాలయమును మనము స్థాపించియుంటున్నచేతను విశ్వవిద్యాలయమువారు పామరజన విజ్ఞానాభివృద్ధి కరమైన విద్యాప్రచారాది వ్యవహారకాండనంతను బెజవాడనుండియే కొనసాగించవలసి యుండుటచేతను వ్యవసాయ కళాశాల మున్నగునవి యిచటనే నెలకొల్పదలించియుండుటచేతను తమి డా॥ రామస్వామిగారు యిచట కళాశాల నిర్మించుటకు 9 లక్షలు వినియోగించ సంసిద్ధులై యుండుటచేతను బెజవాడను కేంద్రముగా చేయుటకుగూర్చి తగ్గమీమాంసలు జేయుచు నడిచి విధానానుసారము పెంపొందవలసిన విశ్వవిద్యాలయాధిపతికి ఆటంకమును కలుగజేయవలను. రాజమహేంద్రవరములో కేంద్రము నుండుటతోగాని తీసివేయుటతోగాని బెజవాడయొక్క కేంద్రవర్గతన ముడిచేసి తగ్గవారములలోనికి దింపవచ్చు.

రాజమండ్రిలో నుండవల విశ్వవిద్యాలయ కేంద్రమై ఖరీదిన నేను చూచించిన రీతిగా గవర్నరు మొట్టమొదట ఆమోదించిన యెడల, సావధానము వద్ద కట్టబడిన భవననిర్మాణముల ప్లాను వదిలివేసి నెలకొల్పబడియున్న వద్ద కట్టబడిన భవన పద్ధతి నే ప్రారంభించి పని సాగించవచ్చును. రాజమండ్రిలో కేంద్రము ఉంచినను తీసివేసినను అచట నొకగవర్నరు మొట్టమొదట ఆర్ట్స్ కాలేజీ ఉంచవలెనయే గవర్నరు మొట్టమొదట సంకల్పము. కనుక ఆసంతృప్తంతో భాటు రాజమండ్రికూడా సమావార్త తరగతి కేంద్రముగా పరిగణించవలెను. అంతయేగాని, బెజవాడలో ప్రకృతిశాస్త్రకళాశాలలను ఆర్ట్స్ కళాశాలలను స్థాపించుట నిర్ణయించబడు వరకును రాజమండ్రిలో ఆసన్నతరగతులను నెలకొల్పవలను.

బెజవాడలోని కార్యస్థానము నకు వలయు కార్యాలయభవననిర్మాణమును త్వరితముగా ప్రారంభించవలసియున్నది. నే నెట్లెప్పిరవిషయములగూర్చి గవర్నరు మొట్టమొదట తమ యభిప్రాయములను త్వరలో తెలియజేసిన తోడనే బెజవాడలో స్థాపించవలసియున్న లాకాలేజీ, గ్రంథాలయము- వ్యాపారశాస్త్రకళాశాల-డిగ్రీ చేయవలసిన స్కూలును తెలియజేసెదను.

నేను ముఖ్యముగా మీరు తెలియజేయదలచిన విషయమింకొకటి ఏదనగా గవర్నరు మొట్టమొదట కళాశాలలను విశ్వవిద్యాలయమువారి అధీనముచేయుట. ఈపనిని గవర్నరు మొట్టమొదట చేసినయె

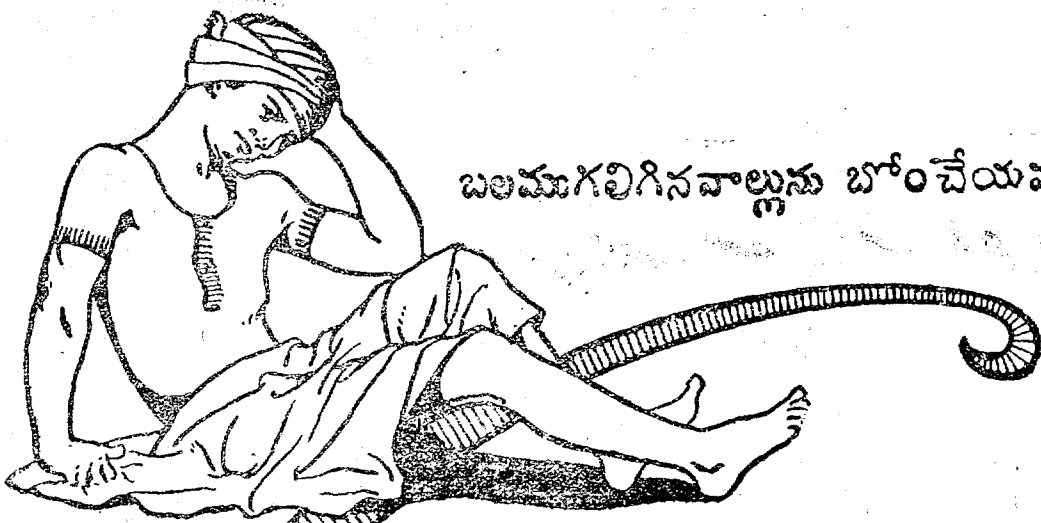
డల సూతనయగుము, ఆరంభముగును. ప్రపంచమున దన్నిదేశములలోను ప్రభుత్వమువారు ధనసహాయముచేయుచు తాము నెలకొల్పిడి విద్యాలయములు విశ్వవిద్యాలయముల యధికారమున జేయుచు నున్నది. పట్టభద్రులైనవారు కాస్త్రు పరిశోధనచేయుటకు నెలకొల్పిడి కళాశాలలను పరిశోధనాగారముల విశ్వవిద్యాలయము పరము జేయదలచినప్పుడు పట్టభద్రులను తమకడకును కళాశాలలను విశ్వవిద్యాలయమువారు నిర్వహించవలరా? ఈ హిందూదేశములో నేలకొల్పి, డక్కా విశ్వవిద్యాలయములందు ప్రభుత్వస్థాపితకళాశాలలు విశ్వవిద్యాలయములకు నకపరచబడినవి. అటు చేయుట వల్ల అచట విద్యార్థి వివేకసంపత్తి యితరత్రాకన్న యనేకవిధముల ప్రత్యేకతముగ నున్నది. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయముయొక్క సంపూర్ణాధికారములో తేక కేసులను బంధితమైనట్టికళాశాలములను విశ్వవిద్యాలయమువారు పామర జన విజ్ఞానమునకు ప్రత్యేకముగా కృషిచేయవలరు. గవర్నరు మొట్టమొదట కళాశాలలను విశ్వవిద్యాలయమునకు వశపరచవలెనయే డా॥ సి. వి. రామన్ గారును ప్రాఫెసర్ యస్. రాధాకృష్ణన్ గారును తమయభిప్రాయమును ఖండితముగాజెప్పిరి. గవర్నరు మొట్టమొదట కళాశాలలను విశ్వవిద్యాలయము వశముజేయుటవల్ల గవర్నరు మొట్టమొదట వారిచే ప్రత్యేకించి నిర్వహించబడుచున్న విద్యాకాఖ్యయెదుట విశ్వవిద్యాలయ పరిపాలకవర్గము రదిచివ్వవలయుముగా కళావిహీనముగానుండగలదు. ధనమువిషయములో కూడ గవర్నరు మొట్టమొదట ప్రత్యేకించి ఖర్చులను, ఆయాకళాశాలలకు తమవిద్యాకాఖ్యాధికారులద్వారా వాడుచుండుటకంటే విశ్వవిద్యాలయమునకే ఏకమై తమ గా సదరు ధనమును ఒక గ్రాంటుగా యిచ్చినయెడల ద్వంద్వాధికారమురాదు. వ్యవహారము సక్రమముగా జరుగును. గవర్నరు మొట్టమొదట కళాశాలలు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమువారి వశముచేయబడును అని ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ చట్టమునందే పేర్కొనబడినది ఈవాదానము వ్యర్థవాదానమునకును సంకల్పించబడినదా? ఒకవేళ విశ్వవిద్యాలయమువారు పరిశ్రమాభివృద్ధికొరకై పారిశ్రామికవృత్తి శిక్షణాగ్రముకళాశాలలను నెలకొల్పివో వానిని గవర్నరు మొట్టమొదట అంగీకరించెదరని చట్టములో పేర్కొనబడినది. ఇందువల్ల గవర్నరు మొట్టమొదట కళాశాలలంతప్ప అట్టివే విశ్వవిద్యాలయ ప్రతిష్ఠాపితములను విశ్వవిద్యాలయమువారి నిర్వహించుట కధికారులగురునలులలో సమంజసమైన తారతమ్యమేమిటి? కనుక గవర్నరు మొట్టమొదట కళాశాలలను ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమున కధీనముచేయుటకేల వెనుకాడవలయును? ఇప్పుడున్న ఉపాధ్యాయవర్గమునకు కొన్నివేతన పరిమాణాభివృద్ధిలు వాగ్దానముచేయబడి యున్నదిగమలియ్యబడినవి. విశ్వవిద్యాలయము వారి యధికారమునకే యుపాధ్యాయాద్యోగులు పాత్రులైనప్పుడు గవర్నరు మొట్టమొదట నిర్ణయములు తారుమారుననేమోమని లిటిల్ హేల్స్ గారు అభ్యంతరముచెప్పిరి. కాని, సదరు వాగ్దానములు విశ్వవిద్యాలయమువారి కేగించినవి విశ్వవిద్యాలయమువారు వానిని పాటించియే ప్రవర్తించెదరు. ఉపాధ్యాయవర్గము గవర్నరు మొట్టమొదట పనిచేయవలసినప్పుడు సదరు ఉపాధ్యాయవర్గముయొక్క ఉద్యోగనే వాస్తవముగా అక్షేపించి అదుపుజల్లలో నుండుటకు విశ్వవిద్యాలయమున కవకాశముండవని లిటిల్ హేల్స్ గారు చెప్పిరి. కాని, యీ పరతులు సదరు ఉద్యోగులకు తెలియజేసినవి ఎట్టి తగాదాలును సంభించవు. విశ్వవిద్యాలయ వ్యవహారకార్యస్థానమునకు దూరస్థము కళాశాలపై విశ్వవిద్యాలయయాధికారులు అధికారము చేలొయించి నిర్వహించవలరను అభ్యంతరము సరియైనదికాదు. బెజవాడలోనే కళాశాలలుండినప్పటికిని, చాల మారములోనే ఉండగలవు. మారములోనుండకతప్పదు. అంతమాత్రముచేత అధికార ప్రాబల్యము తీడించదు ఉదాహరణగా అమెరికాలోని హార్వర్డువిశ్వవిద్యాలయముయొక్క వైద్యకళాశాల బోస్టనులోనున్నది. కాబట్టి ఈ విధముగా గవర్నరు మొట్టమొదట కళాశాలలను విశ్వవిద్యాలయయాధీనముచేయుచో సదరు కళాశాలాధికారులే యీ పద్ధతిని ఆమోదించెదరు.

4

27-4-24 వ తేదీన వైసువాస్వలరుగారు తిరిగి గవర్నరు మొట్టమొదట కీక్రిందియుత్తరమును వ్రాసిరి.

వెనుక నేను వ్రాసియుండిన యుత్తరములో తొకముఖ్యమైన విషయము వ్రాయ మరచినాను.

బొబ్బిలి మహారాజావారి యుపకారవేతనమును, పాశగలురాజాగారి యుపకారవేతనమును కాస్త్రుపరిశోధకులకై వినియోగించబడుననియెత్తము విశ్వవిద్యాలయ పరముగానియ్యబడియున్నది. కాబట్టి యీ విశ్వవిద్యాలయముయొక్క స్వక్రియ కాస్త్రుపరిశోధన విద్యాశాలలు లేనివి యీ యుపకారవేతన

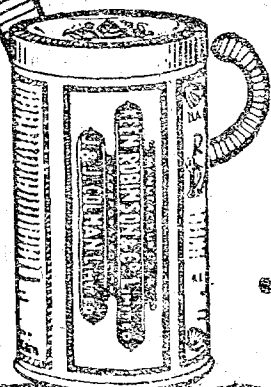
బలముగలిగినవాల్లును బోంచేయవచ్చును.

మన పూరిలో అధిక ఉష్ణముగా వుండుటవల్ల అధిక బలమువార్లుకూడ జేసారు పడుతూవున్నారు. అధిక ద్రేహకష్టము చేసినవెనుక, గాలితో వుండినప్పటికిన్ని లేక చెమటతోటి, పంకా అడుగునవుండినప్పటికిన్ని ఉష్ణము అధికమై కొంచము జ్వరము కలుగును. ఆ మాదిరిగా ఉష్ణము ఏర్పడుటవల్ల రాబింసన్ బార్ లీని తీసి గంజలేక నిల్వ గాగాని కాచి భోంచేసినట్లయితే ఉష్ణమును అనుచును. సాధారణ కాలములో యీ బార్ లీ నిల్వను త్రాగి నట్లయితే నిండా అసోగ్యముగా వుండును; బలము వింతాకలుగును; నీగ్రహముగా జేర్చువును; వాంతి ఎచ్చునప్పుడు, వాంతిలోకూడ రాక, కడుపులో నీ నిలచివుండును. యీ బార్ లీగంజి తీగముగా వుడికిపోవును.

మేలైన జాతివాండ్లును, ఎప్పుడున్న రాబింసన్ బార్ లీని తీసి గంజికాచి త్రాగుచున్నారు.

చెత్తలు కలిపిన సాధారణ బార్ లీను చూచుటకు కొంతకి పగుటుగావుండుటకు, చాకోలాడి కలిపిన బార్ లీని తీయవద్దండి. రాబింసన్ బార్ లీ, మేలైన బార్ లీలో వుండి చేతితో తాకక అధిక సుధముగా చేయబడి నది. రాబింసన్ బార్ లీలో, సాధారణ బార్ లీకంటే 8 మనుసులు సక్తి గలిగివున్నది.

ది 1 పపును 5 పపును డబ్బీలు యిక్కడన్న చిక్కును.

ROBINSON'S
PATENT BARLEY

రాబింసన్ బార్ లీని తీయండి.

ము తెల్లువినియోగపడగలవు? బెజవాడలో శాస్త్రవోధనసా హిత్యబోధన నిమిత్తము కళాశాలలు నెలకొల్పబడువరకును వే చియుండుటవల్ల ధర్మదాతలు నిరుత్సాహులయ్యెదరు. ఇప్పుడి విశ్వవిద్యాలయమున కనుబంధితమైన కళాశాలయందలి విద్యార్థులకును పండితులకును యీ యుప కారవేతనములను వినియోగించవలసినదని విజ్ఞాపనలుగారు చేసినసలహా నాకు భావ్యముగాలేదు. కనుక యిప్పుడు చేయుచ గిన కర్తవ్యమేమనగా నేను చెప్పినప్రకారము ప్రస్తుత గవర్న మెంటు కళాశాలను విశ్వవిద్యాలయమునాధికార పరముజేయుట యే. బాబ్బిలిరాజాగారిధర్మమును సక్రమముగా వినియోగించిన తోడనే యనేకమంది యువారపురుషులు విరాళములనొసంగ ప్రోత్సహించబడుదురు.

5

చాన్సలరుగారువ్రాసిన యుత్తరమున ప్రస్తుత ప్రకారము గా గవర్న మెంటు సెక్రటరీగారు 4-5-27 తేదీన యీవిధమున లేఖ వ్రాసిరి.

బెజవాడలోని గవర్న మెంటు నివేళిసలములను విశ్వవి ద్యాలయ భవనగర్భానుల కిచ్చువిషయము ఎంతవరకు ఆలో చింపబడినదని మీరు అడిగియున్నారు. విశాఖపట్నంలో ఇంజ నీరింగు కాలేజీయొక్క ప్లానులు ఎప్పటికైనా కావలెననికొరిరి

బెజవాడలోని భవనగర్భానులను నిర్మ యము కాలేదు. రాజము హేంద్రవరమునకు బదులుగా బెజవాడనే కేంద్రముగా నేయుటకు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ నెనెలవారొక తీర్మానము చేయవలసిన దని గవర్న మెంటువారు సలహానిచ్చియుండిరి. మీరట్లుచేయుక

రాజమహేంద్రవరమును ఉన్నదున్నట్లుగానే యుంచి బెజవా డలో అవకాశముగా ఇంకొక కేంద్రము నెలకొల్పవలెనని సలహా యిచ్చుచు గవర్న మెంటువారిని పునరాలోచన చేయవలసినది గా కోరిరి. కనుక గవర్న మెంటువారు పునరాలోచన చేయుచు న్నారు. ఈ కేంద్రవిషయము నిర్ధారణ అగువరకును సలము విషయమై అధికారనిర్ణయము చేయబడదు.

బెజవాడ కేంద్రముగా నిర్ణయింపబడిన పిమ్మట ఉన్న తవిద్యాశిక్షణ సంబంధకళాశాలలు బెజవాడలోనే పెంపొందిం పజేయవలెనను సంకల్పము కలదు గనుక విశాఖపట్నం సివిలు ఇంజనీరింగు కాలేజీ నిర్మాణవిషయ విషయము విరమించుట మంచిదేకదా?

6

వైసు చాన్సలరుగారి ప్రత్యుత్తరము—విశ్వ విద్యా లయపట్టుచు ప్రకారము పారిశ్రామిక కళాశాలను విశ్వవిద్యా లయమువారు నెలకొల్పట కధికారము కలదు. కాబట్టి అందు నిమిత్తమై కావలసిన భూముల ప్రదేశమును విశ్వవిద్యాలయము వారు చూచుకొనవలసియున్నది. కాబట్టి విశ్వవిద్యాలయమువారు సల నిర్ణయము చేసికొనేవరకును గవర్న మెంటువారు మేము సూచించిన భూములను అవ్యాక్రంతము చేయరాదు.

మీరు చెప్పినరీతిగ సక్రమముగా నెనెలసభాగూ తీర్మా నించి బెజవాడకేంద్ర త్వమును నిర్ణయించవలసియో యున్నది. కనుక అంతవరకును బెజవాడలో మేము సూచించ బడిన గవర్న మెంటుభూములను అవ్యాక్రంతము చేయరాదు. అవి ఇకముందు కట్టవలసినవై ఇంజనీరింగు కళాశాలవర్గాల కు కావలసినవి.

7

గవర్న మెంటు సెక్రటరీగారు 8-5-27 తేదీన చాన్సలరుగారికి వ్రాసినలేఖ:—

బెజవాడ కేంద్రము

గతమాసము 7 తేదీన జరిగిన సభలో చేసిన స్వయము ప్రకారమే గవర్న మెంటువారు చేయవలసినదని ఆతీర్మాన మును రద్దుపరచి రాజమహేంద్రవరమునకు ప్రత్యక్షముగా గాగాక రాజమహేంద్రవరముతోబాటు బెజవాడలోకూడ కేంద్రముండవలెనని మీరు నియమిస్తారు. ఇది గవర్న మెంటు వాగ్దాయము కాదు. గవర్న మెంటువారు వెనుకటిసభలో యిచ్చినరీతిగా రాజ మహేంద్రవర కేంద్రప్రత్యక్షమున నెలకొల్పవలెనని తీర్మానముజే మును కొరకు మీ విశ్వవిద్యాలయమునకును కొరకున్నాము. యునట్లుగా త్వరలో నిరలను శిక్షణావిద్యాలయమునకు చే గవర్న మెంటు మెంటువారు గత విశ్వవిద్యాలయములో, బెజవాడలో కేంద్రమేర్పరచిన నిర్ణ యమునకు సురక్షాల విశ్వవిద్యాలయాధికారమునకు అనుగుణక ఆమును. ఇప్పుడు గవర్న మెంటు వళములోనున్న బడి సామె యధావిధిగానే యుండును.

బాబ్బిలిరాజాగారు పానగల్లురాజాగారు యిచ్చినకా ప్రవరికోధకార మైన యుపకారవేతనముల వినియోగవిషయ ములో మీరు చెప్పినవిక్కు కలగవలదు. మద్రాసు విశ్వవిద్యాల

భవిష్యత్తును గురించి 6 శాస్త్రంను మేన ప్రశ్నలకు బదులు
ప్రాయుటకు రూ. 1-0-0 పై ప్రతి ప్రశ్నకు 0-4-0 సంవత్సర
ఫలము ప్రాయుటకు రూ. 5-0-0. వి. పి. ఖర్చులు వేరు.
ప్రశ్న ప్రాయుకాలము తెల్లపవలయును. సర్వశాస్త్రములందు
జయము నొసగు శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యకవచము రూ. 2-8-0
శ్రీ శివసుబ్రహ్మణ్య జ్యోతిషకవచననిలయము,
3860 దిగు భజి. చిత్తూరుజిల్లా.

రాజమండ్రి మునిసిపాలిటీ

డాక్టరు గురుమూర్తిగారు చేసినవి

1926-1927 సంవత్సరపు రిపోర్టుపై గవర్నరు మెంటువ 8 రివ్యూలోన ముఖ్యవిషయములు.

రహదారులు

మొలన్నర కొత్తరోడ్డు ఈసంవత్సరము వేయబడినవి. కత్తెరుగారు రోడ్డు బాగున్నవని తెలియబరచినారు. కొత్తగా యీసంవత్సరము 50 ఏకీలాంతరము వేయబడినవి.

ప్రాథమికవిద్య

ఈసంవత్సరము మూడుపాఠశాలలు కొత్తగా పెట్టించిరి. ప్రయివేటుపాఠశాలలను రెండింటిని వారి యాజమాన్యముక్తింద కు తీసికొనిరి. ఆడపిల్లలకొరకు ఏర్పాటుకాబడిన ఏడుపాఠశాలలలోకల్పి మునిసిపాలిటీవారు 49 పాఠశాలలను నిర్వహించిరి. నిరుటిసంవత్సరముకన్న ఈయేడు పిల్లలు—బాలుకు, బాలికలు కూడ—బడులకు సరిగావెల్లిరి.

ఆరోగ్యము

కలరావలన యిద్దరు చనిపోయిరి. ఈయేడు మరణములు తప్ప పట్టణములో ఏవిధమయిన అంటురోగములు లేవు. చంటి బిడ్డల చావులు హెచ్చినవి. పుట్టినవారిలో వెయ్యికి 250 చనిపోయిరి. నిరుటి సంవత్సరము 228 మాత్రమే చనిపోయిరి.

కుళాయిలు

కుళాయిలకు కావలసిన స్థానాలు, ఎత్తిమేటలు తయారగుచున్నవి.

పన్నులు

ముఖ్యముగ పన్నులలో నూటికి 94 వ వంతున్న చిల్లర పన్నులలో (Miscellaneous) నూటికి 95 వ వంతున్న వసూలుకాబడినది. నిరుటి సంవత్సరము ముఖ్యముగపన్నులలో నూటికి 92. 4 వ వంతున్న చిల్లరపన్నులలో నూటికి 80 వ వంతున్న వసూలు అయినది.

రిమార్కులు

మొత్తమువీధి పరిపాలన సంస్కృతికరముగానున్నది. కాని చంటిపిల్లల వరణములగుర్చి శ్రద్ధ బాగా తీసికొనవలసియున్నది.

1925-1926 సంవత్సర పరిపాలనపై దొరతనమువారి రివ్యూలోనుంచి ముఖ్యవిషయములు.

రహదారులు

ఒకమైలు కొత్తరోడ్డు వేయబడినది. రోడ్డుబాగున్నవని కత్తెరుగారు తెలియబరచినారు.

ప్రాథమికవిద్య

మాడు కొత్తపాఠశాలలు యీసంవత్సరము తెరువబడినవి. బాలబాలికలు సరిగా బడులకుపోలేదు.

ఆరోగ్యము

చంటిపిల్లల మరణములు తగ్గినవి. పుట్టినవారిలో వెయ్యికి 260 నుండి 223 కు మరణములుతగ్గినవి. కాని యింకను చంటి పిల్లల మరణసంఖ్య ఎక్కువగానే ఉన్నది. పట్టణములో కలరా కాని, క్షేగుకాని లేదు. ఈసంవత్సరము 66 గురు మాత్రము మనుచినవలన చనిపోయిరి.

కుళాయిలు

పదిలక్షలరూపాయలతో కుళాయిలు ఏర్పాటుచేయుటకు గవర్నరు మెంటువారు అనుమతించిచ్చిరి. స్థానాలు, ఎత్తి మేటలు తయారగుచున్నవి.

పన్నులు

పన్నులవసూలు బాగున్నది. ముఖ్యముగ పన్నులలో నూటికి 92.4 వ వంతున్న, చిల్లరపన్నులలో 80 వ వంతున్న వసూలుయినది.

రిమార్కులు

ముఖ్యముగా పైదునుగారి కృషివలన పన్నుల వసూలు బాగున్నది. తక్కిన అన్నిడిపార్టుమెంటులలోకూడ కొంత అభివృద్ధి ఉన్నది.

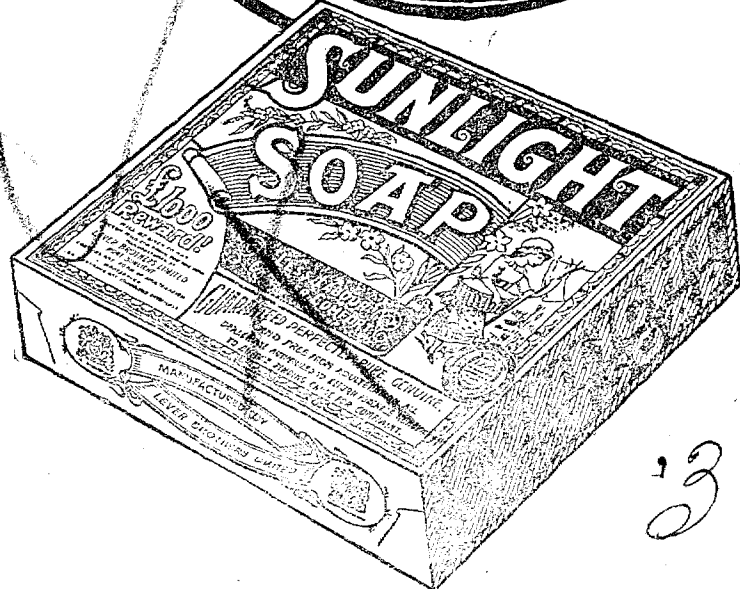
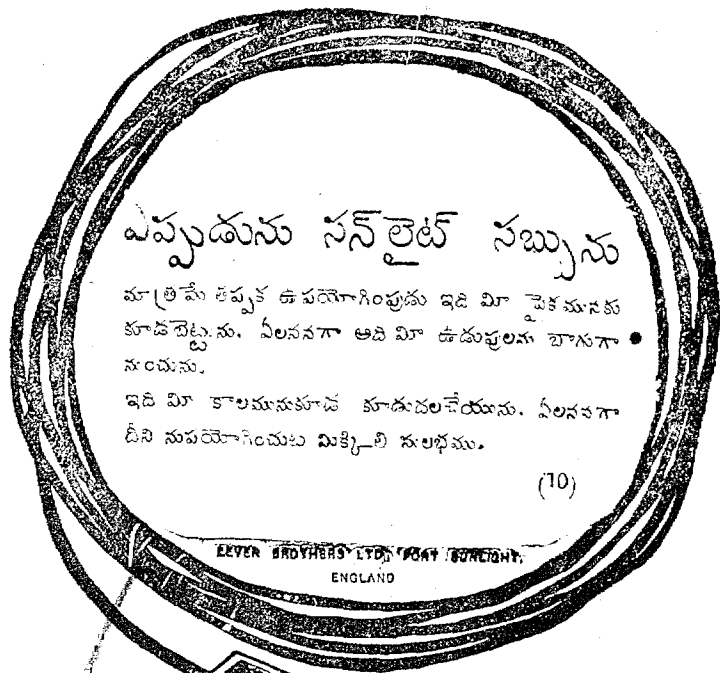
(న్యకీయనిలేఖరి)

త్వరపడుదు

చౌకధరలు

దీపావళి ముందుసామానులు

(కొత్తరకపు దీపావళిమయసామానులు మానద్ర మిక్కిలి ప్రశస్తమైనవి దొరకును. 4089 దినావెల్ ఖయిరువర్షు కంపెనీ, మచిలీబందరు.

3716

కర్నాటక ఖాదీ

కర్నాటరాష్ట్రమునకు శ్రీయత గంగాధర రావు దేశ పాండ్యగారు నాయకులు. వారి యాజమాన్యమున జరుగు ఖాదీ పనిని తేలికకొనట కసకాళము వెంకటాచల ప్రదర్శనయవలన కలిగెను.

ఆ రాష్ట్రమున వడుకుపని మన రాష్ట్రములోవలె వివిధ రకములుగా నున్నది. మిక్కిలిముతకమొదలు, నుంచినన్నయవ రకు వడుకుగలరు. ప్రతిపట్టుటన్ను, వడుకుటకన్ను, మజారిలు మనదేశములోకన్న తక్కువ. జనము మనకంటె చీడులు. వేళ నుజారిలు మనతోపాటు, లేదా కొంచెముపెచ్చు. ఖాదీధరలు సరసముగానేయున్నవి. ఉప్పికొ అనే ఉత్పత్తిస్థానములో ధరలు చెన్నరాజధాని అంతటిధరలలో చాకాయనతో యుచున్నది. అచ్చట గలసన్నరవెల్పులో 18 పుంజాలు అతి కిరబిట్టు గజం 1 కి 0-11-0 చొప్పున ఇచ్చెను. 50 అంగుళాల వెల్పులో 17 పుంజాలు చూపగల ఖాదీ గజం 1 కి 0-8-6. 48 అంగుళాలవెల్పులో 16 పుంజాలుగల ఖాదీ గజం 1 కి 0-8-0 చొప్పున విక్రయించుచున్నారు. 18 పుంజాలలో తప్ప తక్కినపుంజాలలో పుంజమునకు 0-0-5 ధర ఆచుచున్నది. ఖాదీకాస్త్రనిపుణుల అదగ్గ నుయ్యగిడియో. కొనుదారికి పుంజం 0-0-6 ఇవ్వగలవాడు, ఖాదీధర బాగాతగ్గించిరిని ఎంచినవకు కర్నాటకులు 18 పుంజాలబట్టుకుడ 9 అజాలు చొప్పున అమ్ములిగినచో, వారిని పూర్తిగా అభినందించుచున్నది. వారి తక్కిన ఉత్పత్తిస్థానములలో ధరలు మన రాష్ట్రపుధరలకు కొలిమియున్నవి. ఉప్పికొసంస్థలో సరకు కొలికిగా మాత్రము తయారగుచున్నది.

భారతదేశము మొత్తమువీధి ఒకచోట సాఫ్టుమైనపని మరొకచోటకూడ సాఫ్టుముకావలెను. కాన అంగ్రరాష్ట్రములో ఖాదీ తయారుచేయుసంస్థలకూడ యీ ధరకే అమ్ముటకు కృషిచేయవలెను. ఖాదీకి నిప్పుకు పెచ్చుగరలే యండుననియు, అప్రకారమే కొనుమండవలెననియు, గలఅభిప్రాయముతోలిగించి, ఖాదీని సామాన్యమైనధరలకు విక్రయించగలమని యాచుచేయవలెను. ప్రస్తుతము యీ రాష్ట్రము కొంత సరకు పుంజం 1-కి 7½ (ఏడుపైసాలున్నర)కు మించకుండుట్లు ఏర్పాటుచేయుచున్నాము.

పెచ్చుఖరీదు కలిగిన ఖాదీనిమాత్రమే మనము చేయించగలిగినచో, మన విద్యుత్తధర్య మేమియని మనలోమనము

ప్రశ్నించుకొనవలెను. నిజముగా మనకేదలమీద అభిమానము కలిగి, అది గాఢముగా నాటుకొనియున్నచో, పెచ్చుగర కైన దానినే కొనవలెను. ఆయాప్రాంతవాసులకిది ధగ్గము. అట్టి నిర్దనములు కలవు. మంగళూరులో ముతకఖాదీ చాల వెదుగాచేయించినది నిలవయిందెగా, ఖాదీపని అగిపోయెను. అఖిలభారత చర్మాసంఘమువారిని అప్పు అడుగగా వారియ లేదు. ఆకార్యవర్గి శ్రీయత బాంకరుగారు అచ్చట సంచారమున కేగినపుడు, ఆఖాదీనే కొనుదని అచ్చటి ప్రజల కుద్చి ధింప, వాడు దానినంతకు కొనిరట. మరల పని ప్రారంభింప వీలుకలిగెను. గజరాతులో మోటుఖాదీ ప్రియులుగా తయారగును. వారు దానినే కొని విడుదలచేయుచున్నారు. అట్లే చీద రాష్ట్రమున ఉత్పత్తిములోకూడ జరుగుచున్నది.

ఇట్టిపనియే యింగ్లండులో జరుగుచున్నది. ఇంగ్లండు సమీపమున ఆయిల్ ఆఫ్ మాక్ అను లంక గలదు. అందులో ఖాదీ తయారు అగుచున్నది. ఇంగ్లండులో మాంచెస్తరులో మనదేశమునకు దిగుతుచును వస్త్రము సంతయు మరలమీద చేయుచున్నారు. ఈ మరబట్టుకన్న ఆ లంకలో ఖాదీ ముతక, ప్రియులు. కాని అబట్టుల మరలనుజనులు తాము సృష్టించు బట్టు నునక తగ్గినట్లును, తాముమాత్రము ఆ లంకలోని ఖాదీ కట్టుచుంటు. ఇంగ్లీషువాదీని అనుకరించువాడు మనలో కలరు. వారి సద్గుణములకు కేర్చుకొనగలవా? ముతకైనను, ప్రియమైనను, అంద్రాభిమానము స్థిరమైనచో, అంద్రఖాదీని ధరించుట యే, అంద్రావని మోదించవలెనటయు, అంద్రుల పరధర్మము.

కేవల, భావప్రద బిగ్గ } గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రి, గురువారము. అంగ్రకాఖా కార్యదర్శి.

EARN Rs. 100 to 200 a-month

WANTED:—District Agents in all parts of Burma and Ceylon to sell our famous Mysore Agarbathies and other Perfumery Articles and to canvass Shares.

Apply with two annas stamps For particulars to:—

K. RAMA DAS, Managing Director, The Mysore Perfumery & Indigenous Industries, Ltd., MYSORE.

వింత మాదిరిన మై. బి. ఎన్. రైల్వే

గతమార్చి 8 వ తేదీన బి. ఎన్. రైల్వే కార్మిక సమ్మె అంతమొందినపుడు మరల యంతరంగముగా యీ రైల్వే యిం కొక సమ్మెకు గూర్చి ఆలోచనలు జరుపబడునని యెవరైనా తలం చి యుండలేదు. సమయము 5 నెలలు పూర్తియైన వెంటనే అది గా తి న ఆగస్టున రైల్వే అధికారులు ఖర్చుల వక్రమాలతో 2000 మందికి ఆక్టోబరు 7 వ తేదీనుండి వారి పనులు ఆవసర ము లేదని నోటీసులు యిచ్చినారు. 9 వ తేదీనుండియు పని వాండ్లు తమతమ పనులలోనికి పోయి నిర్దిష్ట స్థలములలో కూర్చుని యేపనియు చేయక తమ సత్యాగ్రహమును, సహాయ నిరాకరణముతో వెల్లడి చేయుచున్నారు. ఇంతవరకును కాంట్రీ కెట్టి భంగమును కలుగలేదు. అధికారులు తాము కలుగజేసి కొనకబోయిన యిటులే యికముందుగాడ కాంట్రీ భంగము కలుగగలదని తోచుచున్నది.

పనివాండ్లను తొలగించుటనుగూర్చి రైల్వే అధికారులు యీ క్రిందితీరున కారణములు చెప్పుచున్నారు.

ఈ రైల్వేకు గత సమ్మెలన, యీ సమయ ప్రీవెన్ షన్లు చాలా నష్టము గలిగినది. కానలసిన పనులు చేయుటకు మిక్కిలి అవశ్యమయిన సిబ్బందిగాక హెచ్చు సిబ్బంది ఖర్చుల వక్రమాలతో నున్నారు. గనుక హెచ్చు సిబ్బందిని తీసి వేయవలసిన అగత్య విషయము గలిగినది.

పనివాండ్లతరపున లేబరు యూనియనువారు యీ క్రింది తీరున చెప్పుచున్నారు.

ప్రైవేటును, ప్రీవెన్ షన్లు పనులు ఆ పు దల చేయ బడుటలను యిప్పుడు హెచ్చుచుండి పనివాండ్లు హెచ్చుపని చేయవలసియున్నది. ఏజముగా హెచ్చుపని యుండబట్టే కల కత్తాలోని, బస్, ఆంగన్, బస్, డ్రైవర్లు, వాగన్ సప్లయ, కంపెనీవారలకు యీ రైల్వే కంపెనీ పెద్ద పెద్ద కంట్రాక్టులపై ఆర్డరు లిచ్చి సామానులు తెప్పించుకొనుచున్నారు దీనివలన యిప్పుడున్న మనుష్యులేగాక యింకా హెచ్చుచుండి పనివార లు ఆవసరము, అగత్యము, అని తెలియులేదా? ఒకవైపున పనివాండ్లను నోటీసులిచ్చి యింకొకవైపున యింగ్లండునుండి కొంతమంది దొరలను ఆఫీసులగా నెలకు 500 రూపాయలపై జీతముతో యిప్పుడే తెప్పించుచున్నారు. కనుక కంపెనీనష్ట ముతో పనిచేయుట లేదు అని స్పష్టమగుచున్నది. యూని యను తమతో భాగహాడులు కారు, ఆనా మిషన్ అధికారులు యీ మనుష్యులను తొలగించి విషయమందు యూనియనుతో యేవిధముగాను సంప్రతించి యుండలేదు. దీనికితోడు నోటీసు లివ్వబడ 2000 మందిలోను గత ప్రైవేటు హెచ్చు శ్రమపడి సమ్మెదారులందు సానభూతి చూపుచు తాముగూడ సమ్మెకట్టిన పనివారలే అయియున్నారు. కనుక యీ బద్ధులు యూని యన్ ధ్వంసము చేయుటకై చేయబడుచున్న కృత్రిమాలోచన ల పర్యవసానముగాని కంపెనీ నష్టపర్యవసానము గాదు.

ఈ స్థితిలో యీ సమ్మె యిప్పటి ధర్మితులు దాటి యితరత్ర వ్యాపించుమునుపే ప్రజలు ప్రభుత్వము మేల్కొని తగిన జాగరూకత వహించుట సమంజసమని విన్నవించుచు న్నాను. కార్యము చేయుదాటక పూర్వము రై నీదొరగారు నూ చించిన రాజీనామము యేర్పాటుచేసి పనివాండ్లకు కంపెనీ వారికి సత్కము కుదుర్చునలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వమువారిదైయు న్నది. ఒకవంక హిందూ మసల్మాన్ల కలహములు వేరొకవంక పనివాండ్ల సమ్మె యింకొకవంక సహాయనిరాకరణాసనోల్లం ఘనములు యిచ్చి జినిమించి అతివృత్తివరదలు అన్నియు చేడు హిందూనేతమున పాడమౌతుండుట దేశదౌర్భాగ్యమే కాక ప్రకృతిపరీణామమే తెలియచున్నది.

నేటినుండియు కంపెనీవారే వర్కుమెంట్లు నూనివేసి వారు, ఇటుల మూసంతకాలమును పూర్తిగా జీతములిచ్చెదమని నోటీసులిచ్చినారు. అంతేగాని రిటెన్ షన్ మెంటు మానెదమని మాత్రమగుట. పండ్లెండునెలమందిని ఊరక కూర్చొనబెట్టి జీత ములిచ్చుట కొప్పుకొనిన కంపెనీవారి అధికనూత్రములు దుర్గావ్యాయులై యున్నవి. భీ! ధనమా! నీ ప్రభావము వర్ణనా తీతము.

గురగపురము 12-9-27 (ఒక విలేఖరి)

తా మ ర లై ల ము

డబ్బి 1-కి 0-6-0. 12-కి 3-8-0.

అమ్మ తామరలు సిహా, మదరాసు లోక జూరల్

అన్న పూర్ణయ్యగారి సంచారము

పశ్చిమాంధ్రజిల్లాలకు ఆంధ్రరాష్ట్రము కావలెను, ముమ్మాటికి కావలెను

(నర్సేయవిలేఖరి)

ఆనంతపురం, ధర్మవరం, మదనపల్లి, వాయలపాడు, పుంగనూరు, చిత్తూరునగరములలో ఆంధ్రోన్నత ప్రచారము గావించి ఆంధ్రమహాసభా స్థానికసభాకార్యదర్శి శ్రీయుత నన్నారి అన్న పూర్ణయ్యగారు కడపజిల్లా, వందలూరుకు 8-వ తేదీకి చేరిరి.

వందలూరు

శ్రీ ఆర్కాడు పశురామరావు, ఎం. ఎల్. సి. గారి ఆధ్వర్యమున శ్రీ అన్న పూర్ణయ్యగారు ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణా వశ్యతనుగూర్చి డిప్లముగ నుపన్యసించిరి. ఆంధ్రరాష్ట్రము కావలెననియు జోగయ్యగారి ఆంధ్రరాష్ట్ర తీర్మానమును అసెం బ్లీలో శ్రీమాన్ సి. దొరసామయ్యగారు బలపరచువలెననియు తీర్మానింపబడెను. ఉత్తరప్రదేశ్ నులనూరు పశ్చిమాంధ్రజిల్లాల ప్రజలయెడ అలక్ష్యభావమును చూపుచున్నారను అభిప్రాయ ము కొందరు సభ్యులచే ప్రకటింపబడెను.

కడప

9-వ తేదీ ఉదయమునకు అన్న పూర్ణయ్యగారు కడప చేరిరి 10-వ తేదీ సాయంత్రము మధ్యకృష్ణ నాటకాలలో జరిగిన బహిరంగసభయందు అన్న పూర్ణయ్యగారు ఆంధ్రోన్నత మనుగూర్చి విపులముగ నుపన్యసించిరి. మ్యూసికలు చెయిర్ వాను శ్రీ ఏకాంబరశ్రేష్ఠిగారు శ్రీ గుండురావు, బి.వి.వి.ఎల్. గారిని ఆధ్వర్యముగానూడ ప్రతిపాదించినమీదట శ్రీ గుండు రావుగారు రంగమీసము నలంకరించిరి. ఆంధ్రోన్నతము కడప కు ప్రోత్సహము కావలెననియు, అన్న పూర్ణయ్యగారి కిచ్చుట యొక్క ప్రశ్న అనవసరమనియు అగత్యము నెలవిచ్చిరి. తమకు శ్రమ గునవసరమని శ్రీ అగత్యులనూరు నెలవిచ్చినందులకు వారికి అన్న పూర్ణయ్యగారు వందనములర్పించిరి. తాము రాక ముందే కడపనూరు సభిచేసి దొరసామయ్యగారికి ఆంధ్రరా ష్ట్ర తీర్మానమును బలపరచువలెనని తీర్మానమును పంపియుండిన చో తమకు పూర్తిగ శ్రమ తగ్గియుండునని అన్న పూర్ణయ్యగారు రసిరి. ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణావశ్యతనుగూర్చి యిచ్చుట విపు లముగాచెప్పుట అనవసరమని అగత్యులు నెలవిచ్చుటచే రెండు మూడుమంటలు ముగించెననిరి. ఆంధ్రరాష్ట్రము నిర్మించిన సిమ్మలు ఉత్తరప్రదేశ్ నులనూరు అన్ని సౌకర్యముల బావుకొని త మ్మూగదొక్కెడ రను భయము దత్తమండలముల ప్రజలలో విశేషముగ నుండుట విచారకరము. ఇట్టి అనుమానము, అప నమృతము ఆంధ్రజాత్యుత్సవయమునకు వేరుపురుగునంటిదని నా న న్యకము. ఆంధ్ర రాష్ట్రము ఆంధ్రులెల్ల సౌకర్యమునకుగాని ఒక్క సర్కారువారికే కాదు. కాన అట్టి భయమువలనని అన్న పూర్ణయ్యగారు హెచ్చరించిరి. జిల్లాలలో జిల్లాలకు కొన్ని విషయములలో ముందుట సహజము. ఇప్పు డు పూర్వగోదావరి, కృష్ణజిల్లాలముగ్గ యీ ఆంధ్రనిశ్చయిద్యాల యమునగూర్చి ఎంతవోటిజనులనున్నదో చూడుము. అంతమా త్రమనకృష్ణగోదావరి జిల్లాలముగ్గ డిప్లములు పెచ్చు పెగు నని చెప్పుట కవకాశములేదు. ఒకవేళ సర్కారులవారు రందగు నేకమై దత్తమండలప్రజలపై దాడిచెడుదురని యనుకొన్నను అది సాధ్యముకానేరదు. దత్తమండలముల ప్రజలు అంత చేతకా నివారా? ఎన్నటికిని కాదు. వారు మనుష్యులవలె జేచి తమహక్కులకాపాడుకొనెదరు. కాన అట్టిభయము అనవసరము. భాషప్రయుక్త రాష్ట్రములు మంచిదందురా, ఆంధ్రరాష్ట్రము నుకోరకతీరదు. ఆ సిద్ధాంతము నంగీకరించుటచే దాని నమూ జరపకతీరదు. ఏసిద్ధాంతమునైన అమూజరపునప్పుడనేక కష్టముల నెదుర్కొనవలసియుండును. ఆకష్టములకు జంకి వెళు కంజబేయుట ధీరత్వముకాదు. ఇత్యాదిమాటలలో అన్న పూ ర్ణయ్యగారు తమయువన్యాసమును ముగించిరి.

శ్రీయుతులు సీతారామయ్య, బి. దేవరాజులనాయు డు, సి. పి. రామచంద్రరావు, బి. యల్. నరసింహారావుగా రు మాట్లాడిరి. అనంతరము రెండు తీర్మానము లేకగ్రీవముగా నామోదింపబడెను. ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణము వెంటనేజరుగవలయునని మొదటితీర్మానము. తమ ప్రతినిధియగు దొరసామయ్యగారు జోగయ్యగారి తీర్మానమును బలపరచువలెనని రెండవతీర్మానము.

ప్రొద్దుటూరు

11వ తేదీ సాయంత్రము ప్రొద్దుటూరులో శ్రీ ఎ. కె. మునిగారి ఆధ్వర్యమున ఆర్కవైశ్య రీడింగ్ రూములో సభజరిగెను. ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణావశ్యతనుగూర్చి అన్న పూర్ణయ్యగారి

గంటనేపు ఉపన్యసించిరి. మదరాసులోని ఆంధ్రభాగమునూడ ఆంధ్రరాష్ట్రములో చేర్చవలెనని వాదించిరి. మ్యూసికలు చె యిర్ మన్ బి. వసంతరావుగారు మాట్లాడుచు అవిధమునే మాట్లాడిరి. మదరాసునే ఆంధ్రరాష్ట్రమునకు కార్యస్థానముగ చే యవలెననిరి. మదరాసురాజధానిలోని ఆంధ్రప్రదేశ్మును మద రాసులోని ఆంధ్రభాగముతో సహా ప్రత్యేక రాష్ట్రముగాచేయ వలెననియు, శ్రీమాన్ దొరసామయ్యగారు అసెంబ్లీలో జోగయ్యగారి ఆంధ్రరాష్ట్ర తీర్మానము నామోదింపవలె ననియు ఏకగ్రీవముగా తీర్మానించిరి.

తాడిపత్రి

12వ తేదీ సాయంత్రము అన్న పూర్ణయ్యగారు తాడిపత్రిలో పి.నాకిని ఇనుక తిన్నెలపై జరిగిన బహిరంగ సభలో నుపన్యసించిరి. ధీమనేన రావుగారు ఆధ్వర్యతవహించిరి. శ్రీ కె. వెంకటరమణాచార్యగారు అన్న పూర్ణయ్యగారిని సభ్యుల కెక్కువరచిరి.

అంతట అన్న పూర్ణయ్యగారు లేచి ఒక అరగంటనేపు. ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణావశ్యతను గూర్చి ఉపన్యసించిరి. జోగయ్యగారి ఆంధ్రరాష్ట్ర తీర్మానమును బలపరచవలసినదిగా తమ ప్రతినిధియగు శ్రీమాన్ సి. దొరసామయ్యగారిని కోరుచు తీర్మా నింపబడిన సభ్యుల హెచ్చరించి తమ యువన్యాసమును ముగిం చిరి. అంతట అవిధముగ తీర్మానము ఏకగ్రీవముగ నామోదింప బడెను.

ఆ సమయమున శ్రీ కె. వెంకటరమణాచార్యగారు లేచి ఆంధ్రనిశ్చయిద్యాలయ కార్యస్థానమును అనంతపురమునకు మార్చవలెనని మాడ సభవాదు తీర్మానించుట మంచిదని నడుపుచు తమయభిప్రాయమును చెప్పవలసినదిగా కోరిరి. అన్న పూర్ణయ్యగారు లేచి తాను వచ్చినది కేవలము ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణప్రచారము కొరకేయనియు అయినను వ్యక్తి అభిప్రాయమును చెప్పుట కెట్టి యాటంకములేదనియు ఇదివరకే ప్రతి కలలో తమవ్యంత అభిప్రాయమును ప్రకటించియుండుననియు చెప్పిరి. పశ్చిమాంధ్రజిల్లాల ప్రజలు ఉత్తరప్రదేశ్ నులనూరు కొన్ని గొప్ప అవోహాలు అనుమానములు కల్గియున్నారని తాము వింటిమనియు తమ సంచారానుభవములు మాడ నట్టిచేయనియు అందుచే ఉత్తరప్రదేశ్ నుల సమన్వేషక లను కనుబరచి యిట్టి అవోహాలు నశి పరచేయవలెననియు నెలవిచ్చిరి. అదియే అనంత పురములో విశ్వ ద్యాలయ కేంద్రస్థాన ముండవలెనని తాము నూచించుటకు కారణమని నుడిచిరి. ఊహయమునుగూర్చి తమ యభిప్రాయమును కోరినవోట్ల మాత్రమే బహిరంగసభలలో చెప్పుచున్నానని నుడిచిరి.

వెంకటరమణాచార్యగారు తమ తీర్మానమును ప్యాసు చేయవలెనని కోరిరి. విశ్వవిద్యాలయ కార్యస్థానము అనంతపుర మునకు మార్చవలెననియు ప్రస్తుత నెలకులను కదల్చరాదనియు తీర్మాన మేకగ్రీవముగా నంగీకరింపబడెను.

స్ఫోటక మువల్ల చనిపోవద్దు!
సిల్వర్ స్వీట్ ను వాడుము!!
స్ఫోటకము వచ్చిన దినముననుండియే
సిల్వర్ స్వీట్ ను సేవించిన, ఎట్టి ఆయాసము
లేకుండ నయమగును. మచ్చలు ముఖమున
గాని శరీరము మీదగాని నిల్చియుండవు.
దీనిని స్ఫోటకము తాకమునుచే సేవించిన ఒక
సంవత్సరమువరకు(పడి) మొదలైనవి ఎప్పుడు
నంటవు. స్ఫోటకము తగిలిన దోగడగరకు
వ్యాధిఅంటునని ఏలాటిభయము లేకుండా
దరిజేరవచ్చును.
ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను.
వివరములకు 4058
DAS GUPTA.
"SILVER SWEET"
CHITTARANJA AVENUE NORTH
P O Beadon Street, Calcutta.

మోయోకన్య వ్రాసిన భారతమాత యను గ్రంథము

మహాత్మాని ప్రధానవ్యాసము
(నిన్నటి తరువాతి)

మోయోకన్య ఆశయము

భారతదేశము స్వపరిపాలనమున కర్హమైనదిగాదనుకారమున పాశ్చాత్యుల ఆక్రమణకు కావ్యముగ సాగించుటయే మోయోకన్య ఆశయము.

ఈ మోయోగ్రంథమున పలువురు నుడివినటుల వ్రాసిన విచిత్రములగువాక్యములను చూడగ సత్వమునే వ్రాయవలెనను నిర్బంధ మవసరము లేని యొకనవలవలెనే యిది కనబడుచున్నది. ఆ వాక్యములలో కొన్ని యెంతో త్రమును విశ్వసనీయములు గావు గాన నట్టి వాక్యముల నామెచే ఆరోపింపబడిన స్త్రీలకును పురుషులకును వానివలన నెట్టి గౌరవమును లభింపజాలదు. మా ఒడంబడికలు అంగ్లదేశపు రాజుతోనే బెంగాలీ బాబులతోగూడ కూడిన దొంతనముతో భారతదేశపు సంస్థానాధిపతులెట్టి సంధియును చేసికొనలేదు. ఉద్యోగములలో నన్న యాకళ్ళన్నలతో మేమెన్నడును రాయబారులను జరుపము. బ్రిటిషువారి దేశమును పరిపాలించునంతకాలమును సార్వభౌముని పతనమున మతో వ్యవహరించుటకు బ్రిటిషు దేశీయులగు తమ మహమ్మల్లనే పంపుచుందురు. అంతయును మిత్రులమయమున నెలల జరుగవలెనో నటులే జరుగును. బ్రిటిషువారు వెడలిపోయినచో సంతానాధిపతులెటుల వ్యవహరించుదురో మేమెరుంగుదుము, అని యొకసంస్థానాధిపతి అతిశాంతముగ నాతో ననెను—అని యామె వ్రాసిన వాక్యము 816 వ పేజీలలో నున్నది.

భారతదేశ సంస్థానాధిపతుల కెట్టి పతనము కలిగినను యిటుల నుడుపుటకు చాలినంత నీచస్థితికి పాల్పడినసంస్థానాధిపతులగు మనదేశమున నుండగలదని ప్రజల నీడర్శనము కనబడినదేగాని నేను నమ్ముజాలను. ఆమె ఆ సంస్థానాధిపతిమేనెల్ల డింపలేదు.

బ్రిటిషువారు మనదేశమును వదలిపోయెదరని మా మహారాజువారు నమ్ముజాలరు. కాని యిపు డాంగ్లదేశమును పాలించుచున్న బ్రిటీష్ ప్రభుత్వమునా రెట్టి అనుచితముగలకానిచ్చిన నియ్యవచ్చును. కావున మహారాజువారు రహస్యముగా నేనలను ఆయుధసాముగలను నిద్రకరుచున్నారని వెండినాణెములనుగూడ తియ్యుచు చేయుచున్నారని. ఆంగ్లేయులు వెడలిపోయినచో పంకరాష్ట్రమున మరీయూడు నెలలనాటికి ఒకరూ పాయి గాని ఒక కన్య గాని మిగిలియుండదు” అని యొకదినాను నుడివెనని యామె వ్రాసిన మరొక యొకసంస్థానాధిపతి 814-వ పేజీలోనున్నది.

వట్టి కల్లు

ఈ మహారాజువారో యాప్రజ్ఞాకాలియగు దవానెవరో యామె వివరించుచుండలేదు భారతదేశమునందున్న ఆంగ్లేయులు (పురుషులును, స్త్రీలును) నుడివినటు లీమె చాలవాక్యములను వ్రాసియున్నది. నిజముగా వారిలో నెవరైన నలులనుడిచియున్నచో వారియందుంచబడిన విశ్వాసమును వారెట్లులేయగలరు. వారు తమ అధీనముగలవారినీ తమ అంగ్లకాతికినిగూడ అన్యాయము చేసినవారగుదురు. భారతీయులతో నొకరికిగా బహిరంగముగాను, పాశ్చాత్యులతో మరొకరికిగా రహస్యముగాను తెలుపునట్టి అంగ్లపురుషులను అంగ్లతరులను మనదేశమున చాలమందుండుటయే నిజమైనచో నేను వారి కొరకు చాలవిచారించెదను. మోయోకన్య తన పెంటచీపురుతో పోగుచేసిన యీచేతన ఆంగ్లేయులెవరైన చదువుట తటస్థించినచో నామనములనున్న భావములను వారు సరిగా గ్రహింపగలుగుదురు. భారతదేశము నవమానమునకు పాలుజేయవలెనను నాశగల మోయోకన్య తనకు ప్రామాణికముగా పేర్కొనినవారిచే అవమానమునకు పాలుపరుచుట తటస్థించినది. ఇట్టి ప్రమాణముల నెవరును కాదనజాలరనిగూడ నామె ప్రగల్భములను పలికినది. ఆమె వివరించిన విషయములలో చాలభాగము విడిగాగూడ నిరూపకములను నమ్ముటకు తగిన ప్రాథమికనిదర్శనమును చూడగలిగినదియే నేనాశించెదను. వానినన్నిటిని కలిపి చదివినచో యామె గ్రంథమంతయును కల్లపుట్టినట్లు నికూడ స్పష్టముకాగలదు.

నే నీ వ్యాసమును భారతీయులకొరకు వ్రాయలేదు. శ్రద్ధతోను సానుభూతితోను ప్రతివారమును ఎంగు యిండియా ప్రతికను చదువుచుండేది అధికసంఖ్యాకులగు అమెరికా ఐరోపా ఖండవాసులకొరకే వ్రాసితిని. ఈ గ్రంథము నెంతమాత్రము నమ్ముకూడదని వారికి స్పష్టముగా తెలుపుచున్నాను. మోయోకన్య నా కారోపించిన సందేశమును నేనొసగియుండలేదు. అప్పుడు నాచేతనుండి నేను చెప్పినమాటలనున్నట్టిని

వ్రాసికొనినవా డింకాకదుమాత్రమేగలదు. ఆ సందేశమునుగూర్చి తనచేయియును జ్ఞాపకములేదని ఆతడుగూడ తెలిపెను. నా కడకు వచ్చెను అమెరికాఖండవాసుల కందరికిని నే నొక్కసం దేశమునే తెలుపుచుండును. వాస్తవప్రతికలలోని వ్రాతలను ఆమెరికాఖండమున మీకులంభించెడు గ్రంథములను మీరు నమ్మవలదు. మీరు భారతదేశమునుగూర్చి యేమైన తెలుసుకొనగోరినచో అభ్యర్థన భారతదేశమునకురండు. స్వయముగా గ్రహించుట మీరెటుల రాజులనిచో అనుకూలముగను ప్రతికూలముగను వ్రాసబడు రెండుపక్షముల వ్రాతలను శ్రద్ధగాచదివి అప్పుడు నిశ్చయించుకొనడు. సాధారణముగా మీకులంభించు గ్రంథములలో అతిశయోక్తులతోగూడిన నిందయో లేక అతిశయోక్తులతోగూడిన ప్రశంసయో యుండునేగాని యథార్థముండదు” అనియే నేను తెలుపుచుండును మోయోకన్యపద్ధతి ననిలంబింపవలెనని నేనిపుడు మరల పాశ్చాత్యులకందరికిని తెలుపుచున్నాను. ఆమె వ్రాసికొనిన ఆమె నిర్భయభావముతో భారతదేశమునకు రాలేను దురభిప్రాయమును పెట్టుకొనియేవచ్చినది. ఈసంగతి ప్రథమప్రకరణమును చదివినంతమాత్రముననే స్పష్టముకాగలదు. ప్రతిపుటయందును నీ ప్రతికూలభావము గోచరించుచునే యున్నది. ఆమె స్వయముగాచూచి తెలుసుకొనుట కిదేశమునకు రాలేను ఆమె విషయసంపాదనమునకేవచ్చినది. ఆవిషయజాలములో ముప్పాతికభాగముమేను అమెరికాలోనే నులభముగా దొరకియుండును. ఈ గ్రంథములు వేలకొలదిగా విక్రయింపబడుచున్న ననుటలననే పాశ్చాత్య వాఙ్మయ విజ్ఞానముల దురవస్థ విదితముకాగలదు.

మోయోకన్య సన్న్యాసము

ఎంతకాలమునైనను మోయోకన్యగూడ తాను చేసిన సన్న్యాసము నన్న్యాసమున చింతించి పశ్చాత్తాపమును చెందగలుగునేమో యను నాశంకలగూడ నేనీ వ్యాసమును వ్రాసితిని. ఆమెకడు ప్రాచీనమున భారతదేశమునకు సన్న్యాసము చేయుటయేగాక నిష్కారముగా అమెరికావారికి భారతదేశముపై నిట్టిదురభిప్రాయమును కలిగించుటగూడ నిరుపమాన మేధాశక్తి నామె దుర్వినియోగము చేయున్నది గాని యిది ముఘాత్సాహముగా చేసినదని కాదనియే నేనునమ్మెదను.

“భారతదేశీయులకొరకే” అని ఆమె వ్రాయుట మరియొక కాలవైపరీత్యము ఆమెచేత సంగ్రహంగా దీని వ్రాయలేదు. నాయభిప్రాయము సరియైనదికానిచో ఆమె మరల భారతదేశమునకువచ్చి ప్రశ్నలకు సమాధానమివ్వవలెను. అప్పు డాపరీక్షలో నామె నిలువబడ గలిగినచో ఆమె మనదేశమున నివసించి మమ్మధిరింపవలెను మోయోకన్యను ఆమెగ్రంథమును చదివెనువారినిగూర్చి నేను వ్రాయున దిదియే.

ఇక భాంతీయులనుగూర్చి నేను కొంత వ్రాయవలసియున్నది. ఈ గ్రంథమును చదువుటవలన అమెరికా ఐరోపాఖండవాసుల కెట్టి లాభమును కలుగదుగాని భారతీయులందఱును దీనిని ముఖ్యముగా చదువవలెననియే నేను తెలిపెదను. ఆమె మోవివనించు నన్నింటిని మనము ఖండనచేయవచ్చునుగాని వాని సారాంశమును మనము కాదన జాలము. ఇతరులు మనలనుగూర్చి యెట్టియభిప్రాయమును కలిగియున్నారో మనము దెలుసుకొనవలసియే యున్నది. ఈ గ్రంథమును వ్రాయుటలో ఆమెను గలఉద్దేశముతోగూడ మనకు పనిలేదు. నిదానముగాపనిచేయు సంస్కర్తకిది కొంతవర కుపకరింపగలదు. ఆమెవ్రాసినవాక్యములలో కొన్నిటినిగూర్చి అక్కేసిండుటగూడ అవసరమే. వైష్ణవులధరించు త్రిపుండ్రవిష్ణుమూలం ను నిందార్థముకలదని యామెవ్రాసినది. నేను వైష్ణవమతమునుబట్టి పుట్టితిని నేను బ్రహ్మ ఆయుములగునాడ పోవుచుండువాడనని నాకు బాగుగా జ్ఞాపకమున్నది. నాకుటుంబమువారు ప్రాచీన సాంప్రదాయపరులగు వైష్ణవులు. నేనుగూడవైష్ణవనామమునే చిన్నప్పుడు పెట్టుకొనుచుంటిని. నిరపాయకరమును దర్శనీయునగు నీ నామమున కనినీతికరమగు నర్థముగలదని నాకుగాని మాకుటుంబముగాని మరచిరికినిగాని తెలియదు. చెన్నపురిలో నే నీ వ్యాసమును వ్రాయుచున్నపు డేవిషయమునుగూర్చి అచలచాలమునది వైష్ణవులనడిగితిని. వారందఱునుగూడ తమ కట్టిచేదియును తెలియదనిరి. వివనదానికట్టి నిందార్థమెన్నడును లేదని నేనునూచింపజాలను. గాని లక్షలకొలది భారతీయులు వైష్ణవనామమును ధరించుచుండినను యిట్టినిందార్థము దానికి కలదని వారికే న్యధికిని తెలియదనిమాత్రము నే నెరుగుదును. మనము ఆమాయకముగా అనుసరించుచున్న చాలపద్ధతులలోగల సీతభావమును వెల్లడించుభారము మనదేశమునకువచ్చెడు పాశ్చాత్యులపాల బడినది. శివలింగమునకు నీతిబాహ్యమును సంకేతముకలదని నే నొక క్రిస్తవ మిషనరీలు వ్రాసిన గ్రంథములోనే చదివెతినిగాని నేనుశివాలయములలో లింగములను చూచినపుడు నా కట్టిచేదియును పొడకట్టలేదు. ఒరిస్సాలోని దేవాలయములపై నీతిబాహ్యములగు విగ్రహములు కలవనిగూడ నే నొకమిషనరీ గ్రంథమునందే చదివెతిని. నేను శ్రీజగన్నాథమునకు (పూర్వ)వర్ణనపు

డు దానినిపరీక్షించితిని. కడుశ్రద్ధగాచూచినచోగాని అవికనబడవు. ఆదేవాలయములకు నిత్యమును ప్రోవుచుండేది వేలకొలది తైరికల కాబొమ్మలసంగతియే తెలియదు. పరికించి అదేపనిగా వెలికినగాని ఆబొమ్మలకునబడవు, కాని వానిని కనిపెట్టియెవరైన మనకెరింగించినచో మనము వారిపై కినుక జెందగూడదు. పారిశుధ్యము అతిబాల్కవివాహములు మున్నగు వానినిగూర్చి ఆమెచాలవిపరీతకల్పనలనే చేసినది. కానిసంఘమునందుగలయిట్టిలోపములను పూర్తిగా రూపుమాపుటకీ గ్రంథమునలన మన కధిక మగు ప్రోత్సాహము కలుగవలెను. విదేశీయులు సద్భావముతో మనకెరింగించు నంచవిషయములకు వారికి మనము కృతజ్ఞులముగానుండవలెనుగాని మనము(కొద్దమునడచుకొనినచో)అభిమానువలన కంటే విమర్శకులవలననే పెక్కు విషయములను గ్రహింపగలుగుదుమని నా ఆభావమువలననే నేను చెప్పగలను. అపనిందలతో కూడిన యీ గ్రంథమునుగూర్చి విన ఆగ్రహమును వనము వెల్లడింపవలసినదేగాని మనలోపములను మనము తెలుసుకొనకుండ నుండగూడదు. మనము కేవలము ఆగ్రహభరితులమై యున్నచో ఆంధ్రులవలన మనకే గాని ఆమె కెట్టి నష్టమును కలుగదు. పాశ్చాత్య దేశములందువలె మనదేశమునందు గూడ విజేతనాశక్తిలేని పాశ్చాత్యులు చాలమంది కలరు. ఆమె వ్రాసిన విషయములన్నియును ఆసత్యములని మనము(వాడుబూనినచో) మానవప్రపంచమున మన భారత జాతి ఆనంద్యప్రాయమైనదని మనదేశీయులలో పలువురు దుర్బ్రామపాలకులు తటస్థించ గలరు.

ఇపు డీ గ్రంథముపైని వెలువడుచున్న విమర్శానిటులపరికించింపుటకుల కనుబకుచున్నది. దేశీయులగ్రహవేటులకొగూడదు. నా కష్టమును శక్తియును తీరికయుగూడ లేకున్నను విధిలేక నేనీ వ్యాసమును ప్రారంభించితిని. తులసిదాసు వ్రాసిన యీ దిగువవాక్యముతో దీనిని ముగించు చున్నాను.

భగవంతుడు సృష్టించిన చరాచరాత్మకమున ప్రపంచము నందంతటను మంచితెడ్డు కలసియే యున్నవి. రాజహంస నీరక్షీములను విడదీసి క్షీరమును మాత్రమే త్రాగునటుల వివేకవంతుడు నెడుగును పరిపాలించి మంచినమాత్రమే స్వీకరించును.

నోటీసు

ప్రొద్దుటూరు తాలూకా చిన్నశివనపల్లె గ్రామంలో వుండు యిరగం రెడ్డి పెద్దబయ్యపురెడ్డి సదరు గ్రామంలోవుండు యిరగం రెడ్డి పెద్ద గంగిరెడ్డి ఎగయిరాలమొద సదరు గ్రామం డిమాల్డ్స్ నె 1429, 1430 అనగా చంద్రహాశేశ్వరస్వామి ఇవాంధూముల స్వాధీనమునకుగాను ప్రొద్దుటూరు డిస్ట్రిక్టు మునసపు కోర్టులో దాఖల్ చేసివుండు 1927 ఫిబ్రవరి 2, ఎన్. నె 6 ర యలో పుచ్చగిరి మహంబో శంకరాచార్యులవారిని పాటికి గా శేర్మచిని వాది దాఖల్ చేసివుండు పిటిషన్ (80-9-27) లేడికి వాయిదావేళివున్నదని యావస్థకుడికి యానోటీసువ్వారా తెలుపడం ఆయినది.

ప్రొద్దుటూరు, } ఎం. రామస్వామయ్య, 15-9-27 } డిజరు.

బాపట్ల నవార్డినేటు జడ్జి కోర్టులో

వి. సి. నెం 5/1925

ఇన్ సాల్వెంట్:—గోరపర్తి కొలంరాజు తుత్రి యును. స్వసాహాయకుడు, కందుకూరు, ఒంగోలు తాలూకా. 1920 ప్రొవిన్షియల్ ఇన్ సాల్వెంట్ ఆక్టు 5 లోని 37 సెక్షన్ ననుసరించి 15-2-26 లేదిన గుంటూరు ఆఫీసులో రికేవరుగారిచే వైనసాదహరించినవాతని యిన్ సాల్వెంట్ గా తీర్చారించి యిచ్చిన ఆద్రును, సదరు. యిన్ సాల్వెంట్ బిడుదలకొకట వీర్యరచిన కాలములోగా దరఖాస్తు దాఖల్ చేసుకొననందున. 5-9-1927 లేదిన యీ కోర్టువారిచేత రద్దుచేయబడెను.

సబ్ కోర్టు బాపట్ల } ఎ. ఎస్. కృష్ణస్వామిఅయ్యర్ 12-9-1927 } క్రిస్చిపట్ల నవార్డినేటు జడ్జి

వివాహవయోనిర్ణయము

బాలికలకు 12 సంవత్సరములలోపుగను, బాలురకు 15 లోపుగను

వివాహములు జరుగుటను నిషేధించుచు శారదగా రొకబిల్లు

ను ప పా ది ం చు ట

బిల్లును సర్కు లేటుచేయవలయునను ప్రభుత్వపునవరణ వీగిపోవుట

భారతశాసనసభలో చర్చావివరములు

సిద్ధా, సెప్టెంబరు 15:— అనధికారసభ్యుల బిల్లులపై చర్చలుపుట్టుట నేటిదినము ఉదయము 11 గంటలకు భారత శాసనసభ సమావేశమయ్యెను. అనధికారసభ్యుల బిల్లులు తీర్మానములపై చర్చకు ప్రత్యేకింపబడిన దినమలసంఖ్య అల్పముగ నుండుటచే నేటిదినము ప్రశ్నోత్తరముల సమయముకూడ సాధారణ కార్యక్రమమునకై వినియోగింప సభ్యులు అంగీకరించిరి.

రాజకీయసంఘములను రిజిస్టరుచేయుటకు అనకాకశమే గృహవిభాగమున సంస్థలిజిప్రేక్షను ఆప్టసవరణబిల్లును యాక. సి. కేల్కార్జుగా రుపపాదించిరి. ఈ సవరణబిల్లు ఆమోదింపబడెను.

వివాహవయోనిర్ణయము

హిందూబాలికలయొక్కయు బాలరయొక్కయు వివాహపు యుక్తవయస్కును నిర్ణయించి బాలికలకు 12 సంవత్సరములలోపుగను బాలురకు 15 సంవత్సరములలోపుగను వివాహములను నిషేధించుచు ఒకబిల్లును రావుసాహెబు హెచ్. శారదాగారు ప్రవేశపెట్టి ఈబిల్లును పరిశీలింప సెలవుకొనినది. ఏర్పరుపవలయునని ఉపపాదించిరి. ఈఉపపాదనము గావించుచు శారదాగారిట్లుచెప్పిరి. రజస్థలయైన మూడుసంవత్సరముల అనంతరమే బాలికలకు వివాహము చేయవలయునని ముఠర్కర్జు శాస్త్రమునందు వ్రాయబడినది. కావున హిందూధర్మశాస్త్రముల ననుసరించి 16 సంవత్సరములకు పూర్వము బాలికలకు వివాహముచేయకూడదు. ఈబిల్లు మతసిద్ధాంతములకు విరుద్ధమైనదికాదు. భారతదేశమున బాలవిత్తువులసంఖ్య అధికమగుచున్నది. అల్పాయుష్యులు అధికమగుచున్నారు. ఆయుష్యు తగ్గుటకు బాల్యవివాహములే కారణములు ఇతర నాగరిక దేశములలో బాలు భారతదేశము తలయెత్తి తిడుగవలయుననిన ఈబాల్యవివాహములు అంతమొందవలెను. ఈవిషయమున ఈవిషయమై తనసంస్కరణము గావించుకుండిన స్వరాజ్యసంగ్రామమున కొనసాగించునంత క్షేత్ర మనసంతటివారి కుండదు. ఇట్టిచట్టము బోధనా, మైనారు, భరితపూరు సంస్థానములందు అమలునందున్నది.

16 సంవత్సరముల వయస్సుకుల్పబడిన బాలికలకు వివాహమొనర్చకూడదను చట్టముచే నాలో అమలునందున్నది. ఇట్టి చట్టములను నిర్బంధములకు ప్రభుత్వమువారు పూనుకొనటం ఉచితము కాదనియు అనధికారసభ్యులే పూనుకొనవలయునని ప్రభుత్వమువారు చెప్పుచుండిరి. ఇప్పుడు ప్రభుత్వమువారు తమసదుద్దేశమున ప్రకటింపవలెను. హిందూసంఘమున బాల్యవివాహములు ఇటీవలసంఘమునందు ఏర్పడిన దుష్టతలవాడేగాని మతనియమముకాదని గ్రహించుట అవసరము. బాల్యవివాహములను 18 సంవత్సరములవరకు హెచ్చింపవలయునని నాఅభిప్రాయము. ఈఉద్దేశములు కొనసాగించుటకు చట్టనిర్మాణము అని సరము.

సర్ పురుషోత్తమదాసు థాకూరుదాసుగారు

సర్ పురుషోత్తమదాసు థాకూరుదాసుగారు బిల్లును సరించి మార్పాడుచు నుత్తముచేరు చెప్పవ బాల్యవివాహములు జరుపుటకు ఖండించిరి. మతసాంప్రదాయములకును సాంఘికపు అలవాటులకును మడిపెట్టువారిని విచ్చి ఆసుప్రతియందుండవలెను. ఇట్టిచట్టము ఎంతఅవసరమైనను త్వరపడటం ఉచితము కాదనియు శాంతముగ బిల్లును పరిశీలింపుట అవసరమనియు సర్ థాకూరుదాసుగారు చెప్పిరి.

బిల్లును సర్కు లేటుచేయవలయునను

ప్రభుత్వపు సవరణ

బిల్లును ప్రకటించి దానిపై ప్రజాభిప్రాయము తెలిసికొనినపుడు శాసనసభయందు ప్రవేశపెట్టవలయునని గా. హాం మెంబరు క్రియరుగారొక సవరణ సుపపాదించుచు ఇట్లు చెప్పిరి. ఈబిల్లు నుపపాదించినవారి ఉద్దేశములపట్ల ప్రభుత్వమువారికి సంపూర్ణమనుసానుభూతి గలదు. బాల్యవివాహములపట్ల సంఘమునకు నష్టముకలుగునను విషయమై సందేహించుటకే అనకాకశమే శమలేదు. కాని బలవంతముగ ప్రజాభిప్రాయము ఏర్పడకున్న ఇట్టిచట్టములన్ని లాభముండదు. ఈవిషయములందు ప్రభుత్వమువారు వారుగాని శాసనసభవారుగాని త్వరపడకూడదు. ఈబిల్లు ఆమోదింపబడిన కొంతమంది ప్రజలకు అకాంతి యిబ్బంది కలుగును. కావున ప్రజాభిప్రాయము స్పష్టముగ తెలిసికొని తననుగుణ్యమగువిషయన బిల్లునందు మార్పులుగావించి చర్చకు తెచ్చుట ఉచితము.

లాల్లా లజపతిరాయగారు

లాల్లా లజపతిరాయగారు తీర్మానమును బలపరచుచు ఇట్లు చెప్పిరి. రాజకీయ సాంఘిక ఆర్థిక విషయములందు భారతీయులు అభివృద్ధిగాంచుటకు వీలులేనివిధమున ప్రభుత్వమువారు అశ్చుకములగుచున్నారు మతమునను వివాహ వయోనిర్ణయము నకును ఎట్టిసంబంధములేదు. దేశకాలపరిస్థితుల ననుసరించి సాంఘిక సాంప్రదాయములను మార్చుకొనుట హిందూసంఘమువారి ఆచారమైయున్నది. ఏసమయమునందైనను సరే సంస్కరణములను ఆత్మేపించుచు రుండెదరు ప్రభుత్వమువారు తమసదుద్దేశములను బాధించుచుండవలసిన సమయము నచ్చినది. ప్రజాభిప్రాయమును తెలిసికొని పనిచేయవలయునని ప్రభుత్వమువారు చెప్పుట హాస్యాస్పదము. ఈవిషయమై తీర్మానించుటకు హిందూసభ్యులకేల సంపూర్ణస్వాతంత్ర్య మొసగరాదో తెలియవచ్చును. గా|| హాం మెంబరుగా రీ తీర్మానము ఆమోదింపబడిన ఈ సమస్య మూలకతో నెట్లగును. 16 సంవత్సరములకు బాలికల వివాహములను హెచ్చింపవలయునని నాఅభిప్రాయము. శాసనములను తయారుచేయు అధికారము మాకుండిన ఎన్నియో ఇట్టి దుష్టమును సాంప్రదాయములను అణచియొండెదము. ఇట్టి విషయములందు కొంత చట్టనిర్బంధమునందుకూడ అవసరము. బాల్యవివాహములు తప్పని హిందువులు గ్రహించియున్నారు. దీనిని పట్టి హిందూసంఘ సాంప్రదాయములన్నియు దుష్టమైనవనిగాని ఇతరసంఘములందుకన్న హిందూసంఘమున ఎక్కువ దుష్టమును ఆచారములనువనిగాని తలచుట గొప్పసారపాలు.

కాన్గ్రెసుగారు సవరణను బలపరచుచు బిల్లు ఉద్దేశములు అందరు ఆమోదించినను త్వరపడటం ఉచితము కాదనిరి.

జయకరుగారు

జయకరుగారు తీర్మానమును బలపరచుచు ఇట్లు చెప్పిరి:— బాల్యవివాహములపట్ల ప్రభుత్వమువారి కెంతసానుభూతి కలదో తెలిసికొనవలసిన అనకాకశమేర్పడినది. అన్నివిషయములు తెలిసిన ప్రభుత్వమువారు ఇప్పుడు బిల్లును మూలకపెట్టిచేయవలెనుట ఉచితముగ లేదు. వ్యాయస్థిత్వతో పరిశీలించి బిల్లు దేశమునకు బాధకరమైనదని తోచిన బిల్లును ఆమోదింపుట లేకున్న నిరాకరింపును. ఎనగో కొంతమంది హిందువులు ఆత్మేపించెదరని భయపడుట సదుద్దేశముగల సంస్కరణకు తగిన కార్యముకాదు. త్వరపడకూడదనుసానుభూతి అప్రస్తుతము. 12 సంవత్సరములను స్వగలబాలిక అబహులతతో కాలముగడుపుట సరిగాని శమనమందిరమున పురుషులతో నుండుట సరికాదను విషయమై భేదాభిప్రాయముండుటకు వీలులేదు. అదేవిధమున 15 సంవత్సరములబాలుడు బలిగుడు అనుకొనవలయునని గాని భార్యతో నుభింపతగదను విషయమై మాడ భిన్నాభిప్రాయములుండుటకు అనకాకశమేలేదు. ఇంక త్వరపడకూడదను సాతము అసంపర్కమైనది. ఇట్లు కాలమున్నపుడు త్వరపడకుట అనుభవమునను అవివేకము లుండదు. ముందుచట్టార్చు విషయమై ప్రజాభిప్రాయము తెలిసికొని పనిచేయవలయుననునా రందరు 12 సంవత్సరములు ఇండియను మెడికల్ సర్వీసునందు పనిచేసినవారికి 17 వేల రూప్యములు గ్రాంట్యుంటి ఇవ్వబడునని ఒక నిబంధనయున్నది. ఈ ఏర్పాటుచేయునప్పుడు ప్రభుత్వమువారు ప్రజాభిప్రాయమును తెలిసికొని పనిచేసిరా ? కాన ప్రభుత్వమువారు ఇట్టి అల్పముగ కారణములు సూచింపక సదుద్దేశముతో పనిచేయవలయునని కోరుచున్నాను. ఎన్ని సంవత్సరములనుండియో ఈ విషయమై అందోళన జరుగుచున్నది. స్వరాజ్యమే భారతదేశమునకు లభించి (బ్రజరీ యెంపిలయందు మేమున్న మొదటిదినమే ఇట్టి చట్టము ఆమోదింపబడియుండెడిది. (బెల్జియం సంవత్సరము నూచించిరి) బెల్జియం అతనిమిత్రులు సందేహించినను చింతలేదు. వెన్నెముకలేని ఈవిదేశప్రభుత్వము సాగుచున్నంతకాలము బెల్జియంతివారలకు ప్రాముఖ్యముండును. కాని స్వరాజ్యమువచ్చినపుడు ఇట్టివారలను గమనించువారే యుండరు. సంస్కరణములకు పూర్వము బ్రటిషుప్రభుత్వమువారు కొంతసానుభూతితో ఇట్టి సంస్కరణములకు పూనుకొనుచుండిరి. మతమును పేంట గావించబడుచున్న ఆక్రమములను ప్రభుత్వమువారు అణచిరి. మైనారు బోధనమున్న గు సంస్థానములందు ఇట్టి శాసనము అమలునందున్నవి. ఇంగ్లండులో బాలికలు ఆరుఅడుగులు పొడుగు పెరుగుచున్నారని మొన్ననే చదివితిని. భారతదేశపు బాలికలుకూడ ఇదేవిధమున పొడుగున పెరిగి బలవంతమై యుండవలయునను ఉద్దేశముతో ఈబిల్లు లేబడినది. కావున అంగ్లేయులు కూడ ఈబిల్లును ఆమోదించి తమ సదుద్దేశమును ప్రకటింపవలయునని కోరుచున్నాను.

వి. బెల్జియం

బెల్జియం ప్రభుత్వసభ్యుని సవరణను బలపరచుచు ఇట్లు చెప్పిరి:— భారతదేశమున భిన్నమగు నాగరికతలు ఆదర్శములు గలవారున్నారు. ఎన్నియోసంఘములున్నవి. ఒకసంఘమువారు కోరు సంస్కరణమును మరియొక సంఘమువారు ఖండించుచున్నారు. ఈబిల్లు హిందూమత సాంప్రదాయములకు విరుద్ధమై యున్నది. దేశమున అధికసంఖ్యాకులు పూర్వవార పరాయణులై యున్నారు. ఇంగ్లాండునుండి తీరిగినవచ్చినవారి అభిప్రాయములను అసరింపరు. భారతదేశమునకు స్వరాజ్యమువచ్చిన ఈబిల్లు మొదటిదినమే ఆమోదింపబడునని జయకరుగారు చెప్పిరి. ఇట్టి ప్రకటనను జయకరుగారు ఎన్నికల సమయమున గావించినవారు ఈ సభకు ఎన్నుకొనుటకుయే అపభవమై యుండెడిది. సహగమనమును నిషేధించుటకును బాల్యవివాహములను నిషేధించుటకును సామ్యము లేదు. భారతదేశమున మూడులక్షలమంది వితంతువులున్నారని గొప్పగ చెప్పుచున్నారు. 2 కోట్ల హిందువులలో మూడులక్షలు వితంతువు లుండుట ఆశ్చర్యకరమున విషయము కాదు. కావున త్వరపడటం ఉచితము కాదనియు బిల్లు సర్కులేటుచేయుట సరియగుపద్ధతి యనియు నా అభిప్రాయము.

వార్డులపట్ల బిల్లు అనున రింపకూడదని బర్మా ప్రతినిధి లాహ్లావులుగారు చెప్పిరి. మతసాంప్రదాయములకు భిన్నమగు నిబంధన లుండకూడదని ఆనెగారు చెప్పిరి.

శ్రీనివాస అయ్యంగారు

శ్రీనివాస అయ్యంగారు తీర్మానమును బలపరచుచు ఇట్లు చెప్పిరి:— ఈ తీర్మానము విషయమై అధికారసభ్యులు తలపడుగ నుండవలయునని కోరుచున్నాను. ప్రస్తుత పరిస్థితుల ననుసరించి ఈదురాచారము అంతమొందవలయునను విషయమై హిందువులలో తీవ్రమగు భేదాభిప్రాయములేదు. ప్రస్తుతము పూర్వవారపరాయణులగు బ్రాహ్మణులు కొందరు రజస్వలాంతరమే బాలికలకు వివాహము గావించుచున్నారు. ఈ విషయమున ఎంత శ్రమములో ఈ చట్టము ఆమోదింపబడిన అంత లాభముకలుగును.

రత్న స్వామిగారు, యం. కె. ఆచార్యగారు, మున్సి ఈశ్వరశరణుగారు, ముత్తుల్లి మహమ్మదుహామగారు తీర్మానమును బలపరచిరి.

పండిత మాళవ్యగారు సవరణనుబలపరచుచు అనుకూలముగ ప్రజాభిప్రాయము ప్రబలకున్న ఈ చట్టములన్ని లాభముండదనిరి.

బిల్లును సర్కులేటు చేయవలయునను క్రియరుగారి సవరణపై సమ్యక్తులు పుచ్చుకోబడెను. అనుకూలముగ 51 గు, ప్రతికూలముగ 56 మంది సమ్యక్తుల నొసగిరి. క్రియరుగారి సవరణ వీగిపోయె నని అధ్యక్షుడు ప్రకటించెను. శాసనసభ రేపటిదినమువరకు ఆపుదలచేయబడెను.

కాంగ్రెసుపక్షపు సమావేశము

సిద్ధా, సెప్టెంబరు 15:— భారతశాసన సభయందలి కాంగ్రెసుపక్షమువారు నేటిదినము సమావేశమై కార్యదర్శిపక్ష వికి రంగస్వామిఅయ్యంగారు రొసగిన రాజీనామాను అంగీకరించిరి. రంగస్వామిఅయ్యంగారు గావించినసేవను ప్రశంసించుచు మరియొక తీర్మానము గావించబడెను. డిల్లీసమావేశమున నూతన కార్యదర్శిని ఎన్నుకొనవలయునని తీర్మానింపబడెను.

పార్టీ నిర్ణయమునకు వ్యతిరేకముగ దివాను చమసులాగారు రిజర్వ్ బ్యాంకి బిల్లువిషయమై ఉపపాదించిన అడ్డరకు

మెంటు తీర్మానముగరించి కొంతవర్ష జరిగెను. చురుకులాలు గారి సమాధానమును సభవారు విని ఈవిషయమై విచారమును అంతటితో వదులుకొనవలయునని పార్టీ వారు తీర్మానించిరి.

రిజర్వు బ్యాంకింగ్ బిల్లు

రిజర్వు బ్యాంకింగ్ బిల్లు విషయమై తగాదా ఏర్పడుటచే సర్ జేసిలు బ్లా కెటు గారు రాజీనామా లేఖను గవర్నరు జనరలు గారి కొసగిరనువార్త సత్వమైనదని రూఢిగ తెలియుచున్నది. కాని రాజప్రతినిధి ప్రోత్సాహముపై సర్ బ్లా కెటు గారు తన రాజీనామా నుపసంహరించుకొనిరి. మరల ఇండియానుండి అనుమతి పొంది ఈ బిల్లును చర్చకు తేవలయునని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ద్వేషించుచున్నారు. నవంబరు నెలలో భారత శాసనసభ అవసర సమావేశము జరుప ప్రభుత్వమువారు ద్వేషించిరి. కాని మద్రాసు కాంగ్రెసు పక్షమువారు ఈ సూచనను ఆక్షేపించిరి. నవంబరు నెలలో భారత శాసనసభ జరిగిన మద్రాసు కాంగ్రెసు ఏర్పాటులు గావించుట ఆంధ్రము తేగ్గుడునని వీరు చెప్పిరి. అందుచే జనవరి నెలలోనే సభ జరుప ప్రభుత్వమువారు ద్వేషించుచున్నట్లు తెలియుచున్నది.

ఖాదీ దసరా పండుగలు

ఆంధ్ర దేశములోనేమి, ఇతర రాష్ట్రములలో నాంధ్రులున్న చోట్లలోనైనా, దసరా పండుగలు ఆంధ్రులకు ముఖ్యముగా ఉత్సవదినములు. సామాన్యముగా ఆంధ్రులందరు నూతనవస్త్రములను ధరించుచుందురు. అల్లుళ్ళకు శ్రాద్ధబట్టలను పెట్టెదరు. అనంతేశ్వరులో దీవాపత్రి ఎట్టులా ఆంధ్రులకు నవరాత్రి ఘంటికాంతి అట్టి పండుగలు. ఈశానదానవరాత్రులు, అనంతదాయకములు. పూజదినములు. దానధర్మములకు పంటరోజులు. ఈ శుభసమయములందు ఆంధ్రులందరూ ఖాదీ ధరించవలెననియు వాదనలెననియు, ప్రార్థించుచున్నారు. దేశీయ ప్రకృతి సౌందర్యము సహజమైన కాలమున, దేశీయ పరిశ్రమలనూట మరల జనము, దానధర్మములు చేయు పూజదినములందు దేశీయులను వీరలకు సాయపడి, పండుగ దివసములలో వారికి విందులు కాకపోయినను, కడుపునిండ కూడు దొరకునట్లు ప్రయత్న పడుట సమంజసము. వీరలు తయారు చేయు ఖాదీ ధరించుటకన్న పూజకార్య మేమి కలుగు? అన్న సత్యములు వేయు వారు కొలదిమంది మాత్రమే. వానికి నచ్చువారు గూడ కొద్దిసంఖ్యయే. శరీరసౌఖ్యము కలవారికి ఉచితదానము నష్టదాయకము. పూర్వపుటార్క్ యిట్టి జ్ఞాపకముంచుకొని, వీరలకు పని కల్పన చేయవలెను. ఖాదీ కన్న సర్వలకు వేరేపని లేనని ఘంటాపథముగా మహాత్మాజీ చాటుచున్నారు.

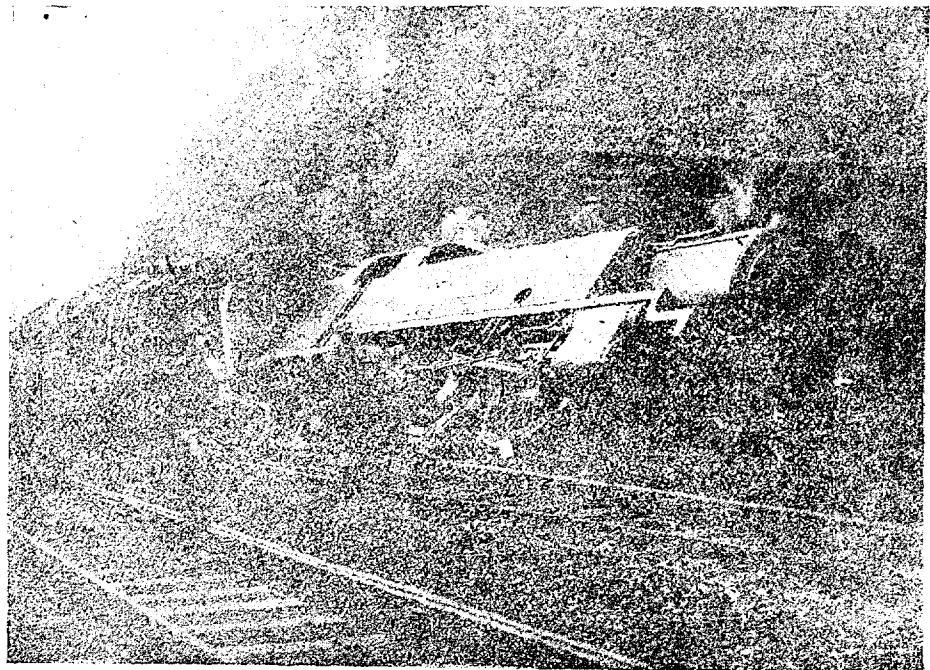
ఆంధ్రులెచ్చటనున్న ఆంధ్ర దేశములో తనూరగు ఖాదీని కొని, భాషాసోదరులకు ఆంధ్ర బీదలకు యాపండుగరోజులలో అన్నము పెట్టించిన మహోపకారము చేయగోరుచున్నాను. ఆంధ్ర బీదల టెంట్లు ఎత్తీయాయుండ, ఇతర దేశములనుండి దిగుమతి చేయుట, విపరీతముగా నుండును. కన్న తల్లిని మరచి సవతి తల్లిని గౌరవించిన నీతిని దోచును. ఆంధ్ర బంధుత్వము పోషించినది కాని తిరస్కరింపరాదు. ఆంధ్ర సోదరులు తమ నిర్గుక్త కర్మమును నిర్వహించుటకు వైవ మున్నగొందుగాక.

ఆంధ్ర దేశములోని ఖాదీ సంస్థలన్నియు, ఆంధ్ర శాఖ తరపున జరుగునవియు యాశాఖవారిచే ప్రవృత్తములగునొందిన సంస్థలను, ఖాదీ వివిధరకములు నిలువచేసి, తమ సిబ్బంది ద్వారా అన్ని చోట్ల అందజేయ ప్రార్థితులు. సమీప ప్రదేశములలో సంచార విక్రయములకు ఏర్పాట్లు చేయ ప్రార్థితులు. ఆంధ్ర శాఖ తరపు సంస్థలనుండిగాని, లేదా వారిచే ప్రవృత్తములగునొందిన సంస్థలనుండి గాని ప్రజలు ఖాదీ కొనుట మేలు. ప్రవృత్తములు పొందిన సంస్థలు తమ పేర్ల యెదుట ప్రవృత్తములగునొందిన యంశమును ప్రకటించగోరెదను. అట్లు చేయుట ఎవరినైన కుదబద్ధులగునననను అని ఆలోచించు ప్రజలకు ఉపకారియగును.

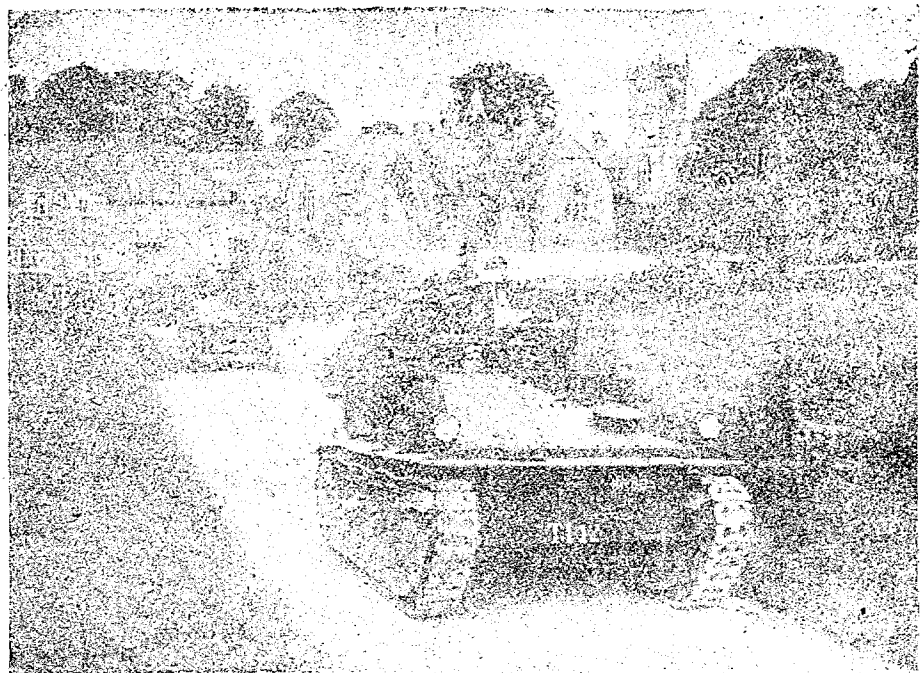
శేషల్లా భాద్రపద బహుళ గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రి
బుధవారం ఆంధ్ర శాఖ కార్యదర్శి

CAN YOU INVEST Rs. 33/-?

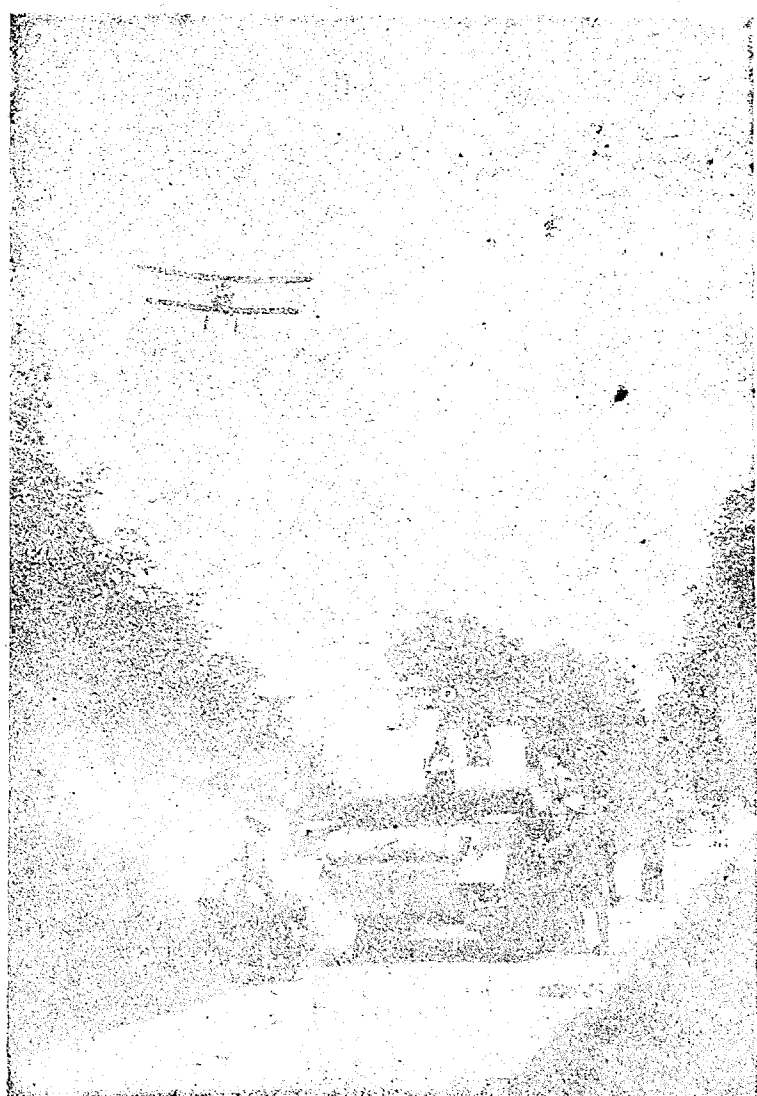
We will make you earn daily Rs. 2/- to 28/- and pay Rs. 500/- to 5000/- as bonus at the end of the year. For particulars send one anna stamp to The Quality Products Co., Dadar, Bombay. 14.

లండను ఎక్స్ ప్రెస్ పట్టాలనుండి తొలగించే పలువురు మరణించిరి. అనేకులకు గాయములు తగిలెను. ఇంజను పట్టాలనుండి తొలగి రైలుకట్టపై పడెను.

పైనిక శాఖ యంత్రపుల ననుసరించి శాంతిముగ జీవితము గడపుచున్న కాలినుబరను గ్రామమునుండి ఈ ఫిరంగి మోటారుబండ్లు నిర్గత ప్రదేశమునకు తీసికొని పోబడెను.

వాయువిమానమును ధ్వంసము చేయుటకై నిర్మింపబడిన ఫిరంగి మోటారుబండ్లు—వైనున్న వాయువిమానము కూడ ఈ ఫిరంగి గుండ్లవల్ల చెక్కు చెదరని విధమున నిర్మింపబడిన వాయువిమానములలో నొకటియై యున్నది..

(ఫోటోలు వెంట్రలు న్యూసు.)

ప్రేమ కౌన్సిలు సభ

సినిమా పటముల విచారణ సంఘము నియమించుట

ప్రభుత్వవత్తుము లంగీకరింపబడినది

సినిమా, సెప్టెంబరు 15:—ప్రేమకౌన్సిలు సభయందు సేతువును ప్రభుత్వకార్యక్రమము యందు తీర్మానములు మూడు పట్టుములు చర్చింపబడినవి.

సర్ మహమ్మదు హబీబుల్లాగారు లామెంబరు తీర్పున రెండుపట్టుములపై స్పష్టముగా నివేదికలను దాఖలు చేసిరి. (1) ఇండియన్ లిమిటెడ్ను ఆర్ట్స్ సెన్సరబిల్లు (2) హిందూ అని భక్త కుటుంబములందు చేయుపడునపుడు వ్రాతపూరితముగ రిజిస్టరు చేయవలయునని నిర్ణయము చేసిరి.

విదేశముల కెనువలయునని నిర్ణయము చేసిరి. (3) యెక్కువ పాత్రలను పోషించునట్టి నాటికి పరిశీలించునట్టి సలహా ముఖ్యముగా గూర్చి ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యకర్తల సభాసభ సభ్యుల నంగీకరించు తీర్మానము సర్ మహమ్మదు హబీబుల్లాగారు ప్రతిపాదించగ ఆమోదింపబడినది.

బయల్పాపు పట్టుములపై

ఇండియాలో సినిమా పటముల పరిశీలించుట కొకసంఘము నియమించుటగూర్చి హేనుగారొక తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. సినిమా ప్రదర్శనములద్వారా గొప్ప మేలయిన కలుగవచ్చును, కీర్తన కలుగవచ్చును. ఈ సంఘమువారు సినిమాల పరిశీలన ప్రయత్నము జరుగుచున్నట్లు ఆయా రాష్ట్రములందు జరుగుచున్నట్లుగా? యావద్భారతదేశమున కొకేసారి జరుగుట మంచిదా యను విషయము విచారించుచు. ఫిల్మ్స్ మెకానిజముగూర్చియు విచారించుచు. దీనివలన ప్రభాభిప్రాయము తెలియనగును. మరియు నామ్రాజ్యమునందలి తీర్మానముల యందలి ఆచారవిధానములగూర్చి సినిమాలద్వారా తెలియజేయవచ్చును. దీనివలన సెన్సరేషన్ ఉపయోగముకలదు. ఈ సంఘమునందు ఆధికారతన సభ్యుల సంఖ్యయే యెక్కువగనుండును. ఆధ్యక్షుడుగూడ నిర్ణయదేయించును. అక్టోబరు 1 కంటే మునుపము లలో దేశములందు తిరిగి రిపోర్టు చేయవలెనని హామీ సెక్రటరీగారు చేసిరి.

సర్ బ్రహ్మసామి వాగ్దేవగారు తీర్మానమును బలపరచుచు తాను గత హాస్పిటల్ చేరిన అభిప్రాయములను ప్రభుత్వమువారికిని దిగిగించినందులకు సంతోషము చెప్పిరి. దేశకార్యకర్తల తీర్మానమును బలపరచుచు ఫిల్మ్స్ పరిశీలనము కేంద్రపథ్యమై జరుగుటయే మంచిదనిరి. దానివలన సినిమాలయందలి దోషము పోయి యీ తీర్మానముగూర్చి అనుమానము గలవారికి నామ్రాజ్యమునకు తీర్మానము కరుగగలదని చెప్పిరి.

రావదాసు పంతులుగారు మాట్లాడుచు యీ యభ్యుము నామ్రాజ్యపుపాటికొక పాత్రలనుకొక యుద్దేశింపరానిదియు ముందుగానే అనుమానపడునాడనియు జ.పాను జర్మనీ రిపియో ఫిల్మ్స్ బహిష్కరింపరాదనియు సినిమాలలో ప్రదర్శింపబడు భావతీయ సాంఘిక వల సాంప్రదాయములను మన్నించవలెననియు చెప్పిరి.

భారత ఫిల్మ్స్ పరిశ్రమకు ప్రోత్సాహ మొసగుటగూర్చి సంఘమువారు విచారించునట్లుగా విదేశముల పట్టుముల బహిష్కరింపవలయునని హేనుగారు సమర్థముగ బలికిరి.

తీర్మానము ఆమోదింపబడినది.

సర్ గిగి కార్తీకగారు ప్రతిపాదించిన విదేశకానితపు పరిశ్రమసంరక్షణవత్తుము ఆమోదింపబడినది.

ఏదేనునుండి బాంబాయికి ఆఫీసులపై

ఏదేను సివిల్ క్రిమినలు జస్టిసు ఆర్ట్స్ సెన్సరబిల్లు సర్ జాను లావునుగారు ప్రతిపాదించిరి. దీని ప్రకారము ఏదేనుగాని చెసిడెంటు లేక మెను జస్టిస్మై బాంబాయి ప్రాంతాల్లో ఆఫీసు తెయవచ్చును. కాని రి నెలలో ప్రతిక్షయ 500 పుతకులవలెనా నా గల ముద్దాయిలు మాత్రము ఆఫీసుజేసికొనరాదు. బాంబాయి ప్రభుత్వమువారు రాష్ట్రకాసనసభ కిదివరకు గావించిన వాగ్దానమునకు ప్రతిఫలముగ నిల్పినవచ్చెను.

ఏదేను ఇండియా ప్రభుత్వమునుండి కొలలోనియు ఆఫీసును ముగ్గురుకును యీల్పినవకు సంబంధముగలదా యని రామదాసు పంతులుగారుడికిరి.

సివిల్ క్రిమినలు పరిపాలనమాత్రము ఇండియా ప్రభుత్వమువారికిందనే యుండునని రాజకీయకార్యదర్శి లావునుగారు బదులుజెప్పిరి. ఏదేనుకొక భావినియే యీల్పియిత ఆలస్యముగలకు కారణమనిగూడ జెప్పిరి.

పిమ్మట పిల్లను చర్చించి ఆమోదించిరి.

ఇండియా సెన్సరబిల్లీను బిల్లుగూడ ఆమోదింపబడిన పిదప సభ ముగిసెను. మరల శనివారము గూడును. (ఆ. ప్రె.)

పునర్వికాసము

రాజమహేంద్రవర హిందూనాటకసమాజము

శ్రీయుత కృత్తివెంటి నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు మరల తమవెనుకటి హిందూనాటకసమాజమును పునరుద్ధరించుచున్నారని వార్త ఆంధ్రప్రదేశ్ కలో చదివి నేను ఎంతో యానందపడినాను. శ్రీ పంతులుగారు నాకు గురుసానీయులు. నాకేగాదు మాద్యక్షులలోకమున కంతకును వారి క్షేమాచార్యమే రంగయోగ్యతను గల్గించినది. ఆమలు చెప్పుకొనుటకు చాలమంది నటులు గర్వపడవలసి యున్నదనియే నావిశ్వాసము.

నాగేశ్వరరావుగారు మొట్టమొదట కొంతకాలము నటులై యుండినాడు మంచియనభవము సంపాదించినారు. యాజమాన్యము వహించినట్లులను దిద్ది తీర్చి సమాజమును నడిపుటలో వారి దారి తేరిన చేయియను చెప్పుట గొప్పమాటకాదు. బాంబాయి, కలకత్తా, రంగూను మొదలైన పెద్దపట్టణములందలి నాటకరంగములను వినుచున్నప్పుడే పరిశీలించి అప్పటినుటల నటనాకళలమును గ్రహించి తమ సొంత బుద్ధిబలమును ఉపయోగించి వారు రంగస్థితిని కళాసాంప్రదాయములను ఒకవిధమైన స్వయాపనిగ్యమునును తెచ్చినారు. దాని నాచకలో పెట్టుటకై పడరానిపాట్లు పడినారు. అందుమీ నావంటివలెను వారి క్షేత్రచాతుర్యములపై గట్టి విశ్వాసమున్నది ఇంతవరకు నాటకకళాదేశము వారుచేసిన సేవలను ఆ విశ్వాసము బలపడినది. కావుననే వారి నాటకసమాజ పునరుద్ధారణ నా కానందము గల్గించినది.

ఆంధ్రదేశమునకు నిజముగా చిత్రకళా భిక్ష పెట్టినవారు ఏ.ఎస్. రామగారు. ఆకళివాసనకు పదేపదే శ్రీమహేంద్రవరమున వసోవారమైన నాటకరంగ మేర్పడినది. వారి సహాయముతోనే శ్రీ నాగేశ్వరరావుగారు హిందూనాటకసమాజమును స్థాపించి జనబాహుళ్యమున నొక క్రొత్త యభిరచిని గల్గించినారు. ఆ సమాజమువారు ప్రదర్శించిన నాటకములను, ఆనాటకరంగమును పెద్దపెద్దల మెచ్చుకొని శిశువులను చేసినారు.

మొదట ఆంధ్రనాటకరంగము అరవనాటక రంగము కంటే అధ్యాన్నముగా నుండెడిది. వీధిభాగవతపు వాసన లప్పటికి పూర్తిగావాతెను రంగమున ప్రదర్శించుచున్న నాటకములను నకు రంగాలంకారములనును ఎట్టి య్యమును ఉండెడిదికాదు. ఆనునది పారిశ్రాంధ్రనాటకమైనను ముందు తెలలపై చక్క తెలలపై గ్రీనుదేశభావములు ప్రత్యక్షము. ప్రక్కతెలలపై దిగంబరలై జానపదపుట్టింపు పారిశ్రాయముల చిత్రములు. తెలలకును ప్రక్కతెలలకును భావైక్యముగాని వర్ణయైక్యముగాని కూనగ్యము. నటులుగూడ తమయిష్టము వచ్చినట్లు రంగముపై పెద్దపులియాట యాడవలసిదే. వీధిభాగవతములలోని విపరీతహాస్యపు పచ్చిముతాలు నాగి ప్రేక్షకుల నేడ్పించవలసినదే. పెంకాళి తోడి రాగపువనరులతో వింత విచిత్రపులపద్యముల యూపుకు సాగుడులతో రంగము నల్లకల్లోలము చేయవలసినదే. గదాబిరుగగట్టి గావుకేలతో పట్టిలుగట్టుచు కళాదేశతన గాభరా కలిగించవలసినదే. అప్పుడుగాని నటులకు సంతృప్తి గలిగెడిదికాదు. అప్పుడుగాని ప్రేక్షకులు చప్పట్లతో యీలలతో స్వాగతము పల్కెడివారుగారు.

ఈహిందూనాటక రూపుమాపి నాటకరంగమునకు ఒకవిధమైన మార్పు గల్గించినది రాజమహేంద్రవరపు నాటకసమాజము. దానికి యాజమాన్యము వహించినది శ్రీ నాగేశ్వరరావుగారు. ఇంకను ఇట్టివారులకు కార్యమైన మహాశయాలందో యున్నారే. వారికొక నమస్కారముచేసి ప్రస్తుతము నేను నాయనభవమును బట్టి తోచినయూహలను, నావిశ్వాసమును వెల్లడించుచున్నాను. కేవలము నాగేశ్వరరావుగారిని పోగడవలెనని నే నీమక్కులను వ్రాయుటలేదు. నాకు వారియందున్న గౌరవ విశ్వాసములవలన అట్టిజాడ యేనాటక సమాజాధికారులైన పాడగట్టిననో తమింపగోరుచున్నాను.

వివేకప్రతిబింబములై, మనుజులయన్నత మనోవృత్తులకు ఉత్తేజముగల్గించి, కళాలాభివృద్ధియు స్వభావమార్పుయు పోషించు నాటకముల వ్రాయవలసినవారు కవులు. సంప్రదాయ సిద్ధములు, స్వాభావికములైన వేషభాసభివ్యాయులతో కవిచాతుర్యమునకు వాఖ్యానముచేయవలసినవారు నటులు. మనదేశమున దిద్దుడై యుభయపక్షములను సరియైనస్థితిలో లేవు. స్వభావమునకు లక్ష్యమునకు నడుచు నూహింపలపక కొట్టులాడుచున్నది కళాదేశము. కళాపాసనకన్న కానులపచ్చశృంగపరవస్థ ద్రోశుచున్నారు. నాటకసమాజాధ్యక్షులు కళాచాతుర్యమును కవియుదేశమును, దేశకాలపాత్రాచిత్యమును సాంప్రదాయక శిక్షను పరగింపక రంగమున చెప్పరాని హంగమాచేయుచున్నారు నటులు. నిజమున కిప్పటి నాటకరంగములు కళాసహృదయులకు అసహ్యభావమును గల్గించుచున్నవిగాని అట్లే సరియైన యానందమును గల్గించుటలేదు. ఇప్పటిస్థితిగతులు పడతులు స

టులకై నను సంతృప్తిగల్గించుటలేదు. ఈమాటలు సత్యమూరులు కావనియే నానమ్మకము. అయినను ఆశీర్వాదము చావలెను. శుక్రవారమునంద్రకళవలె నాటకకళ ముందుముందు తగిన మార్పుల సర్వసమృద్ధిమైన ఫక్కిని అభివృద్ధి చెందితీరుననియే విశ్వాసము.

ఆవిశ్వాసముతోనే నాగేశ్వరరావుగారి సమాజపునరుద్ధారణను విని వారికి నామనని నాటకముకల్పలతో నాసికొనుచున్నాను. పాలల పద్యాల నాటకములతో వినుగెత్తినది. ఆసందర్భములు ఆసాంప్రదాయములైన రంగాలంకార పరికరములతో గాభరా కలిగిపోయినది. కళాసాంప్రదాయము తెరుగని యశిష్యులైన నటుల స్వతంత్రత్వాభివృద్ధిసములతో ఊపిరిపలుపుటలేదు. విచిత్రలాభివృద్ధి, సహజమైన నాజానుదనము, నైజములైన సౌందర్యభాగుర్యాలు లేని పట్టి నెకిలితనపు మోటుపడిగట్టు స్త్రీసాత్రధాతులతో చునుకు రోగినది. చచ్చునాటకములు, నట్టిబూతుల చెట్టు నాడంబరములు చెప్పరానికనరుగల్గించినవి. శ్రీ నాగేశ్వరరావుగారు మంచి రంగానుభవముగలవారు. ఈవిషయములన్నిటిని పర్యాలించినచే జనబాహుళ్యమునకు మంచియభిరుచుల నలవలెయోపకలుతో, కళాసంప్రదాయానుసారము తమ సమాజమును దిద్దితీర్చి తీవ్రవలక్ష్య సమర్థము చేయుటకై యత్నించవలసినది కొరుచున్నాను. ఆదర్శప్రాయమైన నాటకరంగమును నిర్మించి సమాజమధురములైన కళాభివృద్ధితో ఆంధ్రవిశ్వాసమునకు పాత్రులు కావలయునని శ్రీ వారికి సమస్కారపూర్వకముగ విన్నవించుచున్నాను.

కొచ్చురకొల రంగారావు.

కమ్మమహాజనసంఘము

పై సంఘసాధారణ సమావేశము 18-9-27 ఆదివారము బెజవాడయందు జరుగునని ప్రతికాముఖమున ప్రకటింపబడినది. ఆసమావేశముందు సభ్యుర్యులకు వేతనములుగూడ యివ్వబడునని ప్రకటింపబడినది. వేతనములిచ్చుటకుగాను సంఘముందుండు ధనము రూ. 2000 మాత్రమే. గతసంవత్సరమున కంటే యీసారి దరఖాస్తుదారులు ఎక్కువగనున్నారనిగూడ తెలియవచ్చినది. ఆమొత్తమును విద్యార్థులకు పంచివెట్టి వారి విద్యాభివృద్ధికి తోడ్పడవలయునని ఆసమావేశమును సభ్యులును కాజాలగు. దరఖాస్తుదారులు యెంతయో వీధివారుగనూడ నిడిగాని వేతనమును కోరరు. అట్లు సంఘసాహాయ్య ముచేపించిన విద్యార్థులకు వారి స్కూలులతోమైన యివ్వవలయుగాదా? ఇచ్చుటకు సంఘముందు ధనమధికముగలేదు. సంఘ వేతనములుగాక వ్యక్తిపరముగ ధనవంతులకు సంఘసహాయము కొందలు తమ బంధువుల జ్ఞాపకార్థమో లేక గౌరవార్థమో కొన్ని స్కూలులకు స్కూలు నెలకొల్పిన వీధిస్థితియందుండు మన సంఘ విద్యార్థులకు కొంచును సహాయముగనుండును. రెడ్డి మహాజన సంఘమువారును అట్లేచేయుచున్నారే. మన సంఘసహాయులందరు దీనిని గమనించి సంఘాభివృద్ధికి పాటుపడ ప్రారంభించెదను.

గుంటూరునుండలవాస్తవ్యులును, నుత్తరసంఘసోదరులు నకు శ్రీయుతులు జుసాల సాంబయ్యచౌదరిగారు పై విషయమునే సంఘాధ్యక్షులకు శ్రీయుత కొమ్మారెడ్డి పట్టాభిరామయ్య చౌదరిగారికి వ్రాసియున్నారనియు, వారిపత్ని స్మారక చిహ్నార్థము తామొకవిద్యార్థి వేతనమును “శ్రీ రాజరాజేశ్వరి విద్యార్థి వేతనము” అనుపేర నెలకొల్పవలసినదిగ గోరిరి. ఆందులకును వైకమును బంపియున్నారనియు చెబియుచున్నది. శ్రీవారు యువకులయ్యును సంఘాభివృద్ధికి వారు పడుపాటు సంఘసోదరులై యుగనిదికాదు. వారికి మన మందరమును కృతజ్ఞులుగాకతప్పదు. శ్రీవారిని మార్గదర్శిగా నైకొనియొనవధనవంతులకు సంఘాయలు తమపేర విద్యార్థి వేతనముల నెలకొల్పి సంఘాభివృద్ధికి తోడ్పడ ప్రారంభించుచున్నాను.

పరుచూరు సుందరవరదులు చౌదరి.

కామధేను

చ్యవన ప్రాస్థ

ఊపిరి తిత్తులకు ఘనమైన టానిక్
ఉబ్బసమునకు, శ్మయరోగమునకు, దగ్గులకు
బలహీనముగకు ప్రత్యేకముగా

కామధేను ఆయుర్వేదిక్ వర్క్సు

వారిచేతయారు కాబడినది.

వెల 1 పా 2-8-0.

1 పా 0-12-0.

బలయునారు:—

362, టంగళాలపేదీ మద్రాసు అని వ్రాయవలెను.
ఏజెంట్లు కావలెను మంచి కమిషన్ యివ్వబడును.

బెంగాలీయువకులపై కుట్ర నేరము

స్వేచ్ఛలు ట్రిబ్యునలు విచారణ

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 15:—గౌరీ చంద్రదాసు, సతీశ చంద్రధాంగ్ అను ఇద్దరు బెంగాలీ యువకులపై నాకోపింపబడిన కుట్రనేరమును విచారించుట కేంద్రపబడిన స్వేచ్ఛలు ట్రిబ్యునలు ఈ దినమున విచారణను ప్రారంభించెను. ఆశాస్త్రియముగ ఆయుధములను, శస్త్రములను కేసుకు వస్తువులను దగ్గరనుంచుకొనినదియు కుట్రచేసినదియు పోలీసువారు ముద్దాయిలపై నేరమారోపించిరి. గత మాసాంత్యమున హౌరా యందుండు ఒక గృహమున మందుగూర్చుని బాంబులు ఒకరి వాల్యరు మరికొన్ని తుపాకీ గుండ్లు మొదలైనవానిని పోలీసువారు పట్టుకొనిరి. తత్ఫలిత మాత్రము పట్టుకు ప్రాసిక్యూటరు వాదనను ప్రారంభించుచు, పోలీసువారు ఆయుధముల సేతులకనుబొన నదియు దాను కుటుంబమునందలి పెద్దల సేతుల కనుగొనినదియు దాను కుటుంబమునందలి పెద్దల సేతుల అరెస్టుచేసినదియు వివరించిరి. రివాల్వరు మంచి సీటిలోనున్నది. బాంబుల రూపమునబట్టి జూడగా దేనినో నాశనముచేయు నుద్దేశముతో తయారుచేసినట్లున్నదని ప్రేమిడ వస్తువులం దెక్కువ ఆనుభవమున్న అధికారి సాక్ష్యమొసంగెను. ముద్దాయి లిద్దరును, ఈ సంవత్సర ప్రారంభకాలమున కుట్రచేసికొనిరి. ఈ కేసునందలి బాంబులను, దక్షిణేశ్వరు, మాణిక్యోలా గుఖియా వీధుల కేసులందలి బాంబులను ఒకేవిధముగ నున్నవి. పోలీసువారుచెందుడజనుల ఇండ్లను సోదాజూచి మరి ఇద్దరును అరెస్టుచేసిరి కాని పోలీసువారి ముద్దాయి లిద్దరుపైననే కేసు పెట్టి మిగిలినవారిని వదలి వేసిరి.

కోర్టువారు కొందరువోగల విచారించి బి. పి. సి. 120 సెక్షనుక్రిందను ఆయుధశాసనము 19 సెక్షను క్రిందను నేరమారోపించిరి. ధాన్యగారు తానే నేరమునుగావించ లేదనివాదించెను. కాని దానుమాత్రము ఆయుధములు తనవద్ద నున్నవని అంగీకరించెనుగాని తాను కుట్రచేర మొనర్చలేదని వాదించెను. సతీశ చంద్రధాంగ్ తనకా ఆయుధముల మరికొన్ని రాజద్రోహకత్రిములను ఒసంగెనని దాను నుడివెను. మిగత విచారణ శేపు జరుగును. (ఆ. ప్రె.)

లక్నో పురపాలక సంఘము

మహమ్మదీయసభ్యుల రాజీనామా

లక్నో, సెప్టెంబరు 15:—అమీనాబాద్ పార్కునందు ప్రార్థనల జరుపుకొనుటకు కమిషనరు అనుమతినిసగక పోవుటచే పురపాలక సంఘసభ్యులందరును రాజీనామాల నొసగిరి. ఏమైనను సరే ఈసాయంత్రము బలవంతముగా పార్కునందు ప్రవేశించి ప్రార్థనలు జరుపుటకు మహమ్మదీయులు ప్రయత్నించుచున్నారని నగరమున వరంతిలు వ్యాపించెను అందుచే పోలీసువారు అన్ని పార్కులందును కాపలాగాయుచున్నారని దుకాణములన్నియును మూసివేయబడిన. (ప్రీ. ప్రె.)

భార్యను పడుపువు తిలోదించుట

ఒకభర్త దుర్మయము

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 15:—గ్యాగ్నియరు నివాసియగు అమ్మగరిబీగము అను 20 వత్సరముల నయస్కుల యువతి ఈ దినము రాజధాని ప్రధానమేజిస్ట్రేటుయొదుట తన పాదపరిత్రను జాలిగొలుపునటుల వివరించెను. ఈ కేసునందు ముద్దాయియగు రహీముల్లా, సాక్షికి భర్త. అతడు తన భార్యను పడుపువు తియిరయించి, తదాద్దనమువలన తీవ్రమయిందేననే నేర మారోపింపబడిన. ఎనిమిది నెలలపాటు క్రిత మతను సాక్షినివాహనముగా నుండెను. ముద్దాయి ప్రభుమును ఆమెను ఇందూరనకు తీసుకొనిపోయి, పడుపువు తి నవలంబించునటుల నిర్బంధించెను. పిమ్మట బొంబాయికి గొనిపోయెను. అక్కడ ఆమెకొంతకాల మొక కంపెనీలో నాటకములు వేసెను. అక్కడనుండి కరాచీ, బికనీరు మొదలగుపట్టాములకుగొనిపోబడిన. తుదకు చెండునెత్తరములను పూర్వము కలకత్తావచ్చిరి. ఆమె పడుపు గృహములందుండి, భనమార్చించి అతని కొసగునందెను. తుద కామె ఏదో విధముగ తన నృత్యతీతమును తండ్రికెరిగింపుచు తండ్రివార్త సలిపెను. ఆతండ్రి వెంటనే బయలుదేరి కలకత్తాకువచ్చి పోలీసువారి ధహాయముతో తన కుమార్తెను విడిపించుకొనగలిగెను.

ముద్దాయి తాను నిర్దోషిని వాదించెను. విచారణకు వాయిదా వేయబడిన. (ఆ. ప్రె.)

స్ట్రాట్ గారిని అరెస్టుజేయుట

124 సెక్షనుక్రింద నేరమారోపణము

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 15:—లండనునందలి లేబరురీస ర్వికాఖవారితరపున భారతదేశమునకు జనుదెంచి కార్మికులస్థితి గతుల నారయుచున్నట్టి స్ట్రాట్ గారి నీదినమున కార్మికకార్యాలయమునందు పోలీసువారు అరెస్టుచేసిరి. ఇండియన్ సీన లుకోడు 124 (ఎ) సెక్షనుక్రింద వీరిపై నేరమారోపింపబడిన. ఇటీవల జై. ఎం. సి. ఎ. హెడ్డుకాన్వర్షన్సునందు బసచేసియుండగా పోలీసువారు వారిగదిని సోదాచేసియుండిరి.

(ఆ. ప్రె.)

రిజర్వుబ్యాంకిబిల్లులు నిలిపివేసినందుల కనమ్మతి

ఆమృతసరము, సెప్టెంబరు 16:—రిజర్వుబ్యాంకి బిల్లు నిలిపివేయబడినందులకు ఆమృతసరమునందును తత్పరిసరములందును వర్తకులు చాలాకోబిందుచున్నారు. సర్ వేసిలుబ్లాకటుగా రనేక కష్టముల నెదుర్కొని ప్రతిరోధములదాటి తుదకందరను సంతృప్తి కరముగ విధానము నేర్పరచగలిగినందులకు ప్రశంసించుచున్నారు. ఈ బిల్లు నకు స్వరాజ్యపక్షమువారు కూడ చేయూతనొసగుటచే, దాని వలన దేశమున కపూర్వముగ ప్రయోజనము గలుగగలదు. ఈ సందర్భమున రాజకీయసాంఘిక ఆలోచనలు బిల్లున కడ్డపదని యరారు అని తెలియచేయుచు ఇచ్చటివర్తకులు భారతశాసన సభ్యుల కొక మహజుర నంపెదరని తెలియుచున్నది.

కాకోరి ఖైదీలు

ఉరి తేదీ మార్చబడుట

లక్నో, సెప్టెంబరు 15:—కాకోరికుట్రఖైదీలు నలుగరి ఉరిశిక్ష యీ రి-వ లేదీన అమలుజరపబడదు. అన్ని జైలు శిక్ష అరేటిగా వార్త లంపబడిన. (ప్రీ. ప్రె.)

మైత్ర పంచాయతీసంఘము

కాన్పూర్, సెప్టెంబరు 15:—హిందూమహమ్మదీయ మైత్రి సంఘమువారు గతరాత్రి సమావేశమిరి. చర్చలు రహస్యముగనుంచబడిన. చెండుగంటలసేపు తీవ్రమగుచర్చ జరిగిన పిమ్మట, కాంతిని సెలకొల్పుటకు కొన్ని సూచనలు గావించబడిన. హిందూమహమ్మదీయ మైత్రికారకు హృదయపూర్వకముగ ప్రయత్నించెదమని సభ్యులందరును ప్రమాణపత్రముపై సంతక మొనర్చిరి. ఇటీవలజరిగిన కొట్లాటలకు విచారమును తెలుపుచు, ఇకమిదనిట్టి అల్లడలకు దిగవలదని ఘండలించుచు ప్రజలకొక విజ్ఞప్తి తయారుచేయబడిన. తర్జునలోనే ఈవిజ్ఞప్తి ప్రచురింపబడును. వార్తాపత్రికలు ద్వేషప్రకాశనములగు వార్తలప్రకటింపకుండ జూచుటకొక ఉపసంఘముగూడనియ మింపబడిన. సభలో ఆగ్రహజనకములగ ప్రసంగములగావించకుండ వేయబడుటగూడ పీఠ ప్రయత్నింతురు. ఈసంఘమువారు తిరిగి 20 తేదీని సమావేశమయ్యెదరు.

శ్రీమత్

కన్యకాపురాణము.

అర్యవైశ్యులదేవతయగు శ్రీవాసవేశ్వరకా పరమేశ్వరి చరిత్రమును అనేక ప్రాచీనతాళపత్ర గ్రంథముల నామాలా గ్రముగ పరిశీలించి ఆంధ్రతాత్పర్య సహితముగ నేతద్వంశియులు ముఖ్యముగ వంశీయాచారాభివృద్ధు లధిపతన మొనర్చుని పథమున గోత్రాధ్యక్షక సంగతులను చేర్చించి చరిత్రానుసరణమున కుచితముగ హోష్టాక చిత్రపటములను చేర్చి డిబుల్ రాయల్ 40 పాన్ల గ్లేజు కాగితములందు 82 అధ్యాయములు గల 312 పుటల గ్రంథముగఁ బ్రకటింపబడి యుదివర కనేక ప్రతుల హిందూదేశమున వ్యాప్తిపొందియున్నవి.

కాలికోనైందు 4-0-0; అట్టలైందు 3-8-0

పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

వలయువా రీక్రిందివిలాసమునకు వ్రాయుడు.

వాటంబాటి - వెంకటనరసింహులు సెట్టి

అందు. నన్ను,

బజారుబిధి, చిత్తూరు.

కైకలూరు తాలూకాబోర్డు

కైకలూరు తాలూకాబోర్డు సాధారణ, ప్రత్యేకసభలు 16 వ తేదీన కైకలూరులో 12 X. 2 గల జరుగును. 1926-27 పరిపాలనా నివేదికము చర్చింపబడును.

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే ఓటుజేయుడు

చెన్నపురి మునిసిపలు ఎన్నికలు

సెప్టెంబరు 17 తేదీ ఎన్నిక

ఈ వత్సరము జరుగనున్న మునిసిపలు ఎన్నికలందు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులుగా ఈ దిగువవారు నిలిచిరి.

డా|| యు. ఎల్. నారాయణరావుగారు

పార్కుటవును (డివిజను 15)

శ్రీ|| డి. రాఘవేంద్రరావుగారు

చూశయి (డివిజను 17)

డా|| వి. రామకామతుగారు

పరశువాకం (డివిజను 18)

షాఫీమహమ్మదుగారు

వేపేరి (డివిజను 19)

ఆంధ్ర ప్రతికాకార్యాలయమున దొరకు గ్రంథములు

రాష్ట్రభాషాహిందీప్రథమపు స్తకము—	రామానంద
శర్మగారు	0-3-0
శ్రీరామవిజయము (నాటకము)—	కే. వెంకటరమణ
రావు గారు.	0-8-0
కారదాంబ, (స్త్రీధర్మబోధిని) నాటకము—	టి. శ్రీనివా
స రాఘవాచార్యులుగారు.	0-4-0
శబ్దకాముది (నిఘంటువు)—	శిరోభూషణము, వేంకటరంగాచా
ర్యులుగారు. చాలఉపయోగకరము. జేబులోనిముడును.	1-4-0
ఆంధ్రోద్యమము—	మొదటి అయిదు ఆంధ్రమహాజనసభల అధ్య
క్షుల ఉపన్యాసములు, తీర్మానములు చిత్రములుగలవు.	1-8-0
ఆరాధనవిధి—	ముదిగొండ నాగలింగశాస్త్రిగారు
0-4-0	
ఆత్మజ్ఞానాసంఘము—	పారనంది జగన్నాథస్వామిగా
రు. శరీరము విడిచినతరువాత ఆత్మస్థితినిగూర్చి చెప్పినది.	0-8-0
సత్యవత్సవ్యాసము—	మల్లంపల్లి మల్లికార్జునశా
స్త్రిగారు. అయిదాశ్వాసముల రసవత్ప్రబంధము. అద్భుతకల్పన	
ములలో నిండియున్నది.	1-0-0
గురుబోధామృతము (వేదసారగ్రంథము)—	శ్రీమతి కట్ట
వంచి తిరుమలమ్మగారు. భక్తిరసపరిపూరితము లగుపాటలు	0-4
తిలకు మహాశయినిదీవితము, సంపూర్ణోపన్యాసము	
లు—	మానికొండ సత్యనారాయణశాస్త్రిగారు. డిబ్బి
420	
పుటలు.	2-4-0
తత్వమచంద్రికా (ప్రథమభాగము)—	సన్నిధానము నూ
ర్యనారాయణశాస్త్రిగారు.	1-0-0
సంగీత శమంతకమణి.	0-8-0
ఆంధ్రకబ్బితామణి (సటికము) —	పారనంది రామ
శాస్త్రిగారు	0-12-0
మహర్షి దేవేంద్రనాథ తామరగారి స్వీయచరిత్రము	
—	మొక్కపాటి రామమూర్తిగారు. ప్రతివ్యక్తియు ముఖ్య
ముగ జడువలసినది. పెదరైటుకాగితము. పుటలు 214	
కావ్య	
లికోనైందు. (కొన్నిప్రతులు మాత్రమే కలవు)	2-8-0
పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.	

ఆంధ్ర ప్రతికాకార్యాలయము,

నెం. 6, 7 లంబుకెట్టివీధి, బార్లిటవు, ముదాగు

పంచాయితీ కోర్టులు

గ్రామపురస్థానమునకు మూలాధారము గ్రామ పరిపాలనయే. పూర్వము గ్రామపెద్దలలో పాపభీతికలిగిన మహా నీయాలు గ్రామములందు జరిగే వ్యవహారములలో నిష్పక్ష పాతముతో పరిశీలించుచు ధర్మబుద్ధి మనస్సునందుకొని వ్యవహారించుచుండెడివారు. అట్టిపరిపాలన క్రమముగా రానురాను జీవించి గొల్పబడుచుండున పరిపాలనపద్ధతి కోర్టులకు వెళ్లి వ్యయప్రయాసలను కానరానివస్తుననిన పూర్వము వలె ధర్మపరిపాలన జరుపుకొనుచు నుభయముగా గ్రామములు కాలము గనుపుకొనవచ్చునని తలచి మన ప్రముఖులు అచ్చటపట్టయొన్నా, చట్టవిరూపణలయందున్న జరిపిన మహా దోషపరిశీలనముగా గ్రామ పురస్థానాధ్యక్షులైన 1920 సం॥ II మదరాస్ ఆక్టు నిర్ణయపడి గ్రామములందు పంచాయితీ కోర్టులు ఏర్పడినవి. గ్రామ పురస్థానమునకు పరిపాలన కలిగి నాగరికులము విద్యావంతులము అని చెప్పుకొనుటకు సంసిద్ధమైన యీ కాలములో గ్రామములనుండే కులకత్తులు, మనః కలహములు, దురుభిమానము ప్రజలయందు ఏర్పడి చదువుగాని లోకజ్ఞానములేని జనసమూహము పంచాయితీకోర్టు మొదల అన్నికల ప్రకటనవినబడగానే ఓట్లపంతురు దుకాణం కల (కల్లు సారా) మననే మొదలగు దుర్వ్యవహారములచేయుచు కుల కత్తులు అంతఃకులములు ప్రజలలోపచెసికొని కాండిడెట్టుగా నిల్వబడి ఏకాగ్రముగా మొదలగు అవతరములను. పంచాయితీకోర్టు నిర్ణయములకు ప్రతిబింబి 1920 సం॥ II మదరాస్ ఆక్టుచే సరిపెట్టబడినట్లుండు 1889 సం॥ I-టవ మదరాస్ ఆక్టు కొంత సమంజసముగాయున్ననూ సదరు ఆక్టునుబట్టి గవర్న మెంటువారిచే జారీచేయబడిన ఎలక్షన్ రూల్సులో కొన్ని ఎంతమాత్రము సమంజసముగా లేవు. గ్రామములో నియమములను పునరుద్ధరించు యావత్తులను పంచాయితీ దారుల ఎలక్షన్ చేయుటవలెనని వున్నది. ఇట్లు పుండుట చేతనూ 16 రూలుప్రకారం ఓట్ల ఒకవోటు గుంపుగా కూడి చేయు యెట్టులములముగా ఎన్నికలు జరుపుటయున్న యీ రెండు పద్ధతులు చాలా అనర్థకములైయున్నవి. ఈ కోర్టులు విస్తారము జనసంఖ్యగల గ్రామములకే మొట్టమొదట స్థాపించ మొదలైనవి. ఆ గ్రామములు, మునిసిపాలిటీలు, యూనియన్లు, లేక విశేష జనసంఖ్యగల గ్రామములై వుండి ఎలక్షన్ ప్రకటించబడినకోసన వొక పెద్ద గుంపుగా 5, 6, 10, 15, 20 వందలకుపైగాకూడ ప్రజలు తిరుజాలవలె గోల అల్లిరి బొట్టాబలతో నుదుకూడి ప్రిసెడింగ్ ఆఫీసర్లచేయు వుత్తరపులు లక్షమైనవక 16 రూలుప్రకారం 10-15 సం॥ బాలురు యితర గ్రామములు సహా (కోర్టు అధికారపాదులు కలుపలి కాపురము) గుంపుయందు కొందరు తత్కాలములో చెప్పినట్లుగాగాని మంచికెట్లయేక ఒక్కపర్యాయముగా యీ రెండుకూడవలె జనములో గోల అల్లిరిలో ఒకటి రెండు చేతులు వరుసగా యెత్తడముతోనే (ప్రిసెడింగ్ ఆఫీసర్ల తేలిం చుటకు ఏ విధముగాను సాధ్యముకాక తమ యిష్టమువచ్చినట్లు తెక్లచేయడంలగునూ, మనకెందుకురా ఎక్కువైనవచ్చిన యాపిడ, ఏకాగ్రముగా ముట్టునూపునుదామని యెంచి వ్యా యముక్రమము అనునదిలేక ప్రజలలో యీచరినంది అదరికి పరుగులూ (యొక్కడచేతులయెత్తినచాతురియెత్తడం)మొద లగు అక్రమములు జరుగుతూయున్న విషయములన్ని నిష్పక్ష పాతము ధర్మబుద్ధిగల మహానీయాలురాక తదితరులు కొందరు రావడం తలపించుచున్నది. ఇట్లు బహిరంగముగా ఒక్కొక్క మొదలకొరకు యంతెజనము ఒక్కసారిగా అల్లిరిగోలగా జరిగిన ఎలక్షన్లన్న అనేక గ్రామములలో విసికే వేసారుమన్న ప్రిసెడింగ్ ఆఫీసర్ల యీ యెత్తకొవడలి ఎంతమాత్రము సమంజసముగాలేదని కలెక్టర్లకుగాని వారిద్వారా గవర్న మెంటు వారికిగాని తెలియపరచి యీ రూల్సు మార్చించినపాపాన పోలేను. 1920 సం॥ II మదరాస్ ఆక్టునుబట్టి చేసిన పంచాయితీమొదల అన్నికల రూల్సునైననూ యొక్కడ యే రాల్లుచేయలేదు. అవుకలలోగాని యూనియన్లలోగాని అక్రమము 2-4 పోలింగులు ఏర్పరచి మునిసిపాలిటీలకుగాని యూనియన్లకుగాని ఎన్నికలు జరుగుతూయుండగా వాటి కంటే ఎక్కువగానున్నట్టియు సమప్రామాణముల డిప్యూటీ సర్పంచులనుబడి మొదలగు ప్రజలకు యిచ్చినవ్యక్తుల ఎంతయో బాగా తేలికోనో మంచికెట్లబొట్టాకోనో ఎలక్షన్ రూల్సు చేయుటవలెనందగా గవర్న మెంటువారు ఆ రూల్సులు దీనికి వర్తించుక 8-16 రూల్సుల వర్తించేయుటల గ్రామములు (కోర్టుల ఏర్పడిన) ఎంత ఆఫీగలిపాలు అవుచున్నది చూడబడినది. ఈ పెద్ద గ్రామములలోనున్న అవుక

లలోనున్న వొకముల వారిని మరివొకములవారు ఎరుగనే ఎరుగరు. దోషను పొయ్యేవారున్నా (వక్లన గ్రామములలో నివసించువారున్నా) ఓట్ల అనుభూతున్నార. వీరిని గుర్తింపు లేదు. ఈ పరిస్థితులలోవచ్చిన (ఎలక్షన్ లలో) పంచాయితీ దారులు ప్రజలకును న్యాయమునకు ఉత్తరవాదులుకాక తమ నామము గెజిట్ నోటిఫికేషన్లకొరకు నిరీక్షించి నిరీక్షణమైన తరువరి తాము ఓట్లకు ఖర్చుపెట్టిన యావత్తుసామ్యము కట్టికెట్లు తమ ఉద్యోగకాలములో భర్తీపర్చుకొనుచు అట్లు భర్తీ పర్చుకొనుటకు ఆమోదించువారిని దుఃఖకత్తుల పాల్గొన్న టయొన్నా తలపనుపుతూయున్నది. ఇంతియగాక పంచాయితీదారుల ఆర్డరులందు ప్రిసెడింగ్ ఆఫీసర్ల అన్నిక రూల్సులందు లి స్పష్ట పరచబడని సంకుచితార్థములను మనము నందించుకొని అర్హులగు న్యాయశిలరను అనర్హులగువారిగా చేయడమున్నూ అనర్హులగువారి అర్హులగువారిగా (కాండిడెట్లుగా) చేసి ఎలక్షన్ మీదగాని సెలక్షన్ మీదగాని కోర్టుల ఏర్పాటుచేయడం వల్లమున్న వైన తెలియ చేసిన విషయములన్నియు గ్రామపురస్థానముల బదులు మరింత విధ్వంసముల పాలించుచున్నది. ఎట్లన ఏగ్రామమునకు కోర్టు స్థాపించబడనో ఆగ్రామముయొక్క దేశభాషను అతడు చదువ వ్రాయగలిగి యున్నతే తప్ప మొదలగు నుండుటకు అర్హుడై యుండకూడ దని 4 రూలు చెప్పబడుచున్నది. ఈ రూలునందు "భాగా చదువన వ్రాయన, అనుమాట లేనందువల్ల కాస్త్రప్రకారం చదివించినట్లుగా కొందరు ప్రిసెడింగ్ ఆఫీసర్లు అమృతముకములు కాండిడెట్లను యిచ్చి 1, 2 పంక్తులు నట్టునట్టుగా చదివించి దస్మతుచేతే వ్రాలదార్ల మోస్తరుగా వ్రాయించి ఎలక్షన్ మీదగాని సెలక్షన్ మీదగాని మొదలగు ఏర్పరచుటలన్ని విధాలేని నష్టం సంభవించుచున్నది. అట్లయొక్క 28 సెక్షన్లలో 8 వ అధ్యాయమునుబట్టి సదరు కోర్టులకు దాఖలుఅయ్యే అన్ని దస్తావేజులున్నూ ప్లుయట్టున్నూ గ్రామ దేశ భాషను వ్రాతలో దాఖలుకావలసి దేగాని అమృతయిచ్చి వ్రాస్తోయ్యేవారై యిచ్చి ప్లుయట్టుగాని దస్తావేజులుగాని (ప్రాంతీకీర్ణావగై రా తెక్లపునకుములు వగైరాలు) స్వయముగా చదివి అర్థముచేసి కొనుటలోగాని పంచాయితీకోర్టు ఆక్టు యిండియన్ డిమిటెషన్ పీసీఓకోడ్డు మహర్ల న్యాయస్థాన ఆక్టు కివోట్రాసీజరు క్రిమినల్ ప్రాసీజరుకోడ్డు వగైర యితరచట్టములన్నూ గవర్న మెంటువారియొక్కయూ వ్రాస్తోయ్యేవారియొక్కయూ డిమిటెషన్ లున్నూ రూల్సులన్నూ యితరఉద్యోగములు (డిప్యూటీ కలెక్టర్ల జడ్జి డిప్యూటీ ముసఫర్) ప్రాసీడింగులన్నూ సర్క్యులర్లు వగైరాయావత్తు గ్రంథం చదివి అర్థముచేసికొనుటలోగాని కులకత్తులు మనస్సులకు పక్షపాతములు వదలి న్యాయమైనట్టిన్నీ చట్టసమృత్తమైనట్టిన్నీ తీర్పులు విచారణలు చేయుటయందుగాని సమర్థులు కాకపోతూయున్నార. ఇట్టి అసమర్థులను పంచాయితీకోర్టు మొదలగు ఏర్పాటుచేయుటకు ఆమోదించి పెప్రిసెడింగ్ ఆఫీసర్లన్నూ లోపభూయిష్టమైన అన్నికలరూల్సులన్నూ యిండుటకు కారణములు అయివున్నవి. ఈ కారణముల వల్ల పంచాయితీకోర్టులపున్న చాలా గ్రామములలో మిక్కిలి దుఃఖము ప్రజలు అసంభవించుచు 400 క్రిమినల్ కేసులలో రివిజన్లు పెట్టుకొనుట అపారధనవ్యయ కీరాయాసము లుకల్లుటయొక్క ఎంతకష్టనష్టములైననూ అప్పిలేటాధికార్లు యీ అసమర్థులవల్ల జరిగించబడిన అన్యాయములు చూచుట వల్లగాని వినుటవల్లగాని కనిపెట్టక నిర్ణయమునకువచ్చుటల రాను రాను పంచాయితీకోర్టులనుసంహార్యాలములపోల్చివలెను, మనుష్యాకృతిమన్న పిశాచమువలె గోరూపునునన్ను నిరపరాధులగు ప్రజలను పీడించుచు ప్రజలపాలిటి అధిధియంకరరూపము దాల్చి గ్రామపురస్థానముల కేటపులగుచున్నవి. ఆహా 4వ రూలులో చదువన వ్రాయన అనుకోల భాగా అనుపదము లోపించుటవల్ల ప్రిసెడింగ్ ఆఫీసర్ల యీకోర్టుల యెంతటి ఆఫీగలిపాలుచేసివారో ప్రజలకే ఎటుక. పంచాయితీకోర్టుమొదల అనగా గ్రామమునసభ అన్నమాట. ఈ గ్రామమున సభలను నియమించునపుడు సర్పంచులవారు రివిన్యూ వసూలు మొదలగు పనులు కలకేర్త సమర్థులను పరిశీలించుకొని సమర్థులగువారిని నియమించుచుండ కొంతమైననూ లోకజ్ఞానముగాని వ్యవహారంగాని లేని మూఢులను ఎట్టిపరిశీలనలేక నియమించుట చూడ నిష్పక్షపాతము ధర్మబుద్ధి వ్యవహార జ్ఞానము లేనివాడు పంచాయితీకోర్టు మొదలగు నుండుటకు తగరనిన్నీ స్పష్టపడుచున్నది. న్యాయాన్యాయములు వక్లగా విచారణ చేయగలవారు ఉన్నతే ఆగ్రామములలో కోర్టులు స్థాపించవలెను

గాని లేనివట్లు అటువంటికోర్టులు న్యూగా పెట్టుకొని ప్రజలలో ప్రజలు కులకత్తులు దురుభిమానము మనఃకలహములు వృద్ధి చేసికొని నిరపరాధులగు ప్రజలు వొకరి వొకరు పీడించుచేయు చూచుట న్యాయముకాదు. ఈ కోర్టులు ఏ జాడియలో అప్రసర్థులయినా ఎప్పుడైననూ తనిఖీచేయుచున్నారా? తనిఖీ చేయునపుడు గ్రామంలోని ప్రజలను రప్పించి మొదలగు ప్రజలను లనుగుంచి విచారణచేసి అసమర్థులగువారిని తొలగించుచున్నారా? గ్రామపురస్థానాధ్యక్షులమైన యీపరిపాలనయందలి లోపములన్నూ చట్టము రూల్సులనుచువున్న అసంధిగములు ను పత్రికాముఖముననున్నూ మన చట్టవిరూపణలతోనున్నూ ప్రజలు ఏల మొదలపెట్టుకొని వాటిని తొలగించి గ్రామపురస్థానాధ్యక్షులమైన మార్పుచేయుచుకొని ధర్మపరిపాలన జూపుకొనరాదు. పలువురు యీకోర్టుల ఎలక్షన్ ల పనులమై జరుగు అన్యాయములు తొలగించుటకై కష్టనిష్ఠురములు వెంటనే పత్రికాముఖమునూ చట్టవిరూపణలను గవర్న మెంటువారికిన్నీ వెల్లడించి ఎలక్షన్ రూల్సు మార్చుతురుగాక! చిలుకూరి సూర్యప్రకాశం

“మహాత్ముకాశీ” సంపాదకునికి శిక్ష
లాహోరు 15 సెప్టెంబరు:—“మహాత్ముకాశీ” పత్రికా సంపాదకులగు రామచంద్రగారిపై దేబడి క్రిమినలు కేసునందీది నమున తీర్పుచెప్పబడినది. వీరు తమపత్రికలో కూర్-ఇ-నా హాన్ అను శీర్షికక్రింద రాచుద్రోహకరముల వ్యాసమును ప్రకటించిరిని పోలీసువారాలోపించిరి. ముద్దాయికి రెండువందలరూములు కఠినశిక్షయు రు 500 జరిమానాయు జరిమానాచెల్లించని యెడల మరి ఆరునెలల కారాగారశిక్షయు విధింపబడినది. (ఆ. ప్రె)

శ్రీని భంగపరమ యత్నించుట
కలకత్తా, సెప్టెం 15:—బుధ బాలవాసి అనునామెను చెరువుకు ప్రయత్నించెనని నేక మాలోపించబడిన జోసెపు అను ఆంగ్లోహిందవుని కేసునందు, హారా మేస్త్రీలుగారు తీర్పుచెప్పుచు ముద్దాయికి రు 500 లు జరిమానాను జరిమానా చెల్లించనియెడల ఆరు నెలలు 4యయశిక్షను విధించిరి. (ప్రె. ప్రెస్)

బాపట్ల స॥ జడ్జి కోర్టు
వి. పి. నెం. 49/27
విటేషన్:—(బుధగ్రంథుల)సజ్జా అచ్చయ్య, మల్లయ్య కొమారుడు, సజ్జా బాలనాగులు, నాగలింగము కొమారుడు, దేవన నాగలింగము మిరయ్య కొమారుడు దేవాంగులు. వర్తకులు, పండిత్యపల్లి, బాపట్లతాలూకా.
కొంటరు విటేషన్:—(బుధదాతల) బాణాం బాపయ్య-మరికొందరు
పైన తెల్పబడిన విటేషన్ దారులు తమ్ము ఇకాసా త్వంటుగా తీర్మానించవలసినట్లు ప్రార్థించుచు ఈ కోర్టునందు ఒక అక్రమి దాఖలుచేసుకొనియున్నాడు. సదరు అక్రమి విచారణ నిమిత్తమే 8-10-27 వ తేదీకి వాయిదా వేయబడియున్నదని యందుమాలముగా తెలియజేయడమైనది.
సబ్ కోర్టు, బాపట్ల } ఏ. ఎన్. కృష్ణస్వామి అయ్యర్
తేది 18-9-27 } (పదాన సబ్ కోర్టు జడ్జి.)

ప్రొద్దుటూరు డి॥ ము॥ కోర్టు
అసల్ నెం 581/27
వాది:—రంగం యింటికి వెంటరమయ్యసాకిక మదూరుతాలూకా ప్రొద్దుటూరు.
ప్రతివాదులు:—1 యాడిగ బచ్చలంగయ్య మూడు దు కొండయ్య 2 బాదా ముప్పయ్యకుమారుడు ముప్పయ్యసాకిక రాజుపాల్, బాల్కా ప్రొద్దుటూరు.
ప్రతివాదు 2 వరియొగ యాడిగ గంధ, కెంకటసుబ్బయ్యకు 20-8-24 తేదీన రోఖం తీసుకొని వ్రాయించియిచ్చి వుండిన రు 20 ల ప్రోనోయను యావాది సదరు వెంకటసుబ్బయ్యకు 21-8-27 తేదీన బ్రాహ్మస్వర్ చేసుకొని ఇచ్చి ముఖ్యము ముత్తయ్యకు ప్రతివాదులు పయిన దావాదాఖలు చేసి యున్నాడు. 22-9-27 తేదీన నందరు వాయిదావున్నది. ఆరోజు ప్రతివాదులు హాజరు కానంతట యన్యూసాక్టిగా తీర్మానించబడును.
కె. ఆనందరావు, వాది నకిలు ప్రొద్దుటూరు.

మహాత్ముని సంచారము

కుంభకోణమున పండితనధ

కుంభకోణమునందలి పండితులు మహాత్ముని సందర్శించి ఆస్పత్రికి మున్నగువానినిగూర్చి చర్చించిన పిమ్మట సారంగ పాణిస్వామి దేవాలయమున సభచేసిరి చాలమంది పౌరులుగూడ వచ్చిరి. మహాత్మునికిని తమకును జరిగిన సంభాషణలను అభి నవ భట్టభాగ ఆర్. వి. కృష్ణమాచారిగారు రాసభలో వివరించిరి. ఆస్పత్రికియను బాల్యవిగాహములను శాస్త్రవిద్యనులని గాంధీగారు నడుపుట కెట్టి ఆధారమును లేదు. కేవలము కాం గ్రామ మహాసభవారు అనవసరముగా మతవిషయములలో కల్పించుకొనుచు మత రాజకీయ విషయములను సంకరము చేయ గూడదు. అను తీర్మాన మాసభలో నామోదించబడెను. 86 స్వతులు, ఉపనీవత్తులు, మహాస్వప్తి, ఆపస్తంబస్వప్తి, పరాశరస్వప్తి, శ్రీమహాభారతము మున్నగువానికి గాంధీగారి బోధనలు విరుద్ధముగా నన్నవి. పండితులు మారుమూల స్థానముల నడవారించుచున్నారని గాంధీగారు నిందించుట అను చితము అని పండితులు నుడిచిరి. మధ్యగా కొందరు గాంధీకి జయ అని అరచిరి. కాని వారిని పంపివేసిరి. ఇభ శాంతముగా ముగిసినది.

శ్రీశ్రీలనభలో కస్తూరిబాయిగారు బోధించుట

14-వ తేదీ సాయంకాలము 6 1/2 గంటలకు పంతులయ్యగారి గృహమున చాలమందిశ్రీలు సమావేశమైరి. మీలో నెం దరు ఖడ్గరు కట్టుచున్నారు. ఎందరు నూలువడిచుచున్నారని అని కస్తూరిబాయిగారు వారి నడిగిరి. మీ వివిధరకములను చేయుటలేదు. ఇటుపైని ఖడ్గరుకట్టెదము. నూలువడిచెమని వాదనము చేయబాలము అని ఆశ్రీలునుడిచిరి. చెన్నపురిలోను ఆంధ్రదేశమునందును చాలమంది శ్రీలు నూలుగూడ వడుచుచు న్నారు. మీరు దీక్షగా ఖడ్గరుకట్టుచున్నచో నేనును మహాత్ముడునుగూడ చాల సంతసించెదమని కస్తూరిబాయిగారు హిందీ లోచెప్పిరి. దానిని రాజగోపాలాచారిగారుమార్తె అరవములో శ్రీల కెరిగించెను.

కుందరంబయ్యగారి ఘాట్రీలో 14-వతేదీ మధ్యాహ్నము వంటిగంటకు కస్తూరిబాయిగారికి 75 రూపాయలను సమర్పించిరి.

మాయవరములోజరిగిన విషయములు

18-వతేదీ మధ్యాహ్నము 2 1/2 గంటలకు మృణానిపలు ఛెయిర్మనును తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షుడును మహాత్ముని సందర్శించి చాలసేపు మాటలాడిరి. బ్రాహ్మణబ్రాహ్మణేతర వివాదల సంతరింపజేయుటని మహాత్ముడు కొరగా వారు వాదనము చేసిరి.

18-వతేదీ మధ్యాహ్నము పింటిగంటకు 300 మంది పంచములు మహాత్ముని దర్శనముకొరకు శ్రీనివాసపిళ్లెగారి బంగళాకు రాగా సాయంకాలము సభకు రావలెనని మహాత్ముడు కోరెను. అంగుళాన వారు వెడలిపోయిరి.

18 వ తేదీని ఎస్. లక్ష్మణమొదల్యారుగారి (కుంభకోణం) అధ్యక్షతక్రింద తంజావూరుజిల్లా యినామివేలూరిసంగమవారి మూడవసభ మాయవరమునందు జరిగినది. ఆసంఘమునకు చేరిన పురుషులు పెక్కుమందియును దేవదాసీలుగూడ సభకువచ్చిరి. సభ ప్రారంభముగానే శ్రీమతికస్తూరిబాయిగారును రాజగోపాలాచారిగారును ఆయన కుమార్తెయును ఆసభకు వచ్చిరి.

దేవదాసీల నడరంపవలెనని గాంధీమహాత్ముడు రిమిందరు మహాకవి మున్నగు ప్రముఖులందరునుగూడ స. గీకరించిరి. ఈసభకు మహాత్ముని ధర్మపత్ని విచ్చేయుట గొప్పవిశేషము. శ్రీలక్ష్మణమొదల్యారు కాపాడుటకే యీసభ జరుపబడుచున్నది. మహాత్ముడు దేవదాసీలవిషయమున చాలదీక్షగా పనిచేయుచున్నాడు. చెన్నపురికాసంసభలో యీవిషయమున డాక్టరు మత్తులశ్రీరెడ్డి (సత్య) గారు రుపపాదించిన తీర్మానము నామోదించవలెనని మహాత్ముడు కాసంసభ్యులను కోరెను. కోయంబత్తూరు జిల్లాలోని సెంటుమెంటులను తంజావూరు జిల్లాలోని యినాయి వెల్లూరులను ఆంధ్రదేశమునందలి కళాపంతులును యీతీర్మానము నామోదించుచున్నారని అధ్యక్షుడు నడివెను.

శ్రీమతి కస్తూరిబాయిగారు మాట్లాడుచు మీ ప్రతినిధులు శ్రీలును పురుషులును మహాత్ముని బంగళానువచ్చి ఆయన కోమాలపాడ గోరెదము. ఆయనకు ఆరోగ్యము సరిలేనందున మీ సభకు రాజాలకపోయినని కస్తూరిబాయిగారు తెలిపిరి. సభ ముగిసినపిమ్మట వారు మహాత్ముని బసకు వెళ్లి చాలసేపు మాటలాడిరి. వారిలో కొందరు మహాత్మునకు బంగారపు మురుగులచ్చిరి. చివరకు ఒక పాటపాడి వెడలిపోయిరి. (ప్రీ. వె. సు.)

జనశుభార్థము

పాండురంగ భగవత్కథానంగ సభ :-

హిందూధి జలాజికలు హైస్కూలులో 18-9-27 ఆదివారం సాయంకాలం 4 గంటలకు నందిశ్రీ భగవదునుగూర్చి శ్రీరంగం శతగోపాచార్యులుగారిచే కాలక్షేపము జరుపబడును.

మద్రాసులో మరణసంఖ్య:- సెప్టెంబరు 10 వ తేదీతో ఆంధ్రమైనవారమునకు 11 మంది కలరావల్లను 10 మంది సన్నిపాతమువల్లను, 81 మంది మలేరియావల్లను, 15 మంది యితరజ్వరములవల్ల మరణించిరి.

క్షయవ్యాధి :- క్షయ వ్యాధినిగూర్చి డాక్టరు యం. కేశవపాయిగారు యీ నెల 20 తేదీ మంగళవారం సాయంకాలం 6-80 గంటలకు దిల్లీ బిల్ ఆరోగ్యస్వామి మొదలి యారుగారి అధ్యక్షతన హైల్లుప్రాపగాండా బోర్డువారి యాజమాన్యమున నుపన్యసించురు.

రాయపురం మెడికలుస్కూలులోని ఆంధ్ర సంఘము:- వారు తమ సభముయొక్క వార్షికవర్గతి యాత్నామున రేపు 17 వ తేదీ శనివారమునాడు దిల్లీ బిల్. నారాయణస్వామి చెట్టిగారి అధ్యక్షతన జరిగెనది.

మెట్టపాలెం రైలు ఆస్థానము :- తమిళంజేట ఆరోగ్యములమధ్య అధికవర్షము నిన్నరాత్రి మరియూటేత మెట్టపాలెముం మెయిం నేటి ఉదయం 1 గంట ఆశ్చర్యముగా మద్రాసుచేరినది.

మద్రాసు కలకత్తామార్గము:- ఒకటిన్నర నెల నుండి కలకత్తాకు మద్రాసునుండి పోవు రైలుమార్గము మరమ్మతులో నున్నది. ఇంకను 15 రోజులకుగాని సరాసరిగా రైళ్లు నడువవు.

రాకపోకలు:- ఇ. యం. బవదుగారు నేటిఉదయం వచ్చిరి. ఆర్. యస్. శర్మగారు దిల్లీ బిల్. రాఘవయ్య, సి. వి. కృష్ణస్వామిగారు, బొమ్మెదుగారు, కల్లెకోట రాజాగారు నిన్న రాత్రి ఉదకుమండలమునకును, యస్. వి. రామస్వామి మొగలిమూరుగారు, సర్ ఇస్మాయిల్ నేలుగారు బెంగళూరునకును నిన్నరాత్రి వెళ్లిరి.

“తాయినాడు”:- మైసూరులో తాయినాడు అను వారపత్రిక యొకటి కన్నడములో ప్రతి సోమవారము వెలువడును. “మైసూరు పేటియేటు” అను పత్రికయొక్క పూర్వపు సంపాదకులుగానుండిన పి. ఆర్. రామయ్య బి. యస్. సి. గారే దీనికి సంపాదకలు. సంవత్సరము చందా రు 1-8-0. కాపీ 1-కి 0-6-0 నెల. ప్రథమసంచిక వెలువడియేయున్నది. జాతీయశతమలనే యీపత్రిక ఆదరించును.

జగన్నాథ భక్త సభ - ఎగ్జ్యూరు :- రేపు శనివారం 17-9-27 సాయంకాలం 5 గంటలకు “కేద. లా.”మందు శ్రీమతి కోమలమ్మ (తిరుమాళ) గారిచే సీతాకల్యాణం పారి కథ చెప్పబడును.

తిరిగి 18-9-27 ఆదివారం సాయంకాలం 4-15 గంటలకు, పాలపూలు రామభగవంతుగారిచే గాత్రము, కరూరు చిన్న స్వామి అయ్యరుగారిచే ఫిడ్యు, తంజావూరు వైద్యవాదయ్యరుగారిచే మృదంగం, మన్నారసుడి పకోయ్య పిళ్లెగారిచే కొనగోలు, అచలాపురం సీతారామయ్యగారిచే మూర్తిగీత, పాట కచ్చేరి జరుపబడును.

వైసికలుపై ప్రపంచయూత్రికులు కలకత్తా, సెప్టెంబరు 15:- కాలిత్రొక్కడు బడ్జెట్ ప్రపంచమంతయు ముట్టివచ్చిన పార్టీ యువకులను కె. ఎం. నేనునూగారు పురపాలకాధ్యక్షులు కలకత్తా పౌరులతరపున బహిరంగసభలో స్వాగత మొసంగిరి.

వాలానా వెంకటేశ్వరగారి కొలుకునిధికి ధనమొసంగవలెనని మహాత్ముడియలను హెచ్చరించుచున్నారు. తన కుమారుడు నాహిదాలీగారి కస్య ప్రత్యగమండుటచే తాను సంచారము చేయబాలకున్నానని ఢిల్లీనుండి ప్రకటించుచున్నాడు.

చెన్నరాజధాని గ్రామ ఉద్యోగస్థుల సంఘము

9-వ సమావేశము

ప్ర. సంఘపు 9-వ సమావేశమును రామభాగ్యపురము జిల్లా పరమకుడియందు 1927-వ సంవత్సరం ఆక్టోబరు నెల 9 వ తేదీ సోమవారపు దినమందు చెన్న గవర్న మెంటు మూడవ మంత్రియైన దివాన్ బహదూర్ ఆర్. ఎస్. ఆరోగ్యస్వామి ముదలియార్, బి. ఎ. బి. సి. ఇ. గారు తెరచుటకు మధ్యర యందుండు హైకోర్టు సర్జీలు చెన్నకాసనసభ మెంబరైన మహారాజరాజశ్రీ ఎల్. కె. తుళుశిరావు, బి. ఎ. బి. ఎల్. ఎమ్. ఎల్. సి. గారు అగ్రాసనము నిమింతులనును విప్లకాని యున్నారు. ప్రై సమావేశమున ఆంధ్రదేశమునందుండు గ్రామ ఉద్యోగస్థ సహోదరులందరు బజయ్యుచేయబడునని ప్రార్థించుచున్నాను. ప్రై సమావేశమునందు చర్చి నబకు తీర్మానములను ఇచ్చి ఘనండు సెప్టెంబరు నెల 25-వ తేదీతోపున సమావేశపు ఆఫీసునకు పంపవలయును. ఆంధ్రదేశమునందుండు జిల్లా తాలూకా సంఘము లన్నియు తమతమ ప్రతినిధులను పంపవలయునని కోరబడుచున్నది.

కరమకుడి దక్షిణ ఇండియా రైల్వేకు చెంది ప్రై సమావేశ మధుర రావేళ్ళయనకు మధ్యమం దున్నది.

సి. సుబ్బయ్య వల్లె

చెన్న రాజధాని గ్రామ ఉద్యోగస్థుల సంఘపు 9-వ సమావేశపు ఆఫీసు, పరమకుడి, రామభాగ్యపురము జిల్లా.

ఖర్గపూరు కార్మికుల సమె

ఏజంటుగారి జబాబు ఉద్దేశమునకు కారణ మగుట

ఆగస్టుచీతముల నిరాకరించుట

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 15:- ఖర్గపూరు కార్మికులసంఘ కార్యదర్శి పరిషత్తు లింకను విషయించుచున్నవని తంతింపెను. వెడలి పొమ్మని నోటీసుచేయబడిన పరివాండ్రకు ఆగస్టు చీతములను రేపివ్వమని ఏజంటుగారు కార్యదర్శికి వ్రాయుటచే అంబోళన పోవును. నేటి సాయంకాలము 12.30 మంది కార్మికులు బహిరంగసభకే యిల్లు తీర్మానించి (1) ఆగస్టు చీతము లిచ్చుటలో అధికారులు వెక్కువేపు పనివాగ్దాలో వ్యత్యాసము జూపు ను నిరశించుచు (2) వెడలి పొమ్మని నోటీసు జేయబడినవారికి ఆగస్టు చీతములిచ్చుమను యతియు నూడ జీతముపుచ్చుకొవరా ఎవయు (3) పొప్పల న పివేసెతి మని ప్రకటించి కొందరు పరివాండ్రును మాత్రము చేచ్చుకొను చున్నవెక్కువేపు అధికారుల చర్యను నిరసించుచును తీర్మానించబడెను.

వేరొక బహిరంగ సభయందు ప్రభుత్వ గుర్రావ మెట నే విచారణ సంఘము నియమించులెనిం గోమల స్వామి అచార్యగారు ఎసంట్లలో అడ్డవ్వు మెటు తీర్మానము ప్రతిపాదించుచున్నందు కభినందించుచును తీర్మానించిరి. (ప్రీ. వె. సు.)

బరోడాలో హిందూమహమ్మదీయుల కొట్లాటలు

బరోడా, సెప్టెంబరు 15:- నవంబరుజిల్లా మేజిస్ట్రేట్ గ్రామమున హిందువుల గణపతిమూర్తీసంపు జరుగునందుగా ఒకవ నీ నవద్ద హిందువులు మహమ్మదీయులు హిందువుల నదిర్చిరి. ఆకొట్లాట ఆర్థుగుహిందువులను దెబ్బలుతగినవను. ఘోర గింపుచెంబడివచ్చుని వోలీసుశిష్యాకు పెద్దచెప్పి నతిగలిగె.

ఆంధ్ర శ్రీమద్రామాయణము

ఇది వ్యాఖ్యలన్నిటియందున్న విషయముచేర్చి తెలిపింపబడినది. ఏళ్లొకమున కేపయ్యమా తెలియుటకు స్థానంపు గూడ చేర్చబడినది. విశేషార్థము లుండుతొపున క్రింద వర్ణము వ్రాయబడినది. భారతమంత్ర(గంధము, గొప్ప దీక్ష గలది).

Table with 2 columns: Item Name and Price. Items include మూడు వాల్క్యుములు, శ్రీమద్రామాయణము, శ్రీ ఆంధ్రలలితాపాశ్యాసము, హాలాన్యమాహాత్మ్య మనబుధి, మధురాపుర మాహాత్మ్యము, విచిత్ర పాదుకాపట్టాభిషేక నాటికము, పాండావాజ్ఞాతవాసము.

26 జనమంచి శేషాదేశర్మ, కడప

మతసంబంధమగు నేరములు.

మతసంబంధమగు నేరములను నివారించుటకు ప్రభుత్వమువారు చేసిన చట్టము, మహమ్మదీయుల యాందోళనకు ఫలమని చెప్పవచ్చును. ఆందోళన తగ్గించుటకు ఇట్టి చట్టము పనికివచ్చినను, చట్టపు టుద్దేశ్యములు నెరవేరని యను విషయమై సంశయము గలదు. సెలెక్టుకమిటీ సభ్యులు కొందరిట్టి సంశయమును కనుబరచిరి. సెలెక్టుకమిటీవారు సవరించినవిధము గాంచిన, చట్టము వెనుకటియంత ఆక్షేపణార్హముగ గనుపించదు. ఒకసంఘమువారి మతమును గాని మతవిశ్వాసములను గాని బుద్ధిపూర్వముగ, దురుద్దేశ్యముతో, నిందించు వారు శిక్షార్హు లగుదురు. మతసంబంధమగు భావములను భగ్నపఱచు నుద్దేశ్యము, అట్టివారి కుండవలయును. ఇట్టిరక్షణల నేర్పరచుట సమంజసముగ నున్నది. దురుద్దేశ్యమును రుజువుచేసినగాని, శిక్షింప వీలులేదు. చిహ్నములచేతగాని, ఇతరవిధములగాని అనుపదములు తీసివేయబడెను. మతభావములను భంగపరచు తలంపుతో అనుటవలన, మతకర్తృనిందగూడ ఇందు జేరుచున్నది. మతమును నిందించుటలో, మతకర్తలను దూషించు తలంపుగూడ కనుపింపవలయును. కొందరు సదుద్దేశ్యముతో, విమర్శనబుద్ధితో మతసిద్ధాంతములను, మతకర్తలచర్యలను విమర్శించువారుండరు. కొందరు సత్యగ్రహణబుద్ధితో, వివిధమతములను పరిశీలింప వచ్చును. కొందరు స్వమతమునే సంస్కరణోద్దేశ్యముతో విమర్శింప వచ్చును. అందుచే బుద్ధిపూర్వముగ దురుద్దేశ్యముతో నిందించువారే దోషులయ్యెదరు గాని, సత్యపరిశోధకులు గాజాలరు.

ప్రాసిక్యూషన్ ప్రవేశపెట్టుటకు ప్రభుత్వము వారు యుండగ అంగీకార మొసగవలయును. సెషన్స్ కోర్టువారును ప్రెసిడెంట్ మేజిస్ట్రేట్ కోర్టు వారును మాత్రమే యిట్టి కేసులను విచారించ సర్దులు. రెండు సంవత్సరముల శిక్షను జరిమానాను విధించుటకు వీలగును. ఈ నేరము క్రింద ముద్దయికి జామీను నీయవచ్చును. రంగస్వామి అయ్యంగారు, మూరు, రాయి, చంద్ర, కేల్కూరు గార్లు భిన్నాభిప్రాయములను సూచించిరి. ప్రస్తుతపు చట్టములు చాలుననియు క్రొత్తచట్ట మవసరము లేదనియు వీరితలంపు. ఇండియన్ పీనలు కోడ్డు 153 (ఎ) శెక్షనుక్రింద యిట్టి నేరములు శిక్షార్హము లగునని రిసాలా వర్తమాన్ కేసులో వెల్లడియయ్యెను. పెక్కుమారులు నిర్బంధచట్టములు అసలు ప్రయోజనమును అతిక్రమించి పౌరులకు భాధ గలిగించును. ప్రభుత్వమువారికి ప్రాసిక్యూషన్

నును మంజూరుచేసెడి అధికార ముండుటచే వారు తమ హద్దుల సరిక్రమించవచ్చును. క్రిమినలు ప్రొసీజరు కోడ్డు 144 శెక్షను రాజకీయాందోళనమును నిరోధించుటకు ఎటుల యుపయోగపడెనో చూడవచ్చును. ఇటులనే పీనలుకోడ్డు 153 (ఎ) శెక్షను సయితము రాజకీయ నాయకులపై పెక్కుమార్లు ప్రయోగింపబడెను. క్రొత్తచట్టము గూడ నిటుల దుర్వినియోగపడుచో నా శ్చర్యముండదు. అయినను మహమ్మదీయ సోదరు లీ విషయమై పట్టుదల సూపుచున్నపుడు, చట్టము సంగీకరింపకతీరుదు. వారి యుద్దేశము చల్లారుట కిది సాధనమగును. మూలవ్యా, లజపతిరాయి, జయకరుగార్లబోలు హిందూ నాయకు లీచట్టమున కంగీకారమొసగిరి. మేమిది వరకు సూచించినటుల, హిందువులు సాంప్రదాయానుగుణ్యముగ ప్రవర్తించుచో, వారి నీచట్టము బాధింపనేరదు. హిందువులకు అన్యమతములలోని వారిని కలుపుకొనుట ప్రధానోద్దేశ్యము గాదు. క్రైస్తవులకును, మహమ్మదీయులకును, అన్యమతస్థులను కలుపుకొనుట ముఖ్యము గాన, వారిలో నావేశపరు లగువారు ఇతరమతములను, మతకర్తలను నిందించుటకు పాల్పడవచ్చును. హిందువులటుగాక, అన్నిమతములును మోక్షసాధనము లని నమ్ముచున్నారు. మతకర్తలందరును భగవదంశానంభూతు లనియు, వారు సత్యమునే బోధించిరినియు తలచుచున్నారు. సత్యస్వరూపమునందలి జేర్వేరు భాగములను వివిధమతకర్తలును తిలకించిరి. కేవలభాష్యాచారములను వదలి, వివిధమతసిద్ధాంతములను పరిశీలించుచో, సమానాంతములు పెక్కులు గనుపించగలవు. ఇందుకు, కొంత సహనమును, దీర్ఘపరిశీలనయు, భార్యకజీవితమును ముఖ్యములు. ప్రస్తుత సమయమున ఒకమతమునుండి ఇంకొక మతమునకు కలుపుకొనవారలు, భాష్యాచారములపట్ల పట్టుదల గనబడుచున్నారే గాని, హృదయవరదైన సమయము విషయమై పట్టుదల జూపుటలేదు. ఇందుచే నిట్టి చర్యలు స్వమతస్థుల సంఖ్యలను బెంచుచున్నవిగాని, వారికి మోక్షమార్గము జూపుటలేదు. హిందువు లందువలన, తమ మతసిద్ధాంతములను చక్కగ గ్రహించి, సహనమునకు పేరెన్నికగన్న హిందూమతప్రాశస్త్యమును నిలుపవలయును. అంతియ గాని, తాత్కాలికలాభము కొరకయినను ఇతరుల ననుకరించుట పాడిగాదు. హిందూమతము, పాశ్చాత్యశాస్త్రజ్ఞుల అభిమానము బడయుటకు కారణము, జ్ఞానదృష్టి నది సంతృప్తిపరుపగలుగుటయే. రంగీలారసూలు కేసు మున్నగువానికి ఆధునిక పరిస్థితులవలన గలిగిన దుష్ఫలితప్రభావమే కారణము గాని, హిందూమతమునందలి లోపము కారణము గానేరదు. హిందూనాయకు లందరును నిట్టి వ్రాతలను నిరసించిరి. సర్వము బ్రహ్మమయమని తలచువారిని, అసహన మెటుల యావరింపగలదు? జీవబ్రహ్మకృతమును గ్రహించువారు పరుల నెటుల నిందింపగలరు? హిందువులు తమ ప్రవర్తనముమూలముననే యిట్టి చట్టములు తమ కనవసరమని, చూపవలయును. చట్టపు దుర్వినియోగమువలన ఎట్టి యిబ్బందులు గలిగినను, తాత్కాలిక పరిస్థితులను గమనించి, దేశశాంతికి చట్టము నామోదించుట

భావ్యము. నూతనచట్టముమూలమున, మతకర్తల దూషణ తగ్గి, పరస్పరనిందలును, కలహములును అంతరించుగాక యని కోరెదము. కాని హిందువులును, మహమ్మదీయులును ఇట్టి చట్టముతో, ప్రస్తుత కలహము అంతరించునని నమ్మి యూరకుండుట వలన లాభము లేదు. కేవల చట్టములవలననే శ్రవణమున నేరము లడుగంటుచో, భూలోక మిదివరకే స్వర్గతుల్యమై యుండవలసినది. మానవుల హృదయకారిత్యము తగ్గినగాని పరస్పరప్రేమ ప్రవర్ధిల్లనేరదు. అందుకై మతబోధకులేమి, నాయకులేమి దృఢప్రయత్నముల గావించవలయును. ద్వేషబీజములను ఎల్లరహృదయములనుండి తొలగింపవలయును. నాయకులు ముందుగ ఆదర్శప్రాయమగు జీవనము గడువవలయును. అప్పుడు వారు తమ అనుచరులలో విశ్వాసము బుట్టించగలరు. నాయకులే అసహనమును ద్వేషమును బెంచుచో ఎట్టి కఠినచట్టముల గావించినను ప్రయోజన ముండదు. అబ్దులుహై, జాల్ ఫిక్ర్ ఆలీఖానుగార్లు ఈ నేరమును జామీనులేని నేరముగ జేయగోరిరి. కాని ఇదివరకే శిక్షకఠినముగ గనుపించుచున్నది. జామీను సౌకర్యములను గూడ తొలగించుచో మరింత కఠినముగ పరిణమింపక మానదు. హిందూ నాయకులును మహమ్మదీయ నాయకులును స్వసంఘములందు ప్రబోధము గలిగించి యిట్టి చట్టములను ప్రయోగించుట కవసరము లేకుండ జూచుట వివేకము.

అతిబాల్యవివాహములు: భారతశాసనసభ

అతిబాల్యవివాహములు కూడ వని పూర్వచారపరాయణులును సంఘసంస్కర్తలును గూడ అంగీకరించుచున్నారు. ఈ విషయమై ఎంచడగిన భేద మేమియు లేదని చెప్పవచ్చును. అతిబాల్యవివాహములను తొలగించిన, బాల్య వితంతువుల సంఖ్యయు తగ్గును. రా. సా. శారదా గారు భారత శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టిన చట్టము, పండ్రెండు సంవత్సరములకు లోపుగ బాలికలకు పెండ్లిచేయగూడ దనియు, కడునయిదు సంవత్సరములలోపు బాలురకు పెండ్లిచేయ గూడదనియు, దెలుపుచున్నది. హిందూసంఘమున పెండ్లియాడు క్రమక్రమముగ బెరుగుచున్నది. బాలికలకును, బాలురకును వివాహంగము కలుగకుండుట కిట్టి మార్పును పలువు రంగీకరించుచున్నారు. గాంధీ మహాత్ముడుగూడ అతిబాల్యవివాహములను నిరసించుచున్నాడు. బాలవితంతువులను పథమునకు అర్థము లేదని చాటుచున్నారు. శారదాగారి చట్టమును సెలెక్టుకమిటీ కంపవలయునా, లేక దేశాభిప్రాయము నిమిత్తము పంపవలయునా అను విషయమై చర్చ జరిగెను. అధికసంఖ్యాకులు సెలెక్టుకమిటీకి బంపుటయే ఉత్తమమని తేలుపుటచే, ఆ ప్రకారము తీర్మానింపబడెను. హిందూసభ్యులలో పలువురు సెలెక్టుకమిటీనూచన నామోదించుటయు ప్రభుత్వసభ్యులును తదితరులును ఈసూచనకు ప్రతికూలముగ వోటుజేయుటయు, వింతగ దోషకమానవు. హిందూసంఘమునందు మార్పుల గావించవలయునను విషయమయి హిందూసభ్యుల కుండు చొరవ, ఇతరసంఘములవారియందు కనుపింపదను

ట నిశ్చయము. ఈ సంగతినే జయకరుగారు గంభీరముగ చాటిరి. బాల్యభ్రష్ట మేర్పడుచో, నిట్టి మార్పులను త్వరితముగ గావించుట చాటిరి. లజ్జపతిరాయగారును కాలయాచన పనికిరాదనిరి. మా శిష్యాగారు చట్టమును మనఃస్ఫూర్తిగ నామోదించినను, సెలెక్టుకమిటీకి వెంటనే బంపుట కిష్టము సూపలేదు. అయినను, చెన్నపురిలో పూర్వచారపరాయణులలో ముఖ్యులగు యం. కే. ఆచార్యగారు సెలెక్టుకమిటీ ఏర్పాటు నామోదించుటయగాక, హిందూసంఘ మిట్టిమార్పును ఆక్షేపింపదనియు, శాస్త్రములకుగాని పూర్వచారము యభిప్రాయమునకుగాని చట్టము విరుద్ధము గాదనియు, సెలెక్టుకమిటీవారి పనులు ముగియుటకు అయిదుమాసములయినను బట్టును గాన, యీలోపుగ ప్రభుత్వమువారు వివిధరాష్ట్రముల యభిప్రాయమును కనుగొనవచ్చుననియు, బలికిరి. ఇట్టి స్వల్పపు మార్పులను హిందూసంఘము తనంతట తానే గావించుకొనుట భావ్యముగనుండెడిది. సాంఘికస్థితిని ఎప్పటికప్పుడు పరిశీలించి, కాలానుగుణముగ మార్పులను వీలైనప్పుడు ఆమోదించుచున్నచో, వారి పలుకుబడి విస్తరించెడిది. అందుకు మారుగ, వారు హిందూసంఘమును కాల ప్రవాహమునకు వదిలిపెట్టిరి. కొన్నిచోటుల, కొనసాగని వెలులను ఆక్షేపితములను ప్రయోగించిరి. తమ భిక్షులకు మాత్రము లోపము గలుగకుండ జూచుకొనుచుండిరి. వీరు హిందూ సంఘభ్యుదయమునకు తాము బాధ్యులమను సంగతిని మరచి ప్రవర్తించుచుండిరి. అందుచే శాసనభివేషయమై జోక్యము దీసికొనక తప్పదయ్యెను. నూతనచట్టము సంఘ సంస్కర్తలు గోరునంత దూరము బోకున్నను, లజ్జపతిరాయ ప్రభృతుల కిది చాలకున్నను ఎల్లరకును అంగీకారయోగ్యమగు కనీసపునరుద్ధునిది దెలుపుచున్నది. ఇయ్యది సాంఘిక సంస్కరణాభివృద్ధికి ప్రోత్సాహ మొసగి హిందూ బాలురను బాలికలను దృఢకాయులుగను స్థిరచిత్తులుగను జేయుటకు తోడ్పడుగాక యని కోరెదము. స్వదేశసంస్థానము లిట్టిమార్పుల నిదివరకే కావించుచున్నవి. ఈవిషయమున బ్రిటీషు హిందూ దేశమే వెనుకబడి యున్నదని చెప్పవచ్చును.

ఎమిలీ ల్యూటిస్సుగారు: మిస్ మేయోగ్రంథము లిట్లు ప్రభువుగారి సోదరియగు ఎమిలీల్యూటిస్సుగారు మిస్ మేయోగారికి తగినజవాబు చెప్పిరి. ప్రాచ్యప్రపంచము ప్రకృతిని అంతరించియెట్టి తో జూచును. పాశ్చాత్య ప్రపంచము బాహ్యదృష్టితో జూచును. అందుచే రెంటికిని తరుచుగ సంఘర్షణ మేర్పడుచున్నది. భారతీయుల ఆచారములను, సాంప్రదాయములను విదేశీయులు సానుభూతితో గ్రహించుటకు చాలకాలమువట్టును. ఓరిమిలేనివారికి, సైతి ఆచారమును మూఢవిశ్వాసముక్రిందనే తోచును. శ్రీరామ, శ్రీకృష్ణాద్యవతారములకు పుట్టినిల్లై, ముద్దునిజన్మస్థానమై, శంకరరామానుజాది ఆచార్యపుంగవులకు వాసస్థానమై తార్కికశక్తియందును జీవేశ్వర సంబంధమును గ్రహించుటయందును అసమానప్రజ్ఞను కనుపఱచిన,

చిన, భారతభూమియందు, మంచి ఏమూలను కనుపించకబోవుట, మిస్ మేయోగారి దృష్టిలోపము గాని, తదితరము గాదు. ఈ సమయమున గూడ ప్రపంచగురువుగ నొకశాఖవారిచే భావింపబడుచున్న కృష్ణమూర్తిగారు హిందూదేశవాసులని, ఎమిలీల్యూటిస్సుగారు సూచించిరి. గంగాయమునానదులలో మిస్ మేయోగారికి బురదయు, మురికియు అనారోగ్యము దప్ప వేరేమియు గనుపింపలేదు. ఎమిలీ ల్యూటిస్సుగారికి యీనదుల మ్రోతలో శ్రీకృష్ణుని పిల్లనగ్రోవి వినిపించెను. బృందావనమందలి గోవికల నాట్యము పాడగట్టెను. కైలాసమునందు శివుని జటాజూటమునుండి ప్రవహించు పవిత్ర గంగానదీ తోయముల గాంచి నమస్కరింపనివారు భారతభూమియందు దురుదుగ నుండురు. బుద్ధుడు నడిచిన పవిత్రస్థలములందు ఆ మహామహుని రూపమును గాంచలేనివారికి దుమ్ము ధూళి తప్ప వేరేమియు గనుపింపవు. గంగానదిలో స్నానముజేసి జపము చేయువారుగాని కాశీ విశ్వనాథుని సందర్శించి మ్రొక్కులిడువారుగాని మిస్ మేయోగారికి ఆజ్ఞానులు అపవిత్రులవలె దోచుట నహంజమే. కాని వీనియందలి అంతరార్థము గ్రహించువారికే అందలి పవిత్రత యర్థమగును. అందుకనియే పాశ్చాత్యప్రపంచము వెలుపలినుండి చూచు ననియు ప్రాచ్యప్రపంచము లోపలినుండి జూచుననియు ఎమిలీ ల్యూటిస్సుగారు చెలిపిరి. ఈరెంటికిని సమన్వయము గుదురనంతవరకు, మిస్ మేయోగ్రంథముల బోలుగ్రంథములు వెలువడుచునే యుండును.

భారత సివిలు సర్వీసు ఉద్యోగి దురవస్థ కృపాలిణి అను భారత సివిలుసర్వీసు యుద్యోగి బెంగాలునందలి రాజపాయియందు అసిస్టెంటు జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగ నుండెను. వీరు గొప్పకుటుంబమునకు జెందినవారు. అందుచే వీరు యూరపియనులవలె దర్జాగ జీవించుచుండిరి. సివిలు సర్వీసు యుద్యోగి యగుటచే వీరికి యూరపియను క్లబ్బులో ప్రవేశము దొరకెను. వీరివైఖరి స్థానికపు యూరపియనులకు కుమ్రుచుట గగ్గనుండెను. భారతీయు లిట్టి ఉన్నతస్థానము నాక్రమించుట సరిపడకుండెను. ఒకనాడు క్లబ్బునుండి ఇంటికి బోవుచుండగ, వీరి పైకిలు ట్రైరు పాడయి యుండెనట. పిమ్మట వీరు నడిచి పోవుచుండగ, కొందరు యూరపియనులు మోహారుకాగితో వెకుకనుడి వచ్చి, వీరిని కొట్టసాగిరి. చేసినపున నున్న చెరువులోనికి ద్రోసిరట. నీళ్లు నిండుగనున్నచో, వీరు మునిగిపోయెడివారే. జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారికి, కృపాలిణిగారు యీసంగతినంతను జెప్పగ, ఇతడే తాగియున్నాడనియు, యూరపియనులక్షమాపణ నిరేడు గోరవలయుననియు, శాసించిరట. అందుమీద కృపాలిణి గారు గవర్నరుగారికి విన్నప ముపిరి. మానము దినములు గడచినను, ఇంకెవర కెట్టిదపాటులా లేదని అమృతబహు పత్రిక వ్రాయుచున్నది. ప్రభుత్వ కార్యదర్శిగారు గవర్నరుగారికి అర్జీని చూపించిరాయని, అమృతబహుపత్రిక యమగుచున్నది. బెంగాలు గవర్నరుగ కలనలో జాక్సనుగారు ఈదేశమునకు క్రొత్తవారు. పత్రికలలో వివరములు ప్రక

టిత మగుటచే, తగినవిచారణ సలిపి భారతీయులకు గలుగుచున్న యనమానకరంపరలను అరికట్టుట మేలు. వీ రెట్టిచర్య దీసికొందురో యని, భారతీయు లెదురుజూచుచుండురు.

దసరాపండుగ : కద్దరు ఆంధ్రదేశమునకు దసరాపండుగలు చాల ముఖ్యములు. ఆసమయమున క్రొత్తవస్తువులు లను ధరింపని వారు అరుడగ నుండురు. ఇట్టిపండుగదినములలో ఆంధ్రులెల్లరు ఆంధ్రదేశమున తమారగు కద్దరును కొని ధరింపవలయు నని, ఆంధ్రకద్దరు సంఘ కార్యదర్శి హెచ్చరించుచున్నారు. వీరి విన్నపము నాలించి, పండుగల యానందము ననుభవింపుటతో బాటు వీరల కుపశాంతి గలిగిండుటకునూ ఆంధ్రులు తోడ్పడుచో, పండుగ సార్థకమగును. ఆంధ్రదేశము చాలినంత ఖద్దరు నుత్పత్తి జేయుచునే యున్నది. కద్దరు అమ్ముడుపోవుకొలదియు, నుత్పత్తియు అధికమగుచుండును. కద్దరు విషయమున ఆంధ్రదేశ మిదివరకు గడిచినకీర్తిని ఆంధ్రు లికముందును కాపాడుకొందురు గాక!

మైసూరు గ్రామములలో ఖద్దరువ్యాపి

బాంకరుగారి విధానము ప్రభుత్వమువారింగీకరించుట

రూ 3500 గ్రాంటుజేయుట బెంగళూరు గ్రామములలో అత్యధికముగ నూజువడు కుట నభివృద్ధిజేయుటకు గొప్ప కేంద్రాలు బ్యాంకరుగారి విధానమును మైసూరు ప్రభుత్వమునా రాపెడించిరి. అమలు జరుపనున్నారు. రాబ్బుపు పరిశ్రమను రాష్ట్రమునందన్ని ప్రాంతములలోను గృహపరిశ్రమగా స్థిరముజేయు నుద్దేశముతో బ్యాంకరుగారు యామధ్య మైసూరు రాష్ట్రమునందు పంచారము జేసియుండిరి. సంజాగాదునందు బదనము అను స్థలము వారికనుకూలముగ ననుపడెను. దీని నంగీకరించిరి. ప్రభుత్వము వారు రూ 3500 డబ్బునిరి. 50 రాబములు, 40 పగ్గములు అచ్చట పరిశ్రమను. ప్రతిమాట సరఫరాజేయుట, నుత్పత్తుల విక్రయించుట ఆంధ్రమున బా తంతుకారక సంఘమువారు జేయుదును. నెలకొనుటపై నొక సంస్థాపనని మేనేజరును పంపవలసినదని బ్యాంకరుగారిని కోరిరి. (ప్రీ ప్రెస్)

ఐ. సి. ఎస్. పరీక్షకు వెళ్లుటకు, మోసము ఒక కళాశాల ప్రాధానరుపై కేసు లాహోరు 15 సెప్టెంబర్-కాల్యా కాలాశాలలో ప్రాధానరు ఎస్. చాన్ లింగుగారు పాస్టర్ శివ మొనర్చిరని పోలీసుజారాదినమున, లాహోరు ఆశిషులు జిలామేజిస్ట్రేటును లింకన్ గారియెదుట కేసుపెట్టిరి. ఇండియన్ సివిలుసర్వీసు పోటీ పరీక్షకు వెళ్లుట కవకాశమును గలిగిండుకొనుటకు గానీ తమ తన జన్మదినమును 1901 నుండి 1904 వరకు చూర్చుకొనిరిజన్మదిన దినైవని ముద్రాయపై ఆశోపింపబడెను. ఈకేసును విచారించిన సీ. ఐ. డి. ఇన్స్పెక్టరు జోగ్రా గారును, పంజాబు విశ్వవిద్యాలయ మార్గశాసనమునందలూ గార్లు ఈదినమున చూర్చుకొనిరి. ముద్రాయపై ఉన్న మెట్రిక్యులేషను పర్సన్ కెటును కేసుకొనిపెట్టి రెండవసారి కేసుని తనకు నమిదే నుచు చేయబలవినదని గోరెననియు ఆర్డర్ పేరునందు "1901" అనుసంఖ్య "1904" పనరింపబడెననియు నందలూలుగారు నడిపిరి. (ప్రీ ప్రెస్)

ఇర్విను ప్రభువుగారు సిల్క్ చిత్రకళా ప్రదర్శనమును 15 తేదీన తెనది వైస్రాయిగారి బహుమానము గు. 1500 రూపాయలతో గుర్రు వ్రాసిన గుర్తా దేవుని పంపెను.

విదేశవార్తలు

జపానులో ఉప్పెన

జపాన్, సెప్టెంబరు 14:—కామోటో, ఫుకొకా గ్రామముల విస్తారముగ పాడైంది. ఇంతవఱకు 780 యిండ్లు కొట్టుకుపోయినవి. తొలగిపోయినవి 2000 యిండ్లు మిగిలిపోయినవి. 270 మంది చనిపోయిరి. వేయిమందికి పైగా కన్యిండులు లేరు. మామోటో నగరములకు ప్రభంభించిపోయినది. కాని రాకపాకలకు పిలువలకుల మామోటో నల్లజే (పారంభించిరి).

కమోటో కమ్యూన్లో ఉప్పెన వచ్చి రావడముతోనే ఇండ్లు బ్రష్టమయి, కుటుంబములు మిగిలిపోయినవి. సముద్రము, అవును, అవునుగా మారినవఱకు ఒకప గ్రామములకు పొంగెను. భార్యతోను, కుటుంబముతోను ఆపాంతమందున్న గ్రామవాసి చెట్టెక్కినను. పాపము కొంతనేమైనదవాలి అలవిచ్చి భార్యను, పిల్లలను ఈడ్చుకొనిపోయెను. ఆ గ్రామములో ఇతరులనుగూడ అదే ప్రకారము పట్టుకు బెట్టుకొన్నది. ఉప్పెనకు తోడు, కింభీపాల్గున వర్షము, తుపాను సహాయమయ్యెను. 40 ఏండ్లలోపుగ ఇంతవఱకును ఉప్పెన జపానులో ఎన్నడును రాలేదట. కోడిమీసపట్టణము విస్తారముగ పాడైనది. సముద్రపు తీరంగములచే కొన్ని యిండ్లు చెడుమెట్లనరకు వెనుకకు అలలచే తరిమివేయబడినవి.

గూఢచారుల నురిదీనెదరు అపీలు లేదట

లొక గ్రామ, సెప్టెంబరు 14:—లొక గ్రామ గూఢచారులపై విధించిన యుద్ధకేసు భాయమనియు దానిపై అపీలు లేదనియు 15-వ తేదీన వారిని ఉరిదీయదురని సుప్రీముకోర్టు తీర్పు చెప్పెను.

వీ రెవాలివారో, వీరపై నేరమేదో పూర్తిగా తెలియలేదు. అధికారప్రకటనములలో గవర్నరు ఆను వ్యక్తి కష్టమని ప్రకటించబడెను. అంతయు దని యున్నది. అధికారప్రకటనములలో ఉచ్చివ్యక్తి యని యున్నది. ఫిర్యాదీతరపున వాదించిన ఉపన్యాసములకును, దాంబరేనగారు మాస్కోను ఇంగ్లండువరకున రేఖను ఖండించుటతోనే సరిపోయినది. 1918 నుండి జాగ్రత్త రషియాలో బ్రిటిషు అపరాధపరిశోధకసంఘమువారు క్రమగత పరిశోధనమును వ్వాగు. రషియా ప్రకటనను రాజ్యములందున్న పరిశోధకసంఘాధికారుల సహాయమును బడి యెటువ తరగతివస్తువులను వచ్చినవారి సహాయమును గోరుదున్నారు. వారిని ఉరిగగని కృషిపట్టుచున్నారని ముప్రీము కోర్టు తీర్పు చెప్పెను.

స్వేయిను పార్లమెంటు

మాస్కో, సెప్టెంబరు 18:—నేషనలు అసెంబ్లీలో (పార్లమెంటు) కనీసము 825, గరిష్ఠము 875 మంది సభ్యులు ఉండుననియు, కానసభగా నండజాలదనియు, రాజ్యపాలనములో అధికారముండననియు, దీనిసానే రాసున్న కానసభను లొకూరుతేములకు ప్రభుత్వమునకు తోడ్పడుననియు, ఇందులో మూడువర్గములకు గుండురు. స్టేలురాష్ట్రములు, మునిసిపాలిటీలు ప్రతినిధులు, వివిధజాతులసంఘ ప్రతినిధులు, అయోమయముగ నున్న ప్రభుత్వ రైతకీర్ణమునకు తోడ్పడిన దేశభక్తియుతముగ సంఘముల ప్రతినిధులు ఉండురు.

లుథేనియా కమ్యూనిస్టుల ఆల్లరులు

పార్లమెంటు వారిని కాల్చవలెను
రీకా, సెప్టెంబరు 14:—ఇస్టల లుథేనియాలో కష్టపడుచున్న కమ్యూనిస్టులను కాల్చి చంపుటకు నిశ్చయించిరి. వారి నాయకుడు మెయిబాన్ గారు ఇర్వీనికి పారిపోయినాడేమో యునుచున్నారు.

నల్ గ్రామస్ వివాదము బ్రిటిషు నాటకములో క్రొత్తగ సంగీతవిధానమున మార్పులను గావించి కాళ్వేతముగ నడిపేదరట. దీనిని 63000 పాఠకులు వచ్చునట.

బుగ్గాను బస్తాలకు వీక్షణ వైమానికుడు 16-వ తేదీని బయలుదేరును. పెట్రోలు మరీతర పరిస్థితులు సాగనిచ్చునంత ధక్తకు ఆవలనుండి దూరప్రాచ్యమునకు గూడ బోవునట.

ప్రకృతిశాస్త్రము కొలకు ప్రాణముల నర్పించుట

పంచాయితీ

రగ్గీ, సెప్టెంబరు 14:—డాక్టరు కెల్కెగారు చనిపోయియుండ భార్యజూచెను. నోటియట్లు గుడ్డకట్టబడియున్నది తెరవలె. మత్తుమందులతో వీరు పశోధనలుగావించుచున్నారని దీనివలన స్పష్టమగుచున్నది తాను చదువుచున్నపుడు తనకుతానే మత్తుమందు నుపయోగించెడివాడట. స్వహానితకరకుయందునదీ పుస్తకములో వ్రాసికొనెడివారు. దీనివలన ప్రాణాంతకమగు నుండునని ఆతనికి తెలియును. కాని తనకా విషయములో ప్రజ్ఞచే ప్రమాదమురాదనుకొనెను. ఒక్క బాధ తెలియకుండా ఉండేటట్లులను తక్కిన స్వహానితము నుండునట్లులను ఒక వండు కనుగొనటకు పరిశోధనలను జేయుచుండెను. ప్రమాదముచే చనిపోయిరిని పంచాయితీ జేసి.

ఇట్టి మత్తుమందు పరిశోధనలలో తనను అలవాటేయని యు భయము లేదనియు ఆతని బానవరిదితో జెప్పమండిరని బానవరిది సాక్ష్యమిచ్చెను. మత్తుమందు దీనికొని ఫలితములను వ్రాసిన వ్రాతనగూడ జూచెను.

ఫ్రాంచి యుద్ధము

రగ్గీ, సెప్టెంబరు 15:—నేడు ఫ్రాంసు 800,000 పానులను బ్రిటనుకు యుద్ధమునకింద తీర్చుచున్నది. క్రిందటి వాయిదామొత్తమును మార్చి 15-వ తేదీ నిచ్చిరి. దీనివలన బంగారు యింగ్లండుకు బోదు.

బర్మను పొగయొడ పవనవెల్పులో సరకు అంటుకొనెను ఏధనుగర్గర.

లండన్ అను క్రూయిజరును జలప్రవేశము గావించిరి నిన్నటిదినమున.

ప్యాసిస్టువర్గమును గాల్పుట

హంతకుడు మడ సెను

రేపన్నా, సెప్టెంబరు 14:—మిస్సిగోలీ అను కమ్యూనిస్టు వెక్కుసారుకు తుపాకితో ప్యాసిస్టువైన్యాధికార్లుపై గాల్చి 81 వ పటాలాధికారికి గొప్పగాయములను గలుగజేసెను. కార్యదర్శికి కొంచెముక తగిలెను. ఇతడు రెండుపర్యాయములు హంతకుని గరిచేసి గాల్చినపెను.

ఫ్రాంసులో రణనిహతులైన భారతవైనికులు

స్థావరచిహ్నము

బర్మెన్ హెడ్ ప్రభువు బహిర్గతముజేయుట
లండన్, సెప్టెంబరు 14:—న్యూచేమియోలో అక్టోబరు 7 తేదీని బర్మెన్ హెడ్ ప్రభువు ఫ్రాంసులో రణనిహతులైన భారతయోధుల స్థావరచిహ్నమును బహిర్గతము గావించెను. ఫ్రాంసులో 4447 భారతీయులు మరణిరట. వీరి సమాధులు కన్పించలేదట.

జోహన్నెస్బర్గ్ ఆర్థుకు బోర్షియరుగారు చనిపోయిరి.

ట్రాన్సు అట్లాంటికు పయనము

లండన్, సెప్టెంబరు 15:—ఒక మూల స్నేహితులు ఒక వంక కమ్మబిడ్డలు నలుదువలదు మీతురమ్మని గోలబెట్టుటచే ప్రయత్నం జేస్తోయిలు వైమానికులు ట్రాన్సు అట్లాంటికు పయనమును మానుకొనిరి.

జపాను ఉప్పెన

వివాద వివరములు

టోకియో, సెప్టెంబరు 15:—ఇంతవఱకు 400 శవములు దొరికినవి. కన్పించనివారి నిమిత్తము 2000 నైకులు తోడ్పడి వెదకుచున్నారు. నాగసాకికావల 500 పాపలపడవలు బ్రష్టమయినవి. 25 గురు బాలిబాండ్రు మిగిలిపోయిరి. ఆవాళిదగ్గర యున్న 18 హాకేళ్లలను 12 కొట్టుకొనిపోయినవి.

సర్వీయా ఎన్నికలు

ప్రభుత్వపక్షమువారే ఎక్కువమూని గెలుచుట
లెట్జేకు, సెప్టెంబరు 15:—సర్వీయా ఎన్నికలో ప్రభుత్వపక్షమువారు 110 మంది, ప్రతిపక్షము 112 ఎన్నుకొనబడిరి.

రమియా భూకంపము

మాస్కో, సెప్టెంబరు 15:—మాట్లా జిల్లాలో గ్రామములను కోరిన ప్రదేశము విస్తారము పాడైనవి. విశ్రాంతి భవనము ఆగోగ్యభవనములు పాడైనవి. ఒక మూడవలూక మును బ్రష్టమయినది. రోజు 1 కి 3,00,000 వైట్ల వ్యాపార నీరు కారి పోవుచున్నది.

వివిధ ప్రీక్షణు ఎన్నికలు

260 అభ్యర్థులు పాటీచేయుట

రగ్గీ, సెప్టెంబరు 14:—రేపు వివిధ ప్రీక్షణు ఎన్నికలు జరుగును. 260 మంది యభ్యర్థులు వ్వారు.

ప్రభుత్వపక్షమువారు	87
డిమెలరాపక్షమువారు	88
రైతులపక్షమువారు	20
కార్మికపక్షమువారు	28
జాతీయసంఘమువారు	6
స్వతంత్రపక్షమువారు	81

అన్ని పక్షములవారికి గెలిచెదమనే నమ్మకముగా నున్నది. ప్రభుత్వపక్షమువారిలో 15 గరికి 14 గురు విజయము గాంచెద రనుకొనుచున్నారు. తమ యభ్యర్థుల కఖండవిజయము చేయరునని అంచనా వేయుచున్నారు.

కాన్స్టేబుల సందేశము

కాన్స్టేబుల గారికి ప్రచారమును సల్పుచున్నార ఆర్థి రాక్షులందు. ఈఎన్నికల ఫలితములపొడ దేశముయొక్క ప్రాణము, గౌరవము, విశ్వవ్యయముత్రమేగాక పారిశ్రామిక యభివృద్ధి యితరసాఖ్యములు ఆధారపడి యున్నవనిరి.

దురలవాటు - మరణప్రాప్తి

లండన్, సెప్టెంబరు 15:—నటియొక్క రైమెను ఎగర వేసికొనుచు మోటారులో బోవునపుడు అది చక్రములో చుట్టుకొని మెదలిరిగి తక్షణము ఇనదురదృష్టకా అను నామె చనిపోయెను.

బ్రిటనులో పనిలేనివారి సంఖ్య

క్రిందటివారముకంటె ఎక్కువ

రగ్గీ, సెప్టెంబరు 14:—క్రిందటివారముకంటె 2,000 మంది పనిలేనివారు బ్రిటనులో ఎక్కువగ నున్నారు.

బ్రిటిషు రైల్వే ప్రమాదములు

వార్షిక నివేదికము

రగ్గీ, సెప్టెంబరు 14:—నిరుడు 18 గురు చనిపోయిరి. ఆ క్రిందటిసంవత్సరము ఒకడే చనిపోయెను. ఇందులో నలుగురు సమ్మె సమయమున అసాధారణ పరిస్థితులందు చనిపోయిరి. ఈసంవత్సరము 22 రైలుప్రమాదములనుగూర్చి విచారింపిరి 118.6 మందిలో ఒకడు చనిపోయెను. 2000000 మందికి ఒక నికి గాయములు తగిలెను.

జాతీయమితినభనభ్యులు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, సెప్టెంబరు 16:—కనడా, మ్యానూ, ఫిన్లండుదేశములు జాతీయమితినభలో కాళ్వేతలసావములకు ఎన్నుకొనబడెను. కనడాకు 26, ఫిన్లండుకు 38 మ్యానూకు 43 ఓట్లువచ్చెను. మూడుసంవత్సరములీసదవి పీరియండును.

సర్ సి. పి. రామస్వామయ్యగారు ఆగోగ్యసంఘముతరపున రెండవకమిటీ నివేదికను ప్రవేశపెట్టుచు సింగపూరు సంఘము చాల ముఖ్యమైనదనిరి. దానిని కాళ్వేతముగ నుండుటకు అభయమియవలెననిరి. వచ్చేకాలములో ఆగోగ్యాధికారులను ఇండియాకును ఇండియానుండి యూరపునకు బంపుటకును ఏర్పాటుచేయుచున్నారు. ఇదియే అంతర్జాతీయ సహకారమునకు దృష్టాంతమనిరి.

భారతదేశ సంస్కరణములు

నవంబర్ 14, 1927

లండన్, నవంబరు 14:—“సెమిస్ట్రావ్రికా ఇండో బ్రిటిష్ డొమినియన్స్” అను భారతరాజ్యాంగవిధానమును క్రోడకుగారు తయారుచేసిగల దానిని లండన్లో ఈజిప్టు న్యాయపరిశ్రమ ప్రకటించును. భారతనాయకులు అవిషయమై తమ యభిప్రాయమును వెల్లడించినట్లు.

స్పెయిన్ దేశపు సంస్కరణము

మ్యాడ్రిడ్, నవంబరు 14:—డిశివరాగారు యిట్లు తెలిపిరి:—డిశివర వ్యక్తి యధికారము సదా అందరికి అసహ్యము. అందుచే మంచివాడైన నే దానిని సహించెదరు. డిశివర పట్ల అనునది అతిశయోక్తిగ వాడబడుచున్నది.

దేశము ఆపాదమును బడయుటకు 18 వేల సంవత్సరములు విధానమును తయారుచేసెదరు. ఆ శాసనములచే ప్రజలు తమంతటా మే పాలింపకొనగలరనిరి.

పాతావరణస్థితి

1927 నవంబరు 16 వ తేదీ శుక్రవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	గత 24 గంటలలో అమ్మకము	గత 24 గంటలలో అమ్మకము	గత 24 గంటలలో అమ్మకము	గత 24 గంటలలో అమ్మకము	గత 24 గంటలలో అమ్మకము
గోల్కొండ	83.4	76.0	...	89.92	+ 15.20
కర్నూలు	88.8	77.1	0.20	21.24	+ 2.61
కాకినాడ	83.0	75.7	0.04	21.04	+ 1.63
మచిలీపట్నం	85.6	76.5	0.20	21.76	+ 0.86
కర్నూలు	95.2	71.6	0.87	15.00	+ 1.82
బళ్లారి	89.6	69.6	0.88	7.02	+ 1.59
అనంతపురం	1.98	18.06	+ 2.19
కడప	96.6	70.4	1.19	12.91	+ 8.04
నల్గొండ	100.0	74.7	1.50	8.98	+ 0.87
మద్రాసు	98.6	72.2	0.55	9.34	+ 8.65
కడప	96.2	72.2	0.03	7.02	+ 5.43
నీలగిరి	94.7	72.8	0.17	24.16	+ 7.07
కోయంబూరు	91.4	72.8	0.04	8.62	+ 1.80
తిరువనంతపురం	97.3	78.5	...	10.32	+ 1.18
నాగపట్నం	94.9	79.0	...	4.41	+ 4.62
మధుర	95.5	77.8	...	10.80	+ 0.56
హైదరాబాద్	89.5	80.0	...	0.22	+ 1.50
తిరునల్వేలి	1.11	+ 0.98
తిరువేంగుడు	85.9	75.2	0.28	24.66	+ 2.22
కొచ్చిగ	86.7	72.0	0.84	63.78	+ 5.47
కాకినాడ	99.2	76.1	0.03	81.99	+ 2.31
మంగళూరు	86.7	76.2	...	108.92	+ 1.04
తెలంగాణ	87.0	64.9	1.12	11.05	+ 5.11
మిరకా	71.1	62.6	...	111.57	+ 11.57
కర్నూలు	68.8	58.7	1.87	21.26	+ 1.85

సర్కారులు:—విశాఖపట్నము, మచిలీపట్నములో 0:20" వర్షం పడినది. కాకినాడలో చినుకులుపడినవి. మచిలీపట్నములో ముప్పుపట్టుచున్నది. మచిలీపట్నములో పగటివేడి 51 డిగ్రీలు తక్కువ. కాకినాడ గోపాలపురంలో రాత్రివేడి 52 డిగ్రీలు తక్కువ.

దేశము:—అనంతపురంలో 1.98" కడపలో 1.19" కర్నూలులో 0.87" బళ్లారిలో 0.88" వర్షం పడినది. ముప్పుపట్టుచున్నది. అద్వైత ఎక్కువ. కడపలో 5.5 కర్నూలులో 6 డిగ్రీలు పగటివేడి 51 ఎక్కువ. బళ్లారిలో 8 కడపలో 5.5 డిగ్రీలు రాత్రివేడి తక్కువ.

కర్నూలు:—నల్గొండలో 1.50" మద్రాసులో 0.15" వర్షం పడినది. కడపలో చినుకులుపడినవి. పగటివేడి 4 నుండి 5.5 డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేడి 8 నుండి 5 డిగ్రీలు తక్కువ.

రాజధానియంతటను వాతావరణము అస్థిరముగా నున్నది.

వ. వ. నారాయణ అయ్యర్,
ప్రధాన వాతావరణాంశజ్ఞుడు.

వీర శైవమతము

శ్లో. పంచానన తన్మూలాత్,
పంచాక్షర మనూపమాత్,
పంచమత కృతీవందే
పంచాచార్యాన్ జగద్గురున్.

వీరశైవులసిద్ధి:—వీరశైవు లాంగకర్ణాటక తమిళవహా రాష్ట్రదేశములయందేగలరు. అన్యప్రాంతములందును ఒకరిద్దరే కాని వందల లభించరు. భరతఖండమున వీరశైవుల సంఖ్య (200000) ముప్పదిరెండులక్షలు (ఇందు నామమాత్రమున లింగధారులగు దేవాంగలయొక్కయు సభ్యుల జంగములు మొదలగు వారియొక్కయు సంఖ్య చేరియుండలేదు.) కాశీ వీరశైవ శ్రీ జగద్గురుపీఠసంబంధ మగు శాఖామత మొకటిమాత్రము నేపాళ రాజధాని ముఖ్యపట్టణమునందుగలదు అమరమునకు సంబంధించిన సంతతివారలు 10-12 గురుకలరు. చాలకాలము నుండి మన దేశసంబంధము లేనివారగుటచేసి వారి యాచార విచారములు మారిపోయినవి. కాశీపీఠ మహాస్వామిలవారు (1800) పదమూడువందల సంవత్సరములక్రింద దేశసంచార మొనర్చుచు నేపాళదేశమునకు వెళ్ళిరి. అట్టితరీ శ్రీస్వామిలవారి పాండిత్యతపః ప్రభావములకెక్కువ వండి నేపాళమహారాజుగారు శిష్యుడై కొంతభూమిని యొకమతమును దానముగ నొసంగి యవి శాశ్వతకాల ముండునట్లు శిలాశాసనమున వ్రాయించియిచ్చెను ఆశాసన మిప్పటికి నామరమునగలదు. అసమయముననే శ్రీస్వామిలవారు మతక్షణాత్మకములను నచట విడిచివచ్చిరి. వారిసంతతియే ప్రస్తుతము నేపాళమున 10-12 జనులుగా పెంపొందినది. వీరశైవులు బసవసంకల్ప బూర్గులనుట కిదియొక బలవత్తరమైన ప్రమాణము. మఱియు గాశీపీఠదేశమునందును కొలదిమంది వీరశైవులున్నారు. వీరిమతక్షణ చాల బలవత్తరమైనది. విష్ణువునిదలచు టాకవై పుండ్రునిదను విష్ణువిగ్రహమునకును లతోనైనను గాంచరు. కాని వీరు చాలవల కశక్తులగుటచే జేసి యాచారవిచారములు కడు పీనముగనున్నవి. ఇట్లులే యజ్ఞతులగు వీరశైవు లేయే ప్రదేశములందునాసిండుచున్నారో పరిశోధనవలసినదిగాను బహుల్యుడరు.

వీరశైవ మతస్వరూపము:—భరతఖండమున ననేకమంది యాచార్యులుండయించి, తమమతాచారమును సిద్ధాంతపరిచి పరమతములను సర్వతోముఖమున బంధించి బ్రహ్మము, తమ లకును, గీతకును, ఉపనిషత్తులకును, భావ్యమును తమ మతపరముగ వ్రాసిరి. (దీనినే ప్రస్తావనప్రయోగము) అట్టిమతములు, ద్వైత, అద్వైత, విష్ణుదైవ్యత క్రిందివిష్ణుదైవ్యత లని వేరు వేరు సంజ్ఞలుగలవు. ఇందు క్రిందివిష్ణుదైవ్యత మే వీరశైవమతము. ఈ మతస్థాపకులగు శ్రీజగద్గురు పంచాచార్యులు ప్రస్తావనప్రయోగమే భావ్యములను వ్రాసిరి. (శ్రీరేణుకారేణుకారాధ్య దారుకారాధ్య, పండితారాధ్య, ఏకోరామారాధ్య, విశ్వారాధ్య యనునవే పంచాచార్యుల పవిత్రనామములు) వీరశైవుల ప్రస్తావనప్రయోగము బహుభావ్యములు దురదృష్టవశాత్తమున వీరియ జాగ్రతలననుకూలగర్భమున గలవిపోయినవి. ఒకరేణుకారాచార్యుల బ్రహ్మసూత్ర భావ్యముమాత్రము జర్మనీరాజధాని ముఖ్య గ్రంథాలయమున క్రమణికలోగలదు ఇక తర్వాతి యాచార్యులచే వ్రాయబడినవి నీలకంఠభావ్యము. (ఇందు కొంతభాగము లభించినట్లు నామమాత్ర మొకడు వ్రాయుచున్నాడు) శ్రీకరభావ్యము (యెంగళూరులో ముద్రించబడుచున్నది.) శివాద్వైతమంజరి, సిద్ధాంతశేఖరము, సిద్ధాంతశిఖామణి (శ్రీరేణుక శివాచార్యులు ఆగస్త్యునకు బోధించినది), లింగధారణ చంద్రిక, క్రియాసారము, వీరశైవచారకాస్తోత్రము మొదలగు గ్రంథములు చాల గలవు. ప్రాచీనకాలమున (1000 నవ్వరము లకు బూర్వము) వీరశైవమతము చాతుర్వర్ణము లుండెను. సోలోహిత్యాదిక్రియలను నెరవేర్చు మహేశ్వరులు (బ్రాహ్మణులు, క్షత్రియులు నుండిరి గాని ప్రస్తుతము కొడగురాజులు, కళింగరాజులు, సత్యేంద్రచోళరాజులు, పుంగనూరురాజు లను కొలదిమంది క్షత్రియులుమాత్రము క్రమక్రమముగ వచ్చియున్నారు. ఇక బలిజలు (వణిజులు) వైశ్యులనుబడుదురు. బలిజలను కన్నడదేశమున “బడికిగర”నియును, మహారాష్ట్రదేశమున “వాణి” యనియును పిలుచుచున్నారగునక బలిజశబ్దము వణికో శబ్దమునుండియే పుట్టినదనుట కనేకప్రమాణములను జూపించవచ్చును. వీరశైవులను-లింగాయత్ (ఉర్లు) జంగములు, జంగ మదేవర లని ప్రతియొకదేశమున నొక్కొక్కరిని పిలుచుచున్నారు. వీరశైవులు తమ గ్రంథములందుగాని చెప్పునప్పుడుగాని తమజాతిని మహేశ్వరుల మనియును, లింగబ్రాహ్మణులమని

యును, అయ్యగార్లమనియును, లింగధారులమనియును కడకు జంగమయ్యలమనియును అనుచుందురు. లింగ బ్రాహ్మణులనుటకు వీరశైవేతరగ్రంథములందును ప్రమాణము జూపించవచ్చును. భారతానుశాసనపద్యముందు ధర్మరాజు భీష్మునితో “ఆర్యా! దానమునకు బ్రాహ్మణులు లింగ బ్రాహ్మణుల! అలింగ బ్రాహ్మణుల! యని శ్లో|| కిమామర్శ్యరత్రక్తేన పాత్రం విప్రాద్వనాతనా|| (బ్రాహ్మణం లింగినంచైవ బ్రాహ్మణంవాప్యలింగినోన్మున వచనమున నడగుటయు భీష్ముడు “స్వస్థుత్తినుభవన్నాయ లింగినే చేతరాయ|| దేయమాచార్యుర్యోజ ముఖ్యాశ్చతే తపస్వి నా” యనశ్లోకములమున స్వస్థుడును బాటించుచున్న లింగ బ్రాహ్మణునకు నను అలింగ బ్రాహ్మణులైనను దానమివచ్చును. ఇద్దరును యోగ్యులేయని బోధించెను. మఱియును గౌతము స్మృతియందును “ముఖేమంత్రం హృదిధ్యాసం మస్తకేలింగధారణం శిఖారుద్రాక్షభస్మాని చేదైబ్రాహ్మణత్వం” మ్మని వచించి యుండుటచే వీరశైవుల చిహ్నములన్నియు బ్రాహ్మణులక్షణము లని యొప్పికొనవలసియున్నది. తెనాలి మునిగొండ శ్రీ నాగ లింగశాస్త్రులవారు వ్రాసిన “కౌతాన్తేవైవచిహ్నం” యను గ్రంథవివిధమున వీరశైవులకు గొంత సహాయముగాగలదు. “శ్లో|| విశేషేనోద్యతే విద్యా శివజీవైక్యబోధిని తస్మాద్రయం తే యేతేవా|| వీరశైవాస్తుతే స్మృతా||” యను శంకర సహితానుసారము శివజీవైక్యబోధకముగు విద్య నార్జించువారే వీరశైవులు. వీరశైవమతము శైవమతములోని యొక శాఖగాని నేలుగాదు. “ఆచార్యేనాచార్యస్య దేవస్యంధ్యతేననా సామాన్యతేవం ప్రథమం మిశ్రతేవం తతఃపరం మిశ్రతేవం తథా జ్ఞేయం వీరశైవం తతఃపరం” మ్మను పారమేశ్వరగమమునందలి ప్రమాణములను గ్రంథములనుండి వేనవేల జూపించవచ్చును. కొందఱజ్ఞానమునకు కొందఱు వైషమ్యముచేతను వీరశైవమతమును శ్రీబసవేశ్వరుండు స్థాపించెనని కళింగముగ బలురుచున్నారు. ఇదిచాల ప్రమాదమైనవిషయము. వైషమ్యభాషయగు వీరశైవమతమునకు స్థాపకుడు బసవడైనచో శైవమతమునకును యతఃపర యాచార్యుడు గావలెనుగాదా! వీరశైవమతస్థాపకులు పంచాచార్యులు. అందురేణుకారాచార్యుండు కొలనురాక సోమనాథలింగోద్భవుడై యగస్త్యప్రార్థనవలన మలయాచలమున జేరి, వీరశైవసిద్ధాంతమునెల్లబోధించి యచ్చటనే తమసింహాసనాసనము మొనరించెను దాని నిప్పటికిని వీరశైవచార్యుల లభిస్తుండుచున్నారు. దీనికి వీరసింహాసనమనిచేసెను. మైసూరుప్రాంతమున రంభాపురి (బాళహస్తూరు) యనునామముతో ప్రసిద్ధిగాంచినది. రెండవ శ్రీవారుక శివాచార్యుండు పటశ్రీత్రి సిద్ధేశ్వరలింగమునం దావిర్భవించి యుజ్జయి నీ సింహాసన మధిష్ఠించిరి. (Oogin Bellary Dt) మాడవ శ్రీమతిరాధ్యశివాచార్యుండు, సుధామండ మర్రి గార్జునలింగమునండి విరాజిల్లి శ్రీశైవులు నధిష్ఠాసనమొనర్చిన దాండవీరశైవులకు జాలపరమము. నాలవ ఏకోరామారాధ్య శివాచార్యుండు ద్రాక్షారామ రామనాథ లింగోన్ముఖుడై హిమవత్పీఠారమున సింహాసనమును స్థాపించెను. భారతదేశోత్తరభాగమున నిడియేచిరి. ఇట్లు శ్రీఏకోరామారాధ్య శివ్యపరంపరలోని వారగు శ్రీజగద్గురు నీలకంఠ లింగ శివాచార్యులు వసిండుచున్నారు. మహావిద్యాలయముగలదు. ఈదేశజను లీస్వామిలవారి రావత్ సాహసమును. (the Raval sahebbe Po. okhimath. Garhawal (Dt) ఇక నైదవ శ్రీవిశ్వారాధ్యశివాచార్యుండు శ్రీ కాశీవిశ్వనాథ లింగమున నావిర్భవించి యచ్చటనే సింహాసన మేర్పరిచిరి. వారి శివ్యపరంపర యిప్పటికినిగలదు. వీరశైవమత పంచపీఠములలో గాశీపీఠమునకగల యాదాయము భూప్రభుత్వము మహావీరశైవపీఠమునకనులేవు. వీరశైవమతము 1000 వత్సరములక్రింద సంఖ్య చాలకొలదిగలదైనను “ఆష్టాంగసంపన్నపంచాచారపరాయణ! వైదికంకర్మకర్తృత జ్ఞానకఫలసాధన” మ్మను శివాగమప్రమాణప్రకారముజ్ఞానకఫలసాధనమున వైదికకర్మనాచరిండుచు కట్టునిట్లులగు వర్ణాశ్రమాచార్యములతో విరాజిల్లుచుండెను. కాని యిటీవల వేములకర్మములనుండి వీరశైవమతమున దిగ్విజయంపొందుచుగాని జగన్య్యామహాపురుషుడుగాని పుట్టలేదు. ఎనిమిదవందలవత్సరములక్రింద నవతరించిన శ్రీబసవేశ్వరుండు వీరశైవుల యల్ప సంఖ్యను జూచి చింతిల్లి మతాభివృద్ధి కరమగు నొకసంఘమునునిర్మించి దానియందు శ్రేష్ఠో నెమరిండుచు వేరెవని యాచించి ప్రతివానిని జేర్చుచున్నాడు. అసంఖ్యమున భిక్షి ప్రాధాన్యము గలక నవిద్యావంతులందఱును జేరిరి. బసవడన్న దాతయగుటచేసి యాయన దాసానా (సత్రి)మున గైతరవంగము వేషధారులగు వేనవేలయన్ములు గలసిరి. మహానుభావుడగు బసవే

(四、四卷)

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1927-వ నది సెప్టెంబరు నెల 16 తేది శుక్రవారము

1. ధాన్యములు.

దనిములు బా 1-కి	ర 125	మెండులు	140
కొయ్యము బస్తాలు			
కనుమ తొనలిది ,, వ 42 కలవి ర	14 00	15 00	
బిల్వారిది ,, డిటో	15 80	16 00	
బిల్లి ,, డిటో	16 40	17 00	
రాగులు ర. 16కి బస్తా 1-కి	10 80	11 00	
నవ్వులు ,,	22 00	25 00	

2. ధాన్యముపన్నులు.

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	16 00	17 00	
సెనగలు ,, డిటో	18 40	14 80	
కొనలు ,, డిటో	14 80	17 00	
మినుములు ,, డిటో	17 00	19 00	
తొలవలు ,, ర 195	14 80	14 12 0	

3. నూనెపన్నులు.

సువ్వులనూనె బా 1-కి	150 00	152 00	
నెయ్యము 1-కి	14 00	24 00	
కొండాపురంజేరు సెనగపప్పు బా 1-కి	52 00	54 00	
ఇతర ప్రదేశము ,,	48 00	50 00	
జేరు సెనగనూనెగానగ బా 1-కి ర 120	114 00	114 00	
అముదము బా 1-కి	115 00	116 00	

4. గిల్లరపన్నులు.

చాయపసుపు బా 1-కి	78 00	74 00	
కూరపసుపు ,,	44 00	48 00	
మిరపకాయలు(గుంటూరుది) బా 1-కి	105 00	138 00	
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మునుగు 1-కి	ర 40,4		
కాశవాస్త్రీపాయకట్టు ,,	50,5		
తెల్లము బా 1-కి	ర 40 00	60 00	
అస్కాచక్కెర బస్తా 1-కి	29 12 0	29 14 0	
చింతపండు బా 1-కి	21 00	49 00	

5. ఇనుము.

పట్టారకం బా 1-కి	28 00	80 00	
చదరం ,,	24 00	29 00	
రత్నండు ,,	28 00	29 00	

6. నూలు.

నెం 20 బెన్ని సింహం	యాటి	8 40	
నెం 6 బెన్ని కట్టారి		5 20	
నెం 24 ,, లాకి		6 20	
నెం 60 ,, కారం బెన్ని		10 80	
నెం 12కి బకోడా		6 80	
నెం 20కి కాపురకి		8 40	
నెం 40 బామ్మరు 10 పా		11 10 0	
నెం 44 సాందో		5 12 0	
నెం 4 బెన్ని మసీదు		4 00	

7. దూది.

జోండాపెట్టు బాదవ 1-కి	ర 400 00		
నల్లబూడి ,,	145 00		

8. లోహములు.

బెండి 100 కులంకిత	58 12 0	58 14 0	
జంగారు, కులము 1-కి	21 00	21 20	
చవరము 1-కి	18 7 5		
ఇత్తడి బా 1-కి	237 00	242 00	
రాకి బా 1-కి	247 00	250 00	

దంతచూర్ణము

డబ్బీ 1-కి ర 0-2-0; 12-కి 1-4-0

ఈ దంతచూర్ణము ఫండుమోములన చిగుళ్లు గట్టి కడుగు. చిగుళ్లనుండి రక్తము కలుగును. నోటదుర్గంధము లేకయుండును. పండ్లు ముక్కుములలతో తెల్లగా నుండును. అమృతాంజనం సిహో, బొంబాయి - మదరాసు.

ఇది స్వప్నముగా తెలియుట లేదా?

ప్రపంచమునందున్న వాటిలో మిక్కిలి నాణ్యమైన వజ్రము దానిని నరుకునట్టి ఆయుధము సరిగాలేకున్న చెడిపోవుచున్నది. అప్రకారమే ప్రపంచమునందున్న వాటిలో శ్రేష్ఠమైన ఆహారముకూడ వంటవాడు తక్కువరకము చమురును వాడుటచే చెడిపోవుచున్నది. మీవంట యింటియందు కోకొండలను వాడును. వాడు ఎంత బాగుగా వంటచేయ గలగునది గ్రహించినట్లు చేయును. కోకొండల చెడిపోవుట లేదు లేక ఇండులో యేలాటి కలవలులేదు. హిందూదేశము నందు దొరకునట్టి వాటియన్నిటియందును ఇది మిక్కిలి ఆమోఘమైన, పరిశుద్ధమైన కూరగాయలనుండి తయారు చేయబడిన వంట చమురు. ఇది చక్కగా మెలివేసి, బాగుగానీలు చేయబడిన డబ్బాలు యందుండుటచేతను, దీనిని తయారుచేయునట్టి వారు పూచీనిచ్చుట చేతను మీఆహారము ఈచమురుచే వండబడుటచే అది చెడిపోకుండుట లేక పాశిపోకుండుటకు రక్షణము గలదు.

Cocogem

అన్ని వంటపనులకు కోకొండలనే ఉపయోగింపుడు.

ALFRED YOUNG & Co Ltd,
Post Box No. 40, MADRAS.

ఆలమూరు

డాక్టరు బ్రహ్మజ్యోస్యుల సుబ్రహ్మణ్యంగారి
యువన్యాసము

18-9-27 తేది మధ్యాహ్నము డాక్టరు బ్రహ్మజ్యోస్యుల సుబ్రహ్మణ్యంగారు ఆలమూరు గ్రామము విచ్చేసి రామకోవెలలో గ్రామస్థులకు ఖద్దరు వ్యాప్తినివ్వమై పల్లెటూరు జనము కావించవలసిన కృషినివ్వమై రెండుగంటలసేపు మహోపవ్యాస మిచ్చిరి. నుమారు 400 మంది రైతాంగము సభకు హాజరైరి. శ్రీమత సరసింహదేవర సత్యనారాయణగారు సీతానగరము ఆశ్రమములో గత నాలుగు సంవత్సరములనుంచి కావించుచున్న పరిశ్రమనుగూర్చి తెల్పి సీతానగరము ఫిర్యాలో వారి యుద్ధోపనమాలమున గ్రామస్థులలో ఖద్దరు వ్యాప్తి యెట్లు జరుగుచున్నది తెలిపి రోజునకు నూరు రూపాయలు ఖద్దరు పరిశ్రమలో పనిచేయుచున్న పనిసాండ్లకు బలువాదాచేసి ఆశ్రమము దీనజనపోషణకు ఆస్కారముగజేసి తమదీనితము ప్రజాసేవకు యెట్లు ధారపోయుచున్నదియు సభ్యులకరించిరి. సుబ్రహ్మణ్యముగారు దేశము నానాటికి దుర్భరదారిద్ర్యమునకు బలియగుటకు కారణభూతము ప్రజలు స్వదేశవస్తువులపై అభిమానము వీడి, పరదేశవస్తువులనువలసిన కలుగుచున్నదనియు, అన్నిటికంటెయెక్కువ ధనప్రవాహము గుడ్డమాలకముగ దేశమునుంచి తరలిపోవుచున్నదనియు యీప్రవాహము అడ్డుకట్టుటకు ఖద్దరు ఉత్పత్తి దేశములలో విరివిగ జరిగినగాని యింతకంటెను నీచస్థితికి దేశము రాగలదనియు, మాకు, గుడ్డ సర్వజనునకు పుష్కలముగ కలిగినప్పుడే రాజకీయ ఆందోళనము సరిగ జరుగగలదనియు, తెల్ల వారలు రాజకీయపాక్షాలు మనకు యిచ్చివేయుటకు ఎంతమాత్రము సంబంధంపరనియు, వారిచేతులలో రాజకీయయంత్రమును పెట్టుకొనుటకు మూలకారణము వర్తకముగాని, దేశపరిపాలన కాదనియు, వారి వర్తకమునకు పోటీలేకుండాగ దేశవాసులెల్లరు ఇంగ్లాండుదేశవస్తువులను

కొనుటకు పూచీకత్తు గ్రాసియిచ్చిన మరువాడు వారు దేశపరిపాలన దేశీయులచేత పెట్టుట కభ్యంతరములేదనియు, అట్టి ఆర్థికముతోగూడిన స్వరాజ్యము మనకక్కరలేదనియు, అర్థికముగ దేశము తనకు కావలసిన వస్తుపరికరములను సంపాదించుకొనినప్పుడే దేశము భాగ్యభోగ్యముల అనుభవించగలదనియు, గాంధీ మహాత్ముడు అన్ని సమస్యలనువలె ఖద్దరు సంరక్షణము వెలిపుచ్చుటచే రహస్యము యిచ్చెననియు, ఖద్దరు మోటుగానున్నను, హెచ్చువెలయైనను, సరకుచేయక గ్రామాదులలోనివారు తెల్లగు ఖద్దరు దీక్షావ్రతమునుపూనిన స్వరాజ్యము అనిరకాలములో రాగలదనియు, బ్రిటిషువారివర్తకమునకు చెల్లినగిరికప్పుడే వారికి నచ్చునుగాని, కాన్పిలులో ఎన్ని వాదోపవాదములు ప్రతిష్ఠంభములుచేసిన కార్యములేదనియు ఎల్లరు ఖద్దరుఉత్పత్తికి, వ్యాప్తికి తోడ్పడవలసినదని హెచ్చరించిరి.

రాత్రి కార్మికులకు మరయొకయుపన్యాసము నిచ్చిరి. నుమారు 800 మంది కార్మికులువచ్చిరి. త్రాగుడు నూనెలనివదని హెచ్చరించిరి. రైతులకు కార్మికులనువచ్చిన తగాదా స్వల్పవిషయమైనదనియు, వెంటనే తగవు పరిష్కారముచేసుకొనవలసినదనియు హెచ్చరించిరి.

(స్వకీయవిలేజింగు)

దక్షిణ అమెరికానుండి తిరిగివచ్చిన భారతీయులు
ది|| బి|| టి. రంగాచారిగారు వీరిని కలిసికొనిరి. ఇట్లు తిరిగివచ్చిన జనమునకు నునిసి 1 కి రు 20 లు చొప్పున మూడుసంవత్సరములకుండి గవర్న మెంటువారు యిచ్చుదుండినారని తెలియగా రంగాచారిగారు కలెక్టరుగారిని ఆడిరి. కాని లాభములేకపోయెను. సామివెంకటాచలం చెట్టిగారు కూడా వీరినినయమై శ్రద్ధపూని తగుసహాయముచేయ ప్రయత్నించుచున్నాడు.

గాంధీమహాత్ముని వర్ధంత్యుత్సవము

గాంధీమహాత్ముని వర్ధంత్యుత్సవము పల్లిపాడు పి.వాకిని సత్యాగ్రహ ఆశ్రమము దీ భాద్రపద బి 12 లు గురువారమునకు సరియగు 22-9-27 తేదీని జరుగును.

చతుర్వేదుల వెంకటకృష్ణ
కార్యదర్శి.

మొరికాదేశమునుండి మరలివచ్చిన భారతీయులు

విశేషము లోని కష్టములు

మృత్యునితో గావించిన సంభాషణ

“మృత్యునితో ఉన్న ఉత్సాహము దబ్బు పంపాదింప
మన ఆశతో, వాళ్ల నాళ్ల మాటలను జేకానిది పెట్టి, తల్లి
నందలను, బంధువులను దిగినాడి పరదేశాలు పట్టిపోయాము
నాని బాబూ! దుష్టు మాడబెట్టిందిలేనదా కనరాని కష్టాల
పూటై లగునట్టి పుడాయని బతుకుటదామ” అనుచు దక్షిణ
అమెరికాయందలి ట్రీనిడాడ్ నందు దాదాపు 20 సం॥లను
తరము తిరిగి స్వదేశమున కరుదొని పనివారు తమ కష్టములు
ములను విశేషములను తమ యిక్కటలనుగూర్చి మాత్రనిధి
తో సంభాషించిరి.

దాదాపు 150 సం॥ల పురమును, స్త్రీ, శిశువులను
గతవారమునాడు నవ్వుపురిలో పడగిరి. వీరియందు సగము
కంటె అధికముగ తెలుగుజాతివారుగలరు. మిగిలినవారు తమి
ళులు, గుంటూరు, రాజమండ్రి, కాకినాడ, బెజవాడ, నెల్లూరు
పట్టణప్రాంతములనుండి వెళ్లినవారు సుమారు 50 సం॥ల తిరిగిన
వ్విరి. వీరు స్వదేశమున వీరి 15 సం॥లు 20 సం॥లవరములు
తానల్లినవి. వీరు మాన్యభావనే మాటాడుచున్నవారు అప్పులప్పు
లు పొందానీ, ఇంగ్లీషుపదముతో మిశ్రమయెన్నుది.
పురుషులందఱు మానెన చొక్కాలగులును నెల్లెవై వొరటో
శిలను పెట్టుకొనియుండిరి స్త్రీలును చీరలుగాక లంగాలు కట్టు
కొనియుండిరి. ప్రజలు క్రిమిడిగి, కుష్మింకయున్నటుల
గొట్టికొని బంధుత్వై ఆగోగ్యుతోనన్నట్లు కన్పించ
లేదు. ప్రతియొక్కని ముఖమందు మాటలందు నిరుత్సాహ
ము వెల్లడిచుచుండెను.

నిన్నటిదినము మాత్రనిధినిధి వీరల క్లితిగతులను
గూర్చి సంభాషించగ వారియుంతము నీక్రిందివిధముగ జెప్పి
కొనిరి.

మాత్రనిధి:—మీరు మీమీ స్వదేశములను వదిలివెల్లి
ఎంతకాలమునుండి? ఎందులకు వెల్లిరుంటిరి? ఎట్లు వెల్లితి?

సమాధానము:—మేమువరము ఒకటి రెండు సం॥లవరము
మామింద మించగ 15 లేక 20 సం॥ల క్రిందల దేశము విడిచి
వెల్లియాము. అప్పటికి నడియన్నులో ఉండి మంచి ఉత్సాహ
తో ఉండేవాళ్ళము. రంగం, సింహళం మొదలైన దేశాల
లో పనిచేసికొని వారికి బాగా పనిచిక్కతుందనీ, చాలాద
గ్గు పొందెదమనీ వచ్చుననీ, చాలామంది చెప్పకంటె
స్త్రీ, వాళ్ళు బతుకను ముతాకపుట్టి తల్లి, దండ్రుల్ని, మ
ట్టాలను, స్నేహితులను విడిచి వెల్లి చక్కాచన్న పట్టానికొచ్చి
ఇక్కడనుండి పడచెల్లి అమెరికాదేశానికి వెల్లియి. వెళ్ళి
టంకెనకు ఒకవలసా ఉండెనుగాని ఆదేశముచేరిన తర్వాత
ఇక్కడ వెల్లిన సమాచారమంతా నేతిలోకాయసామెత అయి
పోయినది.

ప్ర:—స్వయముగమీరే మీరే స్వదేశమునకు మరలివ
చ్చితిరా లేక ఆదేశప్రభుత్వమువారు మమ్ములను నిర్బంధముగ
పంపియుండిరా?

స:—మమ్ములేమునకు తిరిగి రావలయుమే పదివేలు.
మమ్ము అందరిని పంపివేస్తే ఆదేశంవా శ్రేయశ్శేషులగునా?
ఇక్కడనుండి వెల్లివచ్చిన వాళ్ళు నిర్బంధము మాననివాళ్ళనుబంపెనగాని,
బాంధుమిత్రులందఱుగూ సరికి అక్కరకురావను కారణంచే
కనే పంపివేసాము. పనియలోళ్ళు తు 150 లు డబ్బుచె
ల్లిచినిది పంపెరు. అంతముత్తం చెల్లించడానికి మాత్రపున
దబ్బులేదు.

ప్ర:—ట్రీనిడాడ్ నందు మీరేమి పనిచేయుచుండెడి
వార? దినమునకు ఒక్కొక్కటి ఖానారు సగము అదాయ
చెంద? మీసంసారములగడపుకొని, ధనము చేమెన మాడబెట్ట
బారె?

స:—మేము చెబుతొంటులను పనిచేయుచుండెడి
వారము. పని అమితముమెరసి. మేము చేసినపనిబట్టి ధన
చెల్లెముల్లెముండెడివారు. బాగాపనిచేసెవాడు దినానికి సా
మాన్యంగా 12 అంటాను సంపాదించుకొనేవాడు. సంవత్సరంలో
ఒక్కొక్క అంటాను కోట్లపనిమునాత్రిము కోడా 1 కి
లెనుమాటు మాటాయుగూడ సంపాదించుకొనానికి వీలు
న్నది. మాసంపాద్యం మాత్రమునాల్లను పరిపూరియింది. తిరిగి
ఇంటికివచ్చేటప్పటికి మనుష్యులమాత్రం నిగిలాము.

ప్ర:—మీరెందుల కంత నిరుత్సాహముగ గవ్వుతు
న్నార? ఇతర దేశములందలి మిగిలినవారు సుఖవంతముగ
లేకా? తెల్లవాములు మమ్ములనాదరించిరా అనిచివేసిరా?
మీకు సంభవించిన కష్టములేమి?

స:—ఉత్సాహము బాబూ! ఎందుకు ఉత్సాహం?
దేశాన్ని, ఐనోళ్లను విడిచివెట్టి ఏకాకులమై వెల్లివచ్చుకా?
సుఖము! సుఖానికి మాకు దూరమై ఎంతో కాలమైంది మా
జనులు మాచేత పశువులచేత జేయించుకొన నట్లు పనిచేయిం
చుకునేవారు. తెల్లవాండ్రేమి? వాండ్రుగ్గిర నాకరులుగ ఉండే
“కిరవలంట్లు” మమ్ములను పెట్టిన బాధలు శ్రేష్ఠికెరుక. ఐనమా
కర్మముగాని ఇంకల నవలసిన పనేమున్నది? మాకభివృద్ధి
వివరంగా చెప్తాము వివరించి. మమ్ములని రంగం తీసుకెల్లము
అన్నార. ఎక్కడెక్కడికో తీసుకెల్లము అని చెప్పినారు!
పడచెల్లిన తరువాత కష్టమునకొని బంబులుచేరామేగాని
ఎక్కడికి వెల్లి లేమి? దేశవిడిచి తరువాత ఎక్కడికైనా
ఒకటే. చివర కందరిని ట్రీనిడాడ్ లోదింపారు. అక్కడ మమ్ము
ల్ని జబ్బులుజట్టులుగ ఏర్పరచి ఒక్కొక్క యజమాని ముప్పది,
వల నది మందిని తీసుకున్నాడు. మానద ఒడం
బడికలు వ్రాయించుకొని, సంకలాలు, సంతకా
తమిటి చదువుకున్న వాళ్ళు చాలా తక్కువ. అందు
చేత వేలిముద్రలు తీసివెట్టారు. అంతలు మమ్ముల్ని తోల
ల్లాకి పనిమీద పంపేవారు. 5 సం॥ల వరకు ఈబడబడిక
ననసరించి మాయజమానలక్రింద మేము పనిచేయాల్సి. ఈలో
పల దేశానికి రావటానికి వీలులేదు. ఏకోజానెన పకి వెళ్ళ
మానితే వాళ్ళరు సామెలువద్ద చీట్లెమ్మకొనాలి. ఈ అగ్రి
మెంటుకొలు 5 సం॥ల గడ్డకు, సబ్బు, తిండి, సామాను,
చేరు, మొదలైనవిన్నీ సప్లయచేసేవాళ్ళు నివసించుటానికి చిన్న
చిన్న గదులు కట్టిఇచ్చారు. ఒడబడిక చెల్లెవరకు కొంచెం
కనకరంతో ఆదరిస్తారు. 5 సం॥లు ముగిసినపిదప మాకష్టాలు
ఎక్కువైనాయి. ఇక వారివారి యిష్టప్రకారం పనిచేసికోవ
చ్చును. కిరవలాకిని బాగాబాగా చూస్తారు.

ప్ర:—శ్రేష్ఠవాళ్ళు నల్లవారని జాతిభేదమును పాటిం
తురా? పాళ్ళు తల్లల యిండ్ల సమీపముందు
మీరు నివాసముల నేర్పరచుకొనవచ్చునా? రైళ్ళ
లోను, ట్రాముబుడ్లందును మీకొన్ని సౌకర్యములు పాళ్ళ
తల్లతో పాటు ఒసంగదగా? మీబాలరను బాలికలను పాత
కాలలకంపి విన్నజెప్పింతురా?

స:—రంగుభేదమును అట్టేపాటింపరు. తెల్లవాండ్రయిం
డ్లదూరముగ నే మేము నివసించుచుందుము. రైళ్ళలోను, ట్రా
ముబుడ్లలోను యిష్టమువచ్చినట్లు తిరుగవచ్చును. ఎట్టి భేదము
ను గనునింపరు. మాబాలబాలికలను పాతకాలలకంపి 7 వ తర
గతివరకు ఉచితముగ విద్యనొనగపెడరు. మనవారేమిటి అక్క
రకు వెళ్ళునీ ఎదిగినపిల్లలను బతులకంపరు. వైవాభ్యాసగూడ
మాతోపాటుచూస్తారు. డబ్బున్నయెడల తెల్లవాండ్రవలె అన్ని
సౌఖ్యములు పొందవచ్చును.

ప్ర:—ఇచ్చటనుండి వెల్లిపోయిన మీలో అనేకకల
ములు, మతములకు జెందినవారున్నార గదా! ఆదేశమునగూడ
పంచములని ఉన్నతజాతులని మీలోమీరు భేదములు పాటిం
చుచుందురా?

స:—ఎట్టిభేదమునులేదు. మాలోమాకు ఏలాటిభేద
ములేవు. మాలగాని, మాదిగగాని, కమ్మగాని, బలిజగాని,
ఏవర్ణములైనాను తనసంబంధముండిన వివాహములచేసికొ
నుచుండెడివారమే!

ప్ర:—అమెరికాయందలి అమనునామలగు నీగోలు
మీలో ఎట్లు మెలంగెడివారు? మీలో త్రాగుడు దురభ్యాస
ముగలదా?

స:—ఆదేశములకు మేము “కిరవలంట్లు” అంటాము.
వారుమాతో “భాయి, భాయిగ” మెలగేవారు. మాలోకొంద
రికి త్రాగుడు అభ్యాసముకద్దు.

ప్ర:—మీరు తిరిగి ఆదేశమునకు వెళ్ళవలసియున్నా
రా? లేక మీసంతతివారిని పంపనజ్జేంచితిరా?

స:—ఎందుకుబాబూ! ఆదేశమునండిచ్చి తిరిగి పనిచుం
దిని కండ్లబాడడమే స్వగ్లాంక వచ్చినట్లున్నదే! తిరిగి వెళ్ళ
చెందుకు?

ప్ర:—ఐర ఒక్కమాట! ఇదేకడపటిప్రశ్న. ఈయె
క్కప్రశ్నకు సమాధానముమాత్రము చెప్పండి! మీరు 20 సం॥
తరములుగ ఈదేశమునడిచివెట్టి ట్రీనిడాడ్ పోయి కాయకష్ట
ముచేసికొనుచు సంపాదించుకొని జీవించుచు అచటనే నివాస
ము నేర్పరచుకొని ఇచ్చటనే మీలోననేకులు వివాహములు
గావించుకొని సంతానముగని అలంబిడ్డలతో కాపురములుచేయుచు

నివసించి యుంటిరిగదా? ఇంతకాలము స్వదేశముగ భావించి
మీరాదేశములోనుండి తిరిగివచ్చితికి రాదలంచుటకు కారణ
మేమో చెప్పాలరా?

స:—అయ్యా! కష్టంజేసి డబ్బుసంపాదించుకొనానికి
వెల్లివాముగాని లేకపోలే దేశాన్ని బంధువులను విడిచివెల్లి వెళ్ళిన
గతి మాకేంపట్టిందిబాబూ! మాతల్లి దేశానికిరావాలెనని మాకు
ఆశఉండదా! ప్రజాబంధగా ఎప్పటికైనా తిరిగి మానెలతో
క్రి, మాస్వజనంలో పడదామని ఎంతో ఆశపడ్డాము. ఇంతా
జేతం తెగించివెల్లి తే నీచంగాబ్రతికాము గాని ధనమేమైన కూడ
చెట్టిందిలేదు. ముసలివాళ్ళ మాటముచేతనో, బబ్బువల్లనో రా
గడిగాము గాని లేకపోలే ఈమాత్రం నోమకోసామ్యోవారము.
డబ్బులేకపోలేపోయే మాకిదే పదివేలుబాబూ! శలవు.

మాత్రనిధి వీరను కిడ్నాప్ పాలిఫూటునుంచివెల్లిన
ఒక తమిళ సాదరుని ఆతని 18 సం॥ల కుమా
రుని కొన్ని ప్రశ్నలడిగెను. ఈతడు
21 సం॥లక్రింద స్వదేశమును విడిచి వెల్లి అచ్చటనే కాపురమే
ర్పరచుకొనియెను. ఈతని కుమారు డాదేశముండే ఇన్స్పెక్టు.
కుమారుని వయస్సు 18 సం॥లు ఆదేశముందలి పాతకాలలలోనే
7 వ తరగతి పూర్తిచేసెను. తమిళముగాని, తెలుగుగాని మాటాడ
జాలడు. ఇంగ్లీషు, ఫ్రెంచిభాషలు, స్వస్థముగ లాటినువచ్చు
ను. ఈతనితో మాత్రనిధి సంభాషించగ పాతకాలలందు
భారతీయ బాలరను అధికారులుగాని ఉపాధ్యాయులుగాని
భేదభావముతో చూడరనియు, ఇచ్చట బి. ఏ. పానుచేసినవా
రనేకులు ఉద్యోగములు లేక ఊరక తిరుగుచున్నారని తాను
తెలిసికొంటిననియు, ఆమాత్రము విద్యవచ్చియుండిన ట్రీని
డాడ్ నందు నెలకు పందలకొలది రూప్యము లార్జింపవచ్చునని
యు, విద్యగలవారికి ఎక్కడు విలవగలననియు పల్కినను.

కేసరిశత్రుత్రయము.

తోధ

గర్భశయ రోగనివారిణి.

స్త్రీలకు గలుగు ఋతుశూల, బహిష్టి కాకం
డుట, అకాలబర్హిష్టి, మైల జాస్తిగాను, తక్కువగాను
పోవుట, కుసుమరోగము, సంతానహీనత రక్షిహీనత,
చలవకము, సూతికావాతము, కీళ్లనొప్పులు అరికాళ్ళు
అరకేతులు మంట మొదలగు స్త్రీ మర్మవ్యాధులను
కుదుర్చును.

పెద్దబుడ్డి రు 8-0-0 చిన్నది రు 1-10-0.

అమృత

రక్షశుద్ధిద్రావకము.

ఇది రక్షహీనత మలబద్ధము, అజీర్ణము,
కీళ్లనొప్పులు, సోమరితనము, మేహక్రమములు, కుశు
సంకటములు, నిస్సత్తున, కుశపులో మంట మొదలగు
వ్యాధులను నివారించి శరీరమునకు కాంతిని ముఖమునకు
తేజస్సును యిచ్చును.

పెద్దబుడ్డి రు 8-0-0 చిన్నది రు 1-10-0.

అర్క

జ్వర నివారిణి. బుడ్డి 1-8 రు 1-8-0

సరికుటేరం, అయ్యుర్యేద బౌషధశాల,
ఎగ్నూరు, మదరాసు.

166

గోక్షిరవర్ణని 3984

ఆపులకాపు ఆశ్విధికముగా న్య
జేయును. అట్టిపాటుపుచ్చుకొనిన
నీరికర్మశుద్ధిచేసి జీర్ణ శక్తిగల్గిం
చి సర్వమేహములను మాన్చి బలము
నిచ్చును. నెల్లూరు సమీపము 2 పాసుల
డబ్బు 18 రు 2 య. వి.సి. చార్జివేరు శివస్వామి శ్రీధ్వమర్క
2680 రు, వలయువారు G.M. & Co. MOUNT RD. P.B.
No. 314, MADRAS.

విషప్రయోగములకు

విరుగుడుము

కొందరు మహాపాపాత్ములు ముడిమియింక (కొందరెవ్వరి) అను జంతువును జంపి దానిని విలకింపగా శ్రీలాడగట్టి దాని క్రింద నొకగిన్నె వుంచెదరు. దాని రసమంతయు సాగిన్నెలో దిగును. ఆరసములో యింకా యేమిదనుకలు చేర్చి మాత్రలుగానో లేక చూర్ణముగానో చేసి నిరసరాధులైనవారికి పాలయందు కుట్టగఁగఁదు భోజనపదార్థములయందు మిశ్రమంచేసి అతివినయముతో నొసగుచుండుదు. పిరిపురచారములు పిరిమైత్రి వర్ణనాతీతములు. ఈ విషపదార్థములను భుజించినవారు క్రమక్రమముగా నశించి కొన్ని నెలలకు చనిపోవుచున్నారు. శివుడెట్లాగాం కాంగనకు సోయివుండి అక్కడనుంచి హంపి విరూపాక్షుం చూడవలెనని హాసము చేయటం దిగి ఒక కాఫీహౌస్ లో యందు ఫలహారము చేయఁచుచుండగా లోపలనుండి అక్కడికి సమీపముగావుండే ఒక గ్రామ పెద్దమనిషి పాలువుప్పుకొండని తెచ్చియుచ్చినాడు. గ్రహచారవశాత్తు ఆపాలను త్రాగినాను. సాధారణముగా పాలయందు కలిగివుండేదని ఆపాలకు లేదు. చల్లగావుండెను. ఆసినమే కొంచెము పాలుమాలిక చేసినది. అందువల్ల ఆయాత్రకాసుకొని స్వగ్రామం చేరినాను. ఆకాయలూ చెప్పి నలవిగానిదై క్రమక్రమముగా శరీరము కుష్మించుచు వచ్చినది. రోమాసములు జమ్ములనుడుగు అనుపత్రిలో మందు నేవించినప్పటికి గుణము కలుగ లేదు. ప్రాణప్రయాణసమయమని కృతశిశ్నయుండవై ఈశ్వరుని ధ్యానముచేయఁచూ వచ్చినాను. ఒక్కసాటిరాత్రి స్వప్నమందు ఒక్కమునీళ్ళగుడువచ్చి భయపడవద్దు. ఆపాహర్షము భీషింపుమని చెప్పినాడు. మేలుకొని ఆ పాహర్షము అని వ్రాసుకున్నాను. కొందరినీ ఆపాహర్షమంటే యేమని అడిగినాను. యెక్కడూ చెప్పలేదు. తుదకు నాకు నేని హితుడైన కిరాంబిరామానుచార్యులు (పెకావకాతిహాతికాదు) గారు వుత్తరేశి చెట్టు అని చెప్పినారు. ఆతక్షణమే పిడికెడు పచ్చిఅకు నమిలిమింగినాను. చూడుపర్యాయములు వేడి అయినది. యిదే ప్రకారం బిడినములు భక్షణచేయఁచూ వచ్చినాను దినమునకు రెండుమూడు పర్యాయములు భేదియగుచూ దేహము క్రమక్రమముగా నెమ్మదియయినది. స్వప్న ఫలము సత్యమనితోచినది. యావనవంతులవుం స్వమునకు ఈ మునిదత్త మైన ఆమకొంక లోపముకలుగునటల జేయనని తోచుచున్నది. ఇంక యావన వంతులగతి యేమని బర్హరిమంచి వచ్చిన యొక శిష్యమనిషిని యడుగగా నాకున్న ఈ విషప్రయోగముపెట్టినారు. ఈ క్రింది బొంబాయివల్ల బ్రతికినానని చెప్పినాడు. అదేమనగా వెర్రి పుచ్చయనికొందరు, వెర్రిపాపరి చెట్టు అని అనికొందరు చెప్పెదరు. ఆచెట్టుకెళ్లు 10-12 తెచ్చి మైత్రగాదంచి అరపడినట్లు ఫలఫలమని పొద్దుతూవుండగా ఆమద్రుం పొద్దుతూవుండేనీళ్ళలోవేసి మూతమాసి అర్ధంనీరు ఆయ్యేవరకు కాచి 2-3 తులాలయరచక్కెరగాని రాయపొడిచెల్లం చక్కెరగానివేసి వుడికినపిమ్మట ఆకషాయమును వడియగట్టి ఆకషాయమును అంతా ఆదినం నాల్గు మాడ్లు తీసుకోవలెను. భోజనము అదే నీళ్లు అదే వేళ భోజనముగాని నీళ్లుగాని త్రాగరాదు. మరుదినం ఉత్తమమైన ఆహారము తీసుకోవచ్చును. ఈ విషప్రయోగం పటాపంచలై పోవునని చెప్పినాడు. ఈదుర్మార్గము మొదలు బర్హరిజిల్లా ఆర్వనకొల్లియందు వుండి, హామూరు ఆప్రాంతములకు వ్యాపించి బర్హరికి దిగుమతియై అక్కడనుండి గుత్తితాలాకాకు సమీపముగావుండే రెండుగ్రామములకు యెగబ్రాకి యిప్పుడు కడప మహారాజావ్యాపారీధిలో నిలిచివున్నది. హంపి విరూపాక్షమును అందుచిత్రములను చూచుటకు పోవువారు జాగరూకులై యుండురుగాక!

ముడియారం చిడంబరయ్య
జమ్మలమమరు

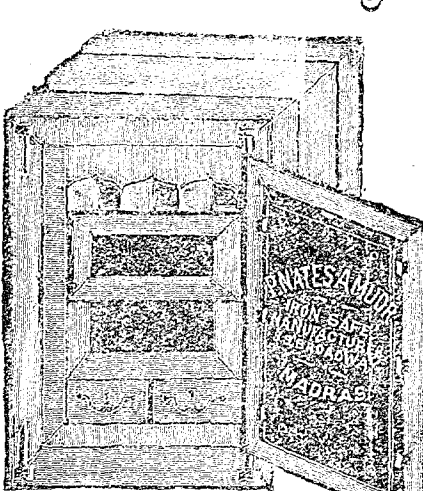
కుటుంబములు, రైఫలులు

రివల్యూరులు, ఫిర్రులు, మున్నగునవి అమృతమనకు సిద్ధముగా వున్నవి. ధరలు మిక్కిలి తక్కువ. హిందూదేశము నందు సమీపముందున్న యేలైల్ స్టేషనుకెసను డెలివరీ ఇనాముగా పంపబడును. మా పూర్తివివరముల కొరకులూకు, ధరలకు ఈదిగవ వివాసమునకు వ్రాయుదు.

సులేమాన్ ఓమర్ అండుకో, కరాచి.

Suleman Omer & Co, Karachi.

నర నము దృఢ మైనది నమక మైనది

ఇప్పటికే మౌనముగా రహస్యముగా రక్షించుచున్నది. పెట్టెలు ఈదిగునకు నెలదవననానిచ్చి అమ్మకమునకు సిద్ధముగా యున్నవి.

బాంకులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కో ఆపరేటివ్ సంఘములు మొదలగునాటికి సరఫరా చేయబడినది. (1403)

పి. న శే శ మొదలియార్,
ఇనుపపెట్టెలు చేయువారు,
(బాప్రొటరు, 83, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.)
నటరాజన్ ఎంజినీరింగు నర్సరీ,
బరన్ అండు బ్రాన్ ఫోండ్లరు
అయిల్ ఎంజినులు, మోటారులు, పాపిసుభాగములు, మొదలగునవి రిపేరు చేయఁటయందు సమర్థులవారు. రై ముమ్ముకురావలసిందగును.

సిలండర్లు, సోఫీస్ట్ల నట్టులు సరసముగా యివ్వబడును. నుబ్బరాయప్పి శైలిధి, పెద్దనాయకన్ పేట మద్రాసు. మెక్సి నులకు సంబంధించిన భాగము లన్నియు అర్ధరయిచ్చినతయారుచేసియివ్వబడును. ఉత్తరములు వ్రాసిన బహులు వ్రాయబడును.

కాయ సిద్ధి మకరధ్వజ (విజ్ఞప్తు)

బలమును, సత్తువను గలిగించును.

ఆయుర్వేద బొంబాయి ప్రాంతీక బంగారు నుండియూ, కాయసిద్ధి మాలికను నేవించి నరములపట్టుకొనును బుద్ధిజేయుటకు తయారు కాబడినది దివ్యైషధము. 40 మాత్రలుగల సీసా 1 కి గ్రా 10.

అనేక ఘనవైద్యులచేతను, ఇండియా, బర్మా, సిలీన్, పాశ్చాత్యనకేతన తాకికుల నేకులచేత మెప్పునుబనని యితరులకు సలహా నివ్వబడుచున్నది.

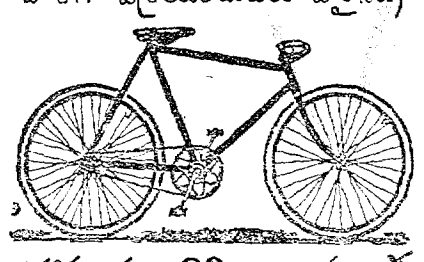
ది టామిల్ నాడు ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మసీ, లిమిటెడ్,
44, గోవిందప్పనాయగిల్లి, పోస్టుబాక్సు నెం 278 మద్రాసు.
(పాపానైద్యులను, నాడీపరీక్షయందు ప్రవీణులను నగు విమగర్ల వంశీకర్ హార్బరు
ఇ. యస్. గోపాల్ గారిచే శాస్త్రీయముగా తయారు చేయబడినది.

నైకలును తయారు చేయుటయం దొక నూతనవృత్తి.

వర్తకునికి లాభకరమైనది వ్యవసాయానికి మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనది.

హెర్ క్యూల్పు నైకిళ్లు పలురంగులతో తయారు చేయబడినది.
(బ్రిటిష్ వారిచే తయారు చేయబడినది. అమితముగా తయారగుటచే చొకగా విక్రయించుటకు వీలైనది) 611

వేరునందు హెర్ క్యూల్పు బలమునందు హెర్ క్యూల్పు

1-కి ధర రు 83 లు మాత్రమే

ఎటువు, ఆకుపచ్చ, నివ్వరంగు, ఊదా అన్ని రంగులు కలిపినరంగు మొదలగునాటిలో గలవు.

Sole Agents:—ENGLISH CYCLE & MOTOR IMPORTING Co., 9 Broadway, Madras
Sole Agents for RUDGE, PEARL & INVICTA CYCLES.

వనోపధి శబ్దార్థనిఘంటువు.

మాలికలయొక్క 35000 సంస్కృతశబ్దములకు తెలుగు తర్జుమలు కలవు. క్యాబ్లొరైండు వెల రు. 3-4-0
ఇందు సమస్తభాషాములు కుడినీటి భస్మములుచేయి యానాని ఆయిల్లెనిధానములకలవు.
ఈ 1-కి రు. 800 కిమ్మకుగల భస్మములు కూడ గలవు. క్యాబ్లొరైండు వెల రు. 2-0-0

రైఫ్ వాణిజ్యము. రైఫ్ వాణిజ్యము. రైఫ్ వాణిజ్యము. రైఫ్ వాణిజ్యము. రైఫ్ వాణిజ్యము.

స్వాతంత్ర్యలక్షణము

“మెక్స్విన్” గారు వ్రాసిన స్వాతంత్ర్యలక్షణములు అను ఆంగ్లగ్రంథమునకు అనువాదము.
దేశభక్తి గలవా రందరు తప్పక చదువవలసిన అపూర్వ ప్రచురణము.
తపా ఖర్చు ప్రత్యేకము. వెల ప్రతి 1-కి రు 1-0-0.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, మద్రాసు.

Printed and Published by K. Nagarajan Rao, Editor, Andraprakash Power House, 6 B. L. Kanner Chetty Street, Madras.